

**Jaarstukken
2014**

Gemeente Bedum

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Algemeen	8
2.1 Samenstelling Bestuur	8
2.2 Kerngegevens	9
3. Jaarverslag	11
3.1 Programmaverantwoording	13
3.1.1 Programma 0: Algemeen Bestuur	15
3.1.2 Programma 1: Openbare orde en veiligheid	21
3.1.3 Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat	25
3.1.4 Programma 3: Economische Zaken	29
3.1.5 Programma 4: Onderwijs	33
3.1.6 Programma 5: Cultuur en recreatie	37
3.1.7 Programma 6: Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening	43
3.1.8 Programma 7: Volksgezondheid en milieu	51
3.1.9 Programma 8: Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	57
3.1.10 Programma 9: Financiën	63
3.1.11 Algemene dekkingsmiddelen	67
3.1.12 Onvoorzien	70
3.2 Paragrafen	71
3.2.1 Lokale heffingen	73
3.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	77
3.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen	87
3.2.4 Financiering	91
3.2.5 Bedrijfsvoering	93
3.2.6 Verbonden partijen	99
3.2.7 Grondbeleid	107
3.2.8 Interbestuurlijk toezicht (IBT)	115
3.2.9 Gemeentelijke subsidies	121
3.2.10 Controle en Onderzoek	123
4. Jaarrekening	127
4.1 Inleiding	129
4.3 Balans per 31 december 2014	134
4.4 Toelichting op de balans	137
4.5 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	148
4.6 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	151
4.7 Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (Single Information Single Audit (Sisa-bijlage))	157
4.8 Reserves en voorzieningen	163
4.9 Overzicht bezoldiging topfunctionarissen	169
5. Controleverklaring	171
6. Vaststellingsbesluit	175
7. Bijlagen	179
7.1 Overzicht begrotingswijzigingen	181
7.2 Toelichting investerings- en financieringsstaat	183
7.2.1 Kredieten	183
7.2.2 Exploitaties	184
7.3 Over te hevelen budgetten	185

1. Inleiding

Hierbij presenteren wij u de jaarstukken 2014. Deze bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. In het jaarverslag leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid en beheer in 2014.

Deze verantwoording vindt per programma plaats. Daarnaast wordt in de paragrafen ingegaan op diverse verplichte onderwerpen.

In de jaarrekening komt o.a. het financieel resultaat aan de orde. Daar waar nodig wordt een toelichting gegeven op de posten. De wijze van presenteren sluit grotendeels aan bij de begroting 2014 en de jaarstukken 2013. Er is alleen een wijziging doorgevoerd met betrekking tot de financiële verschillenanalyse.

Als we rekening houden met de overheveling van budgetten sluit de jaarrekening 2014 met een voordelig saldo van € 1.694.612. Die overheveling betreft een bedrag van per saldo € 1.179.643, na aftrek hiervan komt het resultaat uit op € 514.969. In de onderstaande verklaringen valt echter te zien dat de afwijkingen vrijwel allemaal van incidentele aard zijn. Het gepresenteerde overschot is dan ook niet structureel van aard.

In grootste incidentele effecten betreffen de aandelenverkoop van Attero, de hogere leges omgevingsvergunningen (Bederawalda), een incidenteel hogere Algemene Uitkering en een vrijval van geraamde ICT lasten. Daar staat een dotatie aan de voorzieningen als gevolg van verwachte verliezen op grondexploitaties tegenover.

Het resultaat kan in grote lijnen als volgt worden uitgesplitst:

	Resultaat 2014			€ 1.694.612
1	Overheveling budgetten (doorlopende posten, raad 31-3-2015)	€ 1.179.643		
	Resultaat excl. overheveling budgetten			€ 514.969
	<i>Opgebouwd uit:</i>			
	Voordelig:			
2	Saldo primitieve begroting, voor- en najaarsnota	€ 50.500		
3	Leges omgevingsvergunningen	€ 226.000		
4	Algemene Uitkering	€ 139.000		
5	Automatisering	€ 97.000		
6	WMO (o.a. Hulpmiddelen en Huishoudelijke ondersteuning)	€ 62.500		
7	BTW voordeel op afvalstoffen	€ 60.000		
8	Lagere bijdrage Regio Groningen Assen	€ 14.500		
9	Onvoorzien	€ 24.000		
10	Openbare verlichting	€ 23.500		
11	Subsidie stichting Welzijn	€ 20.500		
12	Niet ingevulde raadszetels	€ 17.000		
13	Subsidie Peuterspeelzaal	€ 13.000		
14	Veiligheidsregio	€ 20.000		
15	Gronden en landerijen	€ 12.500		
16	Bewegwijzering (ANWB)	€ 9.000		
17	Begraafrechten	€ 9.000		
18	Maatschappelijke dienstverlening	€ 8.500		
19	Gladheidsbestrijding (weerstation)	€ 8.000		
20	Doel- en rechtmatigheidsonderzoeken	€ 7.000		

21	Meeropbrengst OZB	€ 7.000		
22	Overige verschillen per saldo	€ 65.969		
	Totaal voordeel		€ 894.469	
	Nadelig:			
23	Verwachte verliezen grondexploitatie	€ 202.500-		
24	BTW nadeel op rioolheffing	€ 54.500-		
25	Herijking voorziening 'Wethouders persioenen'	€ 30.000-		
26	Rente lening woningstichting	€ 29.000-		
27	Reïntegratie/minimabeleid	€ 42.000-		
28	Kosten WOZ	€ 21.500-		
	Overige verschillen per saldo			
			€ 379.500-	
				€ 514.969

Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de verschillen van de realisaties met de begroting verwijzen wij u naar de verschillende programmaverantwoordingen in de jaarrekening.

Naast de reguliere jaarlijks terugkerende werkzaamheden zijn er ook activiteiten ontplooid en projecten ontwikkeld die in het oog springen. Enkele belangrijke staan hieronder weergegeven:

- Samenwerking BMW;
- Elektronische overheid;
- Bevingproblematiek;
- Bestuurlijke inrichting provincie Groningen;
- Voortgang in de ontwikkeling van het centrumplan/nieuwbouw Bederawalda;
- Planvorming ontsluitingsweg;
- Verbetering agrarische structuur buitenwegen;
- Vervanging technische installaties zwembad;
- Voorbereiding decentralisaties (Wet werken naar vermogen, AWBZ en Jeugdzorg);

Wij stellen u voor:

1. het jaarverslag en de jaarrekening 2014 met een resultaat van € 1.694.612 vast te stellen;
2. het resultaat voor een bedrag van € 1.179.643 te bestemmen voor nog uit te voeren werkzaamheden 2014;
3. het resterend resultaat van de punten 1 en 2 ad: € 514.969 toe te voegen aan de (vrij aanwendbare) algemene reserve.

De vrij aanwendbare algemene reserve zou na toevoeging van het rekeningresultaat uitkomen op € 4.800.836. Hierop liggen claims voor een bedrag van € 1.607.432 (exclusief de saldi van de begrotingen uit de meerjarenraming).

Daarbij adviseren wij om behoudend om te gaan met aanvullende claims op de algemene reserve. Op het moment van schrijven van dit voorstel laat de voorjaarsnota een negatief saldo zien van € 200.000, dit bedrag zal worden onttrokken aan de algemene reserve. Daarbij komt nog dat de gevolgen van de mei-/junicirculaire nog niet bekend zijn. Eventuele realisatie van nog uitstaande overige nieuwe beleids- voornemens zullen worden meegenomen in de financiële kaders voor de begroting 2016, wanneer er meer bekend is over de financiële consequenties.

Bedum, 19 mei 2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Bedum,

De secretaris,

R. Wiltjer

De burgemeester,

drs. H.P. Bakker

2. Algemeen

2.1 Samenstelling Bestuur op 31-12-2014

De samenstelling van de raad is als volgt geweest:

Leden van de raad	Namens
M.J.H. Bolt	PvdA
J. Heres	PvdA
W. Rus	PvdA
A.R. Wijnstra	CDA
K. Rutgers-Swartjes	CDA
B.P. Koster	CDA
R. van Bruggen	CDA
J. Berghuis	ChristenUnie
T.G. Doesburg	ChristenUnie
B. de Jong	ChristenUnie
K.W. Hoekzema	VVD

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2014 zijn 4 raadszetels niet ingevuld.

drs. H.P. Bakker	Voorzitter
------------------	------------

drs. H. P. Reijsoo	Griffier
--------------------	----------

De samenstelling van het college van burgemeester en wethouders is als volgt geweest:

Leden van het college van burgemeester en wethouders	
drs. H.P. Bakker	Burgemeester
drs. J.W. van de Kolk	PvdA
J. de Vries	CDA
M. van Dijk	ChristenUnie

R. Wiltjer	Gemeentesecretaris
------------	--------------------

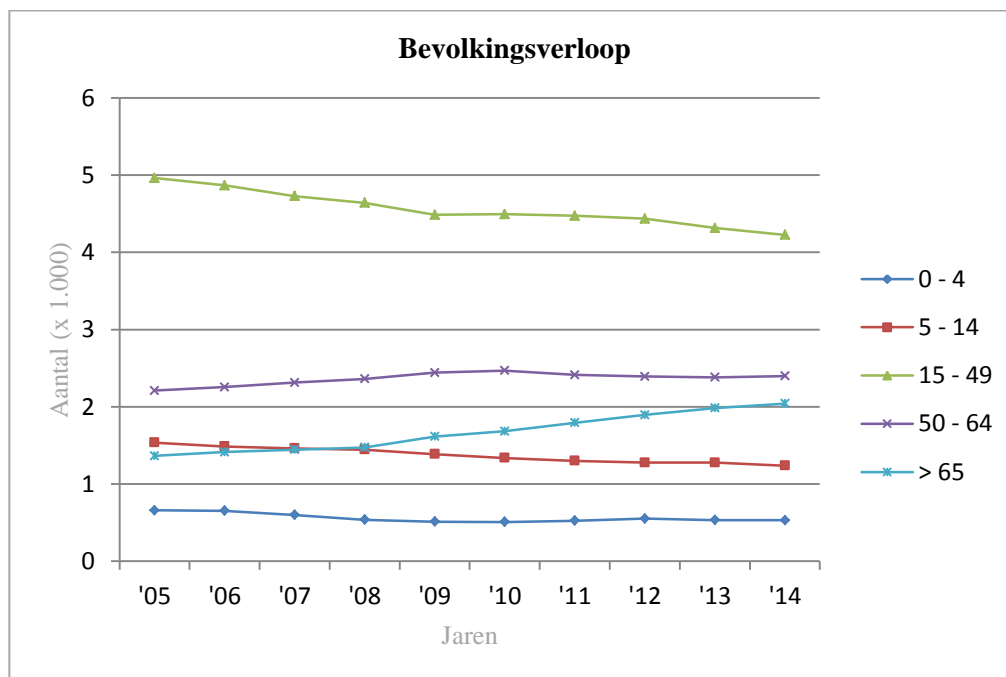
2.2 Kerngegevens

Sociale structuur

	31-12-2013	31-12-2014
Aantal inwoners	10.494	10.438
waarvan:		
Jonger dan 20 jaar	2.490	2.449
65 jaar en ouder	1.984	2.042
Clënten in de WWB	135	144

Bevolkingsverloop (per 31 december)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aantal inwoners	10.550	10.462	10.444	10.491	10.507	10.550	10.494	10.438
Waarvan:								
0-4 jaar	600	538	513	509	525	551	534	532
5-14 jaar	1.462	1.446	1.387	1.338	1.301	1.277	1.278	1.238
15-49 jaar	4.728	4.642	4.485	4.493	4.473	4.435	4.316	4.227
50-64 jaar	2.314	2.361	2.443	2.468	2.414	2.392	2.382	2.399
65 jr. & ouder	1.446	1.475	1.616	1.683	1.794	1.895	1.984	2.042

Fysieke structuur per 31 december

	2013	2013 (opp.)	2014	2014 (opp.)
oppervlakte gemeente		4.496 ha		4.496 ha
waarvan: binnenwater		39 ha		39 ha
historische kern		0 ha		0 ha
Woonruimten	4.781		4.787	
lengte van de wegen	92,9 km	423.227 m ²	92,9 km	423.227 m ²
waarvan: wegen buiten de bebouwde kom	40,9 km	155.167 m ²	40,9 km	155.167 m ²
wegen binnen de bebouwde kom	52,1 km	268.060 m ²	52,1 km	268.060 m ²
lengte fiets / ruiter- en wandelpaden	14,0 km	31.547 m ²	14,0 km	31.547 m ²
rest verharding (trottoirs / parkeerplaats)		156.951 m ²		156.951 m ²
totaal verharding		611.725 m ²		611.725 m ²
lengte waterwegen	12,0 km		12,0 km	
aantal m ² openbaar groen		330.901 m ²		330.901 m ²
aantal m ² sportaccommodaties		155.530 m ²		155.530 m ²
aantal m ² begraafplaatsen		61.178 m ²		61.178 m ²

3. Jaarverslag 2014

3.1 Programmaverantwoording

Inleiding

Op de volgende bladzijden zijn de programma's opgenomen. Een programma is een samenhangend geheel van activiteiten om bepaalde maatschappelijk gewenste effecten te verwezenlijken.

Het programma is voor uw raad een handvat om op hoofdlijnen te kunnen besturen. Het is kaderstellend, budgetbepalend en biedt mogelijkheden om te kunnen controleren. Hiervoor wordt per programma in de begroting aangegeven:

- wat we willen bereiken;
- wat we er voor gaan doen;
- wat het mag gaan kosten.

Na afloop van het jaar leggen wij verantwoording af door opnieuw de programma's te presenteren en daarbij aan te geven:

- wat hebben we bereikt;
- wat hebben we er voor gedaan;
- wat heeft het gekost.

NB: in deze jaarrekening verantwoorden we op basis van het bestuursprogramma 2010 – 2014, zoals vastgesteld door uw raad op 12 mei 2010. Immers de begroting 2014 is nog een uitvloeisel van dit bestuursprogramma.

Na de programma's is een hoofdstuk "Algemene dekkingsmiddelen" opgenomen. De presentatie sluit aan bij de presentatie zoals die is gegeven in de begroting 2014.

Ten slotte treft u aan een hoofdstuk met de onderbouwing van de post "Onvoorzien".

De voorschriften schrijven voor dat bij het onderdeel "programmaverantwoording" ook wordt ingegaan op het verloop van de post onvoorzien gedurende het rekeningsjaar.

3.1.1 Programma 0: Algemeen Bestuur

Wat willen we bereiken

Het gemeentebestuur is gedegen, benaderbaar en staat open voor kritiek. Onze burgers moeten de handelingen van dat bestuur in transparantie kunnen volgen. Het bestuur stelt alles in het werk om het vertrouwen van de burgers te behouden; de kloof tussen bestuur en burger moet worden verkleind.

Uitgangspunt is een zelfstandige gemeente Bedum. Waar samenwerking nodig is om taken goed uit te kunnen voeren zal samenwerking worden gezocht.

De inwoners van de gemeente worden in een zo vroeg mogelijk stadium bij de vorming van beleid betrokken. Onze burgers hebben recht op een optimale informatievoorziening van de kant van de gemeente. Optimalisering van de dienstverlening aan onze inwoners is een permanent proces.

Hieraan verbinden wij de volgende keuzes:

1. Politieke en bestuurlijke agenda

In het duale stelsel is het aan de raad om gewenste ontwikkelingen aan te geven en daarin te sturen. Het college geeft daar vervolgens uitvoering aan en stelt de raad in de gelegenheid via bestuursrapportages zijn controlerende taak uit te oefenen. Die controle wordt mede bevorderd door een adequate en actieve informatievoorziening door het college. De behandeling van de voorjaarsnota en de begroting blijven bij uitstek de gelegenheid voor de raad om politieke en bestuurlijke prioriteiten (bij) te stellen. Dit bestuursprogramma vormt mede de basis voor de Lange Termijn Agenda.

2. Samenwerking

Partijen kiezen voor een zelfstandige gemeente Bedum, die zoveel mogelijk zelf verantwoordelijk is voor de diensten aan de burger. Dit staat samenwerking met andere gemeenten op gelijkwaardig niveau niet in de weg. Die samenwerking moet gericht zijn op verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening aan de burgers en op efficiencyvoordeel. De directe dienstverlening aan burgers moet zoveel mogelijk plaatsvinden vanuit het gemeentehuis.

3. Externe subsidies

De gemeente probeert haar beleidsdoelstellingen mede te realiseren met inzet van externe subsidies.

4. Relatie met de burger

Bestuur en organisatie werken extern gericht. Het participeren van inwoners en (belangen)organisaties bij het tot stand komen en uitvoeren van het lokale beleid is vanzelfsprekend. Burgers worden in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken bij de vorming van nieuw beleid. De gemeente geeft daarbij duidelijk aan wat de doelstelling is van het betrekken van inwoners en (belangen)organisaties bij gemeentelijk beleid en bij de uitvoering daarvan en welke de randvoorwaarden zijn. Van tevoren moet duidelijk zijn wat de procesgang zal zijn. De werkwijzen van gemeenteraad, commissies, college en organisatie worden hierop afgestemd.

Daarom blijven wij inzetten op de 'dorpenrondes-nieuwe-stijl' waarbij de dorpen en wijken één keer in de twee jaar worden bezocht. Ook willen we de gemeenteraad een zichtbare rol geven in de dorpenrondes. De agenda dient actuele onderwerpen en/of gerichte thema's te bevatten.

Onze burgers hebben recht op een optimale informatievoorziening van de kant van de gemeente. Daarom gaan we onverkort uitvoering geven aan het beleid zoals dat is neergelegd in de gemeentelijke communicatienota. De terugkoppeling van de resultaten van inspraakrondes naar burgers/belanghebbenden zal verder verfijnd worden.

Naast externe gerichtheid is er nadrukkelijk aandacht voor de interne planning- en controleaspecten.

Optimalisering van de dienstverlening aan onze inwoners is een permanent proces. In het kader van het project 'Waar staat je gemeente' zal de kwaliteit van de dienstverlening meetbaar gemaakt worden en gespiegeld worden aan die van andere gemeenten. Klantvriendelijkheid aan onze inwoners staat centraal; hieronder verstaan we ook het vereenvoudigen én verminderen van de administratieve rompslomp.

5. Elektronische overheid

In de communicatie met de burger en voor het eigentijds aanbieden van gemeentelijke diensten worden de ICT-mogelijkheden verder uitgebouwd. In dit kader zal actief invulling gegeven worden aan het programma 'Antwoord©' om de gemeente toe te rusten als centraal overheidsloket, voor zover daarvoor financiële middelen beschikbaar kunnen worden gesteld.

6. De gemeente als werkgever

De gemeente probeert het beste uit haar medewerkers te halen. Zij voert daarom een modern personeelsbeleid met ruimte voor het combineren van werk en zorgtaken.

Van de medewerkers wordt gevraagd om door scholing en een flexibele werkhouding in veranderende omstandigheden aan burger en organisatie de juiste kwaliteit te bieden.

De personeelsformatie moet zijn afgestemd op de eisen die wij aan ons ambtelijk apparaat stellen.

7. Bedum over de grenzen

De gemeente stimuleert de kennis van en belangstelling voor de wereld om ons heen. Zij zet daarom de contacten met Zbąszynek en Amt Peitz voort en biedt daarmee een solide basis aan uitbouw door particulier initiatief.

8. Handhaving

Tegen niet-naleving van rechtsregels moet consequent worden opgetreden. Het vastgestelde handhavingsbeleid en de daarop gebaseerde uitvoeringsprogramma's bieden daarvoor het kader.

Uitvoering bestuursprogramma

Hieronder wordt aangegeven wat de realisatie is van de uitvoering van het bestuursprogramma, zoals dat is opgenomen in de begroting 2014.

1. Politieke en bestuurlijke agenda

In het verslagjaar is de bestuurlijke agenda vooral gedomineerd door de discussie over de bestuurlijke inrichting van Groningen en effecten van de aardgaswinning. En in de schaduw van die beide discussies is grote inzet gepleegd op de transitie per 1 januari 2015 van rijkstaken in het sociaal domein naar de gemeenten.

Voor de discussie over de bestuurlijke toekomst van Groningen is voor Noord – Groningen het besluit van december 2013, om nader onderzoek te doen naar de vorming van een G7 gemeente, leidend geweest. Dat onderzoek is gebaseerd op drie pijlers: de strategische opgave voor het gebied, de financiën en de burgers nabijheid. Alle drie de onderzoeken zijn in het verslagjaar opgeleverd. Toch is de oorspronkelijke planning niet gehaald, omdat voor de financiën aanvullend overleg met de minister noodzakelijk was. Er bleek een meer dan gemiddelde achteruitgang van de uitkering uit het Gemeentefonds. Na een eerste overleg over dit onderwerp is geconcludeerd dat nader onderzoek, in de vorm van een herindelingsscan, noodzakelijk was. Met het opleveren van de scan en de daarin gevonden bevestiging van de eigen conclusies ten aanzien van deze achteruitgang, heeft de minister in december besloten om voor vier jaar een aanvullende compensatie te bieden tot een bedrag van maximaal 8 miljoen euro. Daarmee is het nadeel van de G7 gemeenten vergelijkbaar met het nadeel in bij voorbeeld de fusiegemeente Zuid – West Friesland. Op 31 maart 2015 hebben de gemeenteraden zich uitgesproken over de inhoud van de rapporten en de daaraan verbonden waarneming, dat de vorming van een G7 gemeente meerwaarde biedt ten opzichte van de door de commissie Jansen voorgestelde varianten Hoogeland en Eemsdelta. In Bedum vindt beoordeling plaats in de context van het eerder uitgesproken principe van behoud van zelfstandigheid in combinatie met samenwerking. Maar in de wetenschap dat om ons heen maar één gemeente dat principe ondersteunt, geniet de vorming van een G7 gemeente de voorkeur boven de, als niet toekomstbestendig beoordeelde, gemeente Hoogeland, zoals in het rapport Grenzeloos Gunnen en door het provinciebestuur wordt bepleit.

Ook het gaswinningsdossier heeft bestuurlijk en ambtelijk veel inzet gevraagd. Zo is inzet gepleegd op begeleiding van burgers die onevenredig zijn geraakt door de effecten van de gaswinning. De versterking van woningen aan de Vlasakker en de Ceresakker is daarvan een voorbeeld. Maar evenzeer geldt die inzet voor de maatschappelijke effecten op bijvoorbeeld de veiligheid in algemene zin, milieueffecten en ruimtelijke ordeningsaspecten. Verder is frequent overleg gevoerd over het publieke spoor en de daaraan verbonden leefbaarheidsaspecten.

Ten aanzien van de decentralisaties is vooral inzet gepleegd op het transitieproof zijn van onze gemeente per 1 januari 2015. Daarin zijn we, zowel provinciaal als in BMW - verband opgetrokken. Er is enorm veel werk verzet in deze majeure decentralisatieoperatie. En dat houdt na 1 januari 2015 niet op. Sterker nog, dat betreft met name inzet die moet worden gepleegd op beheersing van de risico's, het functioneren van onze systemen, het in gang zetten en tijdig afronden van de herindicaties, het voorbereiden van aanbestedingen en

het verder uitrollen van het beleid om ook de in gang gezette transformatie te effectueren. En dat alles is gericht op de zorgvraag van burgers vanuit het principe “één gezin, één plan”. In de verdere uitwerking van de beleidsagenda zal uw raad overigens nadrukkelijk worden betrokken. Wellicht ten overvloede melden wij dat wij in de inrichting van ons privacybeleid zoveel mogelijk optrekken met andere samenwerkingsclusters en stakeholders zoals het ministerie en KING.

2. Samenwerking

Zoals eerder gemeld heeft de samenwerking met name in het teken gestaan van de bestuurlijke inrichting van onze provincie en de voorbereiding op de decentralisaties. Dat geldt in mindere mate voor het gaswinningsdossier maar daar zouden de agenda's van de betrokken overheden nog meer synchroon kunnen lopen om zo meer beleidskracht te genereren. De reguliere samenwerking is gecontinueerd en processen zijn meer onderdeel geworden van uitvoering in de staande organisatie.

3. Externe subsidies

Deze beleidsdoelstelling is onverkort gecontinueerd. In dat verband kan gemeld worden dat ruim € 55.000 is ontvangen voor leefbaarheidsprogramma's. Ons programma Noaberschap is in een eerste tranche ten laste van dit budget gebracht. Daarnaast zijn plannen ingediend voor subsidie uit de leefbaarheidsmiddelen in het kader van de commissie Meijer. In het verslagjaar heeft nog geen toekenning plaats gevonden.

4. Relatie met de burger

Onverkort is ingezet op de kwaliteiten van onze kleine organisatie. Die vertaalt zich voornamelijk in een burgers nabij bestuur. Zo is in het verslagjaar met name voor de uitwerking van de varianten voor de ontsluitingsweg rond Bedum de samenwerking gezocht met betrokken burgers. Dat geldt eveneens voor de projecten Wijkaanpak en Noaberschap, waarin burgerparticipatie nadrukkelijk wordt gestimuleerd. In die projecten ligt de nadruk op het bevorderen van de zelfredzaamheid van burgers. Voor de overheid rest dan de meer faciliterende en stimulerende rol.

5. Elektronische overheid

In het afgelopen jaar is de digitale gemeentewinkel van Bedum verbeterd. Samen met de gemeenten Winsum en De Marne is aangesloten op een landelijke “contentvoorziening”. Deze voorziening biedt onze inwoners informatie over onze dienstverlening. Met toevoeging van onze diensten zoveel mogelijk op transactieniveau en de beantwoording van veel gestelde vragen is de kwaliteit van onze digitale dienstverlening toegenomen. Samen met Winsum en De Marne is in het verslagjaar ingezet op de aanbesteding van een zaakstelsel. Besluitvorming daarover heeft plaatsgevonden in januari 2015.

6. De gemeente als werkgever

Na lang onderhandelen is op 11 september de nieuwe CAO voor gemeenteambtenaren tot stand gekomen. Naast een bescheiden verhoging van het salaris wordt in de nieuwe cao vooral ingezet op scholing en flexibilisering van medewerkers. Dit is mede in het licht van de realiteit dat medewerkers langer moeten doorwerken. Alhoewel in het licht van nog aanstaande besluitvorming nu nog niet actueel, heeft een mogelijke herindeling wel betekenis voor onze medewerkers. Afhankelijk van het verdere verloop van het proces zullen zij zich moeten toerusten op hun nieuwe rol, namelijk meer specialist dan generalist.

7. Bedum over de grenzen

In het kader van onze bezuinigingsoperatie is nagedacht over de effecten voor onze uitwisseling. Vooralsnog wordt ingezet op beëindiging van onze uitwisselingsprogramma's per 1 januari 2018. In het verslagjaar is het tweede Comeniusproject, waaraan vanuit Bedum de R.A. Venhuisschool deelnam, succesvol afgesloten. Ook op sportgebied zijn oude banden tussen veteranen van de SV Bedum en de TKKF Zbaszynek weer aangehaald en daarnaast heeft een Bedumer delegatie weer actief deelgenomen aan de Weihnachtsmarkt in het Amt Peitz. Overigens zijn er ook, formeel en informeel, uitwisselingen geweest tussen de drie gemeenten.

8. Handhaving

Het door ons opgesteld Integraal toezicht- en handhavingsjaarverslag 2014 heeft vanaf 16 februari 2015 gedurende 4 weken voor u ter inzage gelegen. In verband met de start van de Omgevingsdienst Groningen (ODG) per 1 november 2013 is in de loop van het boekjaar de 24 uren (milieu)piketdienst daar ook belegd.

Wat hebben we in 2014 nog meer gedaan

Met de diverse onderwerpen die staan opgenomen onder ‘uitvoering bestuursprogramma’, hebben we de meeste onderwerpen van belang benoemd.

Bestaand beleid

Bestuurlijke kaders:

- Inspraakverordening, vastgesteld d.d. 29 januari 2004;
- Nota jeugd en veiligheid, vastgesteld d.d. 29 januari 2004;
- Integriteitscode, vastgesteld d.d. 19 februari 2004;
- Regeling burgerinitiatief, vastgesteld d.d. 25 maart 2004;
- Algemene Plaatselijke verordening, vastgesteld (wijzigingen) d.d. 8 juli 2010;
- Financiële verordening gemeente Bedum, vastgesteld d.d. 22 maart 2007;
- Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Bedum (art. 213), vastgesteld d.d. 20 december 2007;
- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Bedum, vastgesteld 20 december 2007;
- Handhavingsbeleidsplan en handhavingsuitvoeringsprogramma 2011-2014, vastgesteld d.d. 22 september 2011;
- Handhavingsbeleidsplan Omgevingsrecht 2011-2015 BMW-gemeenten, vastgesteld d.d. 28 juni 2011 (B&W);
- Organisatiebesluit 2008, d.d. 1 juli 2008;
- Regeling faciliteiten voor studie en persoonlijke ontwikkeling d.d. 1 januari 2008;
- Mandaatstatuut 2008, d.d. 28 oktober 2008;
- Verordening Intergemeentelijke Commissie Bezwaarschriften gemeenten Bedum, Winsum en De Marne d.d. 21 april 2011;
- Communicatienota, vastgesteld d.d. 23 april 2009.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	Raming	Raming	verschil saldi
	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begroting na wijziging
		na wijziging	voor wijziging	met realisatie
Baten	547.856	199.157	206.865	348.699
Lasten	2.096.097	1.778.624	1.621.516	-317.473
Saldo van baten en lasten	-1.548.242	-1.579.467	-1.414.651	31.225

De verschillen kunnen als volgt worden verklaard:

	Baten	Lasten
Budgetoverheveling		
- Een deel van het verschil betreft budgetten die zijn overgeheveld naar 2015.		90.084 V
Te verklaren verschillen		
- Door overdracht van het pensioenkapitaal van een van de bestuurders is bijna € 366.000 ontvangen.	366.000 V	

- Op basis van een actuariële berekening is er weer een herijking uitgevoerd van de voorziening voor wethouderspensioenen. De dotatie aan de voorziening is daardoor € 396.000 hoger uitgevallen dan begroot. Dit heeft een relatie met de hiervoor genoemde overdracht van pensioenkapitaal. Verder is rekening gehouden met aangepaste levensverwachtingen en rentepercentages			396.000	N
- De post salarissen van het (voormalige) bestuur valt, inclusief betaald wachtgeld, hoger uit dan begroot. Het wachtgeld wordt gedekt uit de AR.			45.000	N
- De vergoedingen aan de raadsleden zijn lager uitgevallen, doordat 4 raadszetels sinds de gemeenteraadsverkiezingen niet zijn ingevuld.			17.000	V
- Doordat de onderzoeken in het kader van recht- en doelmatigheid in eigen beheer zijn uitgevoerd is een voordeel ontstaan.			7.000	V
- Door een lager aantal huwelijken vallen de kosten in het kader van de burgerlijke stand lager uit. Ook de opbrengsten in het kader van huwelijksvoltrekkingen zijn daardoor lager uitgevallen.	5.500	N	6.500	V
- De algemene legesinkomsten zijn iets lager uitgevallen dan begroot. Dit fluctueert jaarlijks. De afdrachten aan het rijk zijn per saldo hoger uitgevallen dan begroot.	11.500	N	5.500	N
- De inhuurkosten van personele ondersteuning voor de Projectgroep BMW in het kader van de samenwerking zijn wat lager uitgevallen dan begroot			4.000	V
- Overige kleine afwijkingen.	301	N	4.443	V
Totaal	348.699		-317.473	

Kredieten 2014

Voor de uitvoering van dit programma zijn, naast de structurele middelen die beschikbaar zijn, in de begroting 2014 de volgende kredieten beschikbaar gesteld:

	Krediet	Uitgaven	Restant
Vervanging Captor	€ 10.482	€ -	€ 10.482
CV-installatie buitendienst	€ 6.611	€ -	€ 6.611
Zaakgericht en digitaal werken	€ 66.000	€ -	€ 66.000

Producten die onder dit programma vallen

00100 Raad en commissies
00200 College van burgemeester en wethouders
01200 Bestuursondersteuning
01300 Voorlichting algemeen
01400 Kabinetszaken
01450 Representatie
02000 Rij- en reisdocumenten
02200 Burgerlijke stand
02400 Naturalisatie en geslachtsnaamwijziging
02600 Gemeentelijke basisadministratie bevolking
02700 Verkiezingen
02800 Leges algemeen
02850 Secretarieleges
02900 Bestuurlijke samenwerking
02910 Internationale contacten
02950 Raadsgriffie
02970 Ondersteunende activiteiten

3.1.2 Programma 1: Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

Onze burgers hebben recht op een veilige woonomgeving. Ondanks het feit dat Bedum één van de veiligste gemeenten in Noord Nederland is, blijft die veiligheid een permanent punt van aandacht van het gemeentebestuur.

Hieraan verbinden wij de volgende keuzes:

1. Politie

Jaarlijks zullen de prioriteiten van de gemeenteraad met betrekking tot de lokale politiezorg aan de politieorganisatie kenbaar worden gemaakt. In elk geval moet de politie in voldoende mate bereikbaar en herkenbaar in de gemeente aanwezig zijn. In overleg met de politie zullen speerpunten worden geformuleerd, op basis van actuele feiten en thema's.

2. Bestrijding van rampen en calamiteiten

Plannen ter bestrijding van rampen en calamiteiten dienen actueel te zijn. De betrokken functionarissen dienen door regelmatige oefening goed geprepareerd te zijn.

Ter voorkoming van calamiteiten dienen de regels inzake brandveiligheid strikt en zorgvuldig te worden gehandhaafd.

3. Sociale veiligheid

In de wijze van inrichting en verlichting van de openbare ruimte wordt sociale veiligheid bevorderd.

4. Huiselijk geweld

Huiselijk geweld moet worden teruggedrongen. De gemeente wil er via voorlichting aan bijdragen dat slachtoffers en derden worden gestimuleerd tot het doen van aangifte.

5. Toezicht in de buurt

Ter vergroting van de betrokkenheid en sociale cohesie van de burgers stimuleert de gemeente het toezicht in de buurt en het gemeenschappelijke verantwoordelijkheidsgevoel voor gemeentelijke voorzieningen zoals speeltuinen, speelveldjes en andere plekken voor sport, spel en recreatie.

Uitvoering bestuursprogramma

Hieronder wordt aangegeven wat de realisatie is van de uitvoering van het bestuursprogramma, zoals dat is opgenomen in de begroting 2014.

1. Politie

De samenwerking met de politie en de onderlinge uitwisseling van informatie hebben, ook binnen het basisteam Ommelanden-West, verder vorm gekregen. Naast het bilaterale overleg tussen burgemeester en politie is er eind 2014 gestart met een veiligheidsoverleg met de ambtenaren Openbare Orde en Veiligheid. Dit heeft voor het eerst in december 2014 plaatsgevonden. Doel van het overleg is om de veiligheidsproblemen in de gemeente in kaart te brengen en deze in gezamenlijk beleid te vertalen.

2. Bestrijding van rampen en calamiteiten

Het gemeentelijke aandeel in de rampenbestrijding en crisisbeheersing wordt vanaf 1 januari 2014 georganiseerd door de Gemeentelijke Kolom Groningen, onder de noemer Bevolkingszorg. Vanaf maart 2014 geven zogenaamde expertteams uitvoering aan de Bevolkingszorgprocessen. Dit zijn regionale teams, samengesteld uit medewerkers van verschillende gemeenten die, ongeacht in welke gemeente de calamiteit plaatsvindt, worden ingezet. Naast de regionale teams blijft ook een aantal lokale medewerkers betrokken bij de rampenbestrijding. Dit speelt met name als er bij een ernstig incident een Gemeentelijk Beleidsteam in het gemeentehuis actief is. Het gaat dan om ondersteunende medewerkers, die hun normale werk doen onder soms bijzondere omstandigheden. In 2015 zal er verder ingezet worden op de professionalisering van crisismanagement.

3. Sociale veiligheid

In het kader van de openbare verlichting zijn in 2014 verschillende pilots gestart om een goede keuze te kunnen maken betreffende het type armatuur, LED lampen en het brandrooster dat we willen gaan toepassen. Na evaluatie van deze pilots kunnen we in 2015 starten met de vervangingsplannen.

4. Huiselijk geweld

In 2014 is er één tijdelijk huisverbod opgelegd.

5. Toezicht in de buurt

De belangrijkste uitkomsten van de Veiligheidsmonitor laten zien dat de inwoners van Bedum iets minder fysieke verloedering, dreiging, sociale overlast en verkeersoverlast ervaren dan inwoners provinciaal en landelijk. De overlast van buurtproblemen is niet wezenlijk veranderd ten opzichte van eerdere jaren. Naar aanleiding daarvan en op basis van beschikbare informatie die wij van de politie krijgen, is er op dit moment geen aanleiding om bovenop het reguliere toezicht, extra te investeren in toezicht in de buurt.

Wat hebben we in 2014 nog meer gedaan

Met de diverse onderwerpen die staan opgenomen onder 'uitvoering bestuursprogramma', hebben we de meeste onderwerpen van belang benoemd.

Bestaand beleid

Bestuurlijke kaders:

- Startnotitie IVB, vastgesteld d.d. 21 september 2006;
- IVB Bedum in beeld, vastgesteld d.d. 28 mei 2009;
- IVB Bedum in beeld, Stand van zaken april 2011;
- Rampenplan Bedum, vastgesteld d.d. 28 juni 2005, geactualiseerd augustus 2009;
- Notitie 'Groninger aanpak van (huiselijk) geweld in afhankelijkheidsrelaties', november 2010.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	Raming	Raming	verschil saldi
	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begroting na wijziging
		na wijziging	voor wijziging	met realisatie
Baten	161.262	0	0	161.262
Lasten	777.104	641.293	640.793	-135.811
Saldo van baten en lasten	-615.842	-641.293	-640.793	25.451

De verschillen kunnen als volgt worden verklaard:

	Baten	Lasten
Budgetoverheveling		
- Een deel van het verschil betreft budgetten die zijn overgeheveld naar 2015.		315 V
Te verklaren verschillen		
- In verband met de overgang van de Brandweer naar de Veiligheidsregio (VR) is de activa overgedragen. De afwaardering van de activa in onze boekhouding en de verkregen vergoeding voor deze activa van de VR is in de rekening verwerkt.	150.000 V	141.000 N

- In verband met de huisvesting van de Brandweer in ons gemeentehuis ontvangen wij een vergoeding van de VR voor de gebruikte werkplekken. Omdat hierover bij de opstelling van de begroting nog geen duidelijkheid bestond, is deze vergoeding niet geraamd.	11.000	V		V
- Overige kleine afwijkingen.	262	V	4.874	V
Totaal	161.262		-135.811	

Kredieten 2014

Voor de uitvoering van dit programma zijn, naast de structurele middelen die beschikbaar zijn, in de begroting 2014 geen kredieten beschikbaar gesteld.

Producten die onder dit programma vallen

04000 Personeelsbeleid en –beheer brandweer
04100 Materiaal en materieel brandweer
04200 Brandmelding en alarmering brandweer
04300 Regionale taken brandweer
04400 Rampenbestrijding
06000 Uitvoering bijzondere wetten
06500 Openbare orde en veiligheid

3.1.3 Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat

Wat willen we bereiken

Een goede bereikbaarheid is een basisvoorwaarde voor een dynamische, toekomstgerichte gemeenschap. Het gebruik van het openbaar vervoer en de fiets wordt gestimuleerd. Een verkeersveilige leefomgeving staat hoog op de agenda van het gemeentebestuur.

Hieraan verbinden wij de volgende keuzes:

1. Onderhoud infrastructuur

Wij willen het onderhoudsniveau van onze wegen en straten op het huidige peil houden. Ook moeten de bermverhardingen duurzaam worden verbeterd.

1. Openbaar vervoer

Wij willen de huidige openbaar vervoerverbindingen minimaal in stand houden. Het station zal, meer dan nu het geval is, een knooppunt voor verschillende vervoersmodaliteiten moeten gaan vormen.

3. Fietsverbinding Bedum-Groningen

Wij willen een hoogwaardige, veilige fietsverbinding tussen Bedum en de stad Groningen.

4. Vrachtverkeer en geparkeerde vrachtauto's

Wij willen vrachtverkeer zoveel mogelijk weren uit de kernen én die kernen niet belasten met geparkeerde vracht- en dienstauto's.

5. Veiligheidszones bij scholen

Wij willen veiligheidszones instellen bij de basisscholen.

6. Verkeersplan

Er wordt een verkeersplan opgesteld. Goede bereikbaarheid en een verkeersveilige leefomgeving staan hierbij hoog op de agenda.

Uitvoering bestuursprogramma

Hieronder wordt aangegeven wat de realisatie is van de uitvoering van het bestuursprogramma, zoals dat is opgenomen in de begroting 2014.

1. Onderhoud infrastructuur

In 2014 is in het kader van het project 'Verbetering Agrarische Structuur Buitenwegen Bedum' de weg Ellerhuizen ook constructief verzwaaard en zijn de wegbermen voorzien van beton. In 2013 was dit al gedaan bij de wegen Ter Laan, de Munnikeweg, de Noordwolderweg, de Lageweg/ Stadsweg en het Winsumertreepad. Aan de Oosterseweg is ook bermbeton aangebracht. In 2015 hebben we voor dit project controle gehad van de Europese Rekenkamer. Na schriftelijk bericht zullen we de afrekening van dit project aan uw raad voorleggen.

Naast het onderhoud aan onze buitenwegen hebben we plaatselijk reparaties uitgevoerd aan straatwerk en asfaltverhardingen.

In 2014 is het beheerplan wegen 2014-2018 vastgesteld. Hiermee is het onderhoudsprogramma voor de komende jaren vastgelegd. Naast het reguliere onderhoud aan straatwerk en asfaltverhardingen is voorzien in de reconstructie van verschillende wegen. In 2015 staan de Kapelstraat/Coendersstraat, de Wilhelminalaan en mogelijk de Waldadrift op het programma; in 2016 Boterdiep Wz en De Vlijt en in 2017 Boterdiep Oz.

In 2014 zijn alle bruggen die wij in beheer en onderhoud hebben, geïnspecteerd. Aan de hand van deze inspectie wordt een beheerplan bruggen 2015-2019 opgesteld. Dit zal in 2015 aan uw raad worden aangeboden.

2. Openbaar vervoer

In verband met het afblazen van de plannen voor de Regiotram -de gewenste koppeling van de bus aan de trein en in de toekomst de tram, is hierdoor niet meer mogelijk- worden de plannen voor het stationsgebied herzien.

In 2012 is besloten tot het invoeren van het zogenaamde DRIS (Dynamisch ReizigersInformatie Systeem). De uitvoering is gerealiseerd in 2014; de kosten worden gedragen door de Regio Groningen-Assen. In aansluiting op de in 2013 bij de bushaltes aangebrachte verhoogde instapplateaus is in het begrotingsjaar ook bij de laatste resterende bushalte zo'n plateau aangebracht.

3. Fietsverbinding Bedum-Groningen

Eind 2013 is het tracé van het fietspad in de gemeente Bedum gereed gekomen. Het tracé in de gemeente Groningen wordt gelijktijdig uitgevoerd met de werkzaamheden aan de ongelijkvloerse kruising van de Groningerweg met de oostelijke ringweg. In het najaar van 2014 zijn de bomen en hagen geplant. De bouw van de schuilgelegenheid bij de opstelplaats bij de rotonde aan de Waldadriest is eind 2014 gestart en is inmiddels klaar. Naar verwachting wordt het fietspad in het najaar van 2015 –nadat de fietsroute naar Groningen weer toegankelijk is- officieel geopend.

4. Vrachtverkeer en geparkeerde auto's

In 2011 heeft het college, gelet op de huidige problematiek, besloten af te zien van een geheel parkeerverbod voor vrachtauto's binnen de bebouwde kommen. In geval van aanwijsbare overlast door een geparkeerde vrachtauto wordt opgetreden met behulp van de APV van Bedum.

5. Veiligheidszones scholen

De Veiligheidszones bij scholen zijn een onderdeel van het Gemeentelijk Verkeersveiligheidsplan. Voor de veiligheidszones bij scholen is door een extern adviesbureau een project gestart. Eind 2014 zijn de resultaten daarvan opgeleverd (o.a. uitkomst enquête onder ouders, leerkrachten, leerlingen en omwonenden over de beleving van de verkeersveiligheid rondom de scholen). De verdere uitwerking zal in 2015 plaatsvinden.

6. Verkeersplan

Het Verkeersplan is in 2012 vastgesteld en geldt als uitgangspunt bij het opstellen en uitvoeren van verkeersveiligheidsmaatregelen.

Wat hebben we in 2014 nog meer gedaan

Naast de diverse onderwerpen die staan opgenomen onder 'uitvoering bestuursprogramma', hebben diverse andere onderwerpen aandacht gehad in 2014. Op deze plaats willen wij de volgende onderwerpen noemen.

Oostelijke ontsluitingsweg Bedum

Bij de samenstelling van het nieuwe college van Gedeputeerde Staten begin 2013 is besloten in te zetten op de realisering van een nieuwe ontsluitingsweg aan de noordoostzijde om Bedum. In 2014 is het proces van planvorming doorlopen; hierbij is de bevolking en dus ook de bewoners van Ter Laan en het betreffende buitengebied en aanwonenden van omliggende wegen, zoals Ter Laan, St Annerweg, Boterdiep Wz en, Wroetende Mol, betrokken. In december 2014 heeft de besluitvorming over de oostelijke ontsluitingsweg plaatsgevonden. Na voorafgaande instemming van uw raad heeft Provinciale Staten het zogenaamde planuitwerkingsbesluit genomen, dat wil zeggen dat daarmee de vervolgstap –verdere uitwerking, leidend naar een realiseringsbesluit- gezet is. Dit besluit wordt eind 2015 verwacht.

Bestaand beleid

Bestuurlijke kaders:

- Verkeersveiligheidsplan vastgesteld 20 september 2012;
- Beheerplan wegen 2014 – 2018, vastgesteld d.d. 18 juni 2014;
- Rapportage Onderhoud Bruggen 2008 – 2012, vastgesteld 24 april 2008.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	Raming	Raming	verschil saldi
	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begroting na wijziging
		na wijziging	voor wijziging	met realisatie
Baten	997.754	991.734	22.029	6.020
Lasten	2.011.975	3.067.130	1.832.319	1.055.155
Saldo van baten en lasten	-1.014.221	-2.075.396	-1.810.290	1.061.175

De verschillen kunnen als volgt worden verklaard:

	Baten	Lasten
Budgetoverheveling		
- Een deel van het verschil betreft budgetten die zijn overgeheveld naar 2015.		639.798 V
Te verklaren verschillen		
- Het wegenonderhoud heeft een rechtstreekse link met de bestemmingsreserve 'Onderhoud wegen'. Afgezien van de budgetoverheveling voor de Wilhelminalaan, zijn de ontstane voor- en nadelen t.o.v. de ramingen gemuteerd op de bestemmingsreserve 'Onderhoud wegen'. In de rekening is dit onderhoud dus budgettair neutraal verwerkt. Het verschil wordt veroorzaakt doordat niet al het voor 2014 geplande onderhoud in dit jaar is uitgevoerd. Mede oorzaak hiervan is de capaciteitsproblemen als gevolg van langdurige ziekte op de afdeling.	1.800 V	429.500 V
- Het onderhoud van de bruggen laat een overschrijding zien van per saldo € 48.000. Deze wordt gedekt uit de bestemmingsreserve 'Bruggen'.	6.000 V	54.000 N
- Er is een voordeel te zien op het onderhoud van de Openbare Verlichting (OV). In verband met het vastgestelde vervangingsplan van de OV kan dit budget vrijvallen.		23.500 V
- Voor de gladheidbestrijding waren middelen geraamd voor het weerstation. Dit in relatie tot het preventief strooien. Dit budget bleek in 2014 nog niet benodigd.		8.000 V
- Er is een voordeel ontstaan op de vervanging van m.n. de ANWB bewegwijzering. Uitgaven zijn naar behoefte gedaan.		9.000 V
- Het aanleggen van inritten voor particulieren wordt in rekening gebracht. In 2014 zijn er weinig van deze verzoeken geweest. Daardoor zowel aan de baten als aan de lastenkant een overschot van ca. € 4.000.	4.500 N	4.000 V
- In 2014 hebben wij zowel de factuur voor 2013 als 2014 van de VVN ontvangen. In lijn hiermee is ook de vergoeding van de provincie in het kader van de verkeerseducatie voor deze jaren verantwoord.	4.000 V	3.500 N
- Overige kleine afwijkingen.	1.280 N	1.143 N
Totaal	6.020	1.055.155

Kredieten 2014

Voor de uitvoering van dit programma zijn, naast de structurele middelen die beschikbaar zijn, in de begroting 2014 de volgende kredieten beschikbaar gesteld:

	Krediet	Uitgaven	Restant
Vervanging kleine zoutstrooier	€ 28.513	€ -	€ 28.513
Vervanging Pick-Up	€ 25.368	€ -	€ 25.368
Vervanging sneeuwplough	€ 9.644	€ -	€ 9.644
Vervanging grote zoutstrooier	€ 38.964	€ -	€ 38.964
Openbare verlichting 2014	€ 326.000	€ 11.316	€ 314.684
Aanschaf vloeiostoftank	€ 26.382	€ -	€ 26.382
Aanschaf meteoconsult	€ 20.294	€ -	€ 20.294
	27		

Producten die onder dit programma vallen

07000 Deklagen en bestratingen buiten de bebouwde kom
07100 Deklagen en bestratingen binnen de bebouwde kom
07102 Gereedschappen wegen
07200 Onderhoud wandelpaden
07300 Bermen en sloten buiten de bebouwde kom
07400 Onderhoud goten, bermen en sloten en schoonhouden straten binnen de bebouwde kom
07500 Onderhoud en bediening bruggen
07600 Openbare verlichting
07700 Straatmeubilair enabri's
07800 Gladheidbestrijding
07900 Voorlichting en klachtenafhandeling
08000 Inritvergunningen
08100 Overige zaken (binnen bebouwde kom)
08200 Onderhoud duikers
09000 Bewegwijzering en straatnaamborden
09100 Verkeer en verkeersveiligheid
09500 Openbaar vervoer en verkeer
10000 Onderhoud kade, kademuur en beschoeiing

3.1.4 Programma 3: Economische Zaken

Wat willen we bereiken

Het gemeentebestuur erkent volmondig het belang van een dynamische, toekomstgerichte en gezonde plaatselijke economie. Het bestuur speelt tijdig in op ontwikkelingen die kunnen bijdragen aan een versterking van het plaatselijke bedrijfsleven. Het belang van overleg met ondernemers, al dan niet georganiseerd, spreekt voor zich. Het gemeentelijk apparaat kenmerkt zich door een ondernemersvriendelijke houding.

Hieraan verbinden wij de volgende keuzes:

1. Economisch beleid

Wij willen met voortvarendheid uitvoering geven aan het geformuleerde economische beleid. De gemeente voert hierbij een actief voorwaardenscheppend beleid ter versterking van de lokale economie. Met het bedrijfsleven vindt gestructureerd overleg plaats.

2. Oost-Westverbinding

Wij blijven streven naar de aanleg van een Oost-Westverbinding, zoals opgenomen in het gemeentelijk structuurplan.

3. Revitalisering oudste deel bedrijventerrein

Wij willen inzetten op revitalisering van het oudste deel van het bedrijventerrein in Bedum.

4. Bedrijvenpark Boterdiep

Wij willen ruimte bieden aan ondernemers door de positieve ontwikkeling van het Bedrijvenpark Boterdiep een vervolg te geven.

5. Restrictief beleid zondagopenstelling winkel

Het restrictieve beleid ten aanzien van de openstelling van winkels op zondagen zetten we voort.

Uitvoering bestuursprogramma

Hieronder wordt aangegeven wat de realisatie is van de uitvoering van het bestuursprogramma, zoals dat is opgenomen in de begroting 2014.

1. Economisch beleid

In de notitie “Economisch beleid in de gemeente Bedum” is een aantal zaken genoemd waarop de gemeente zich wil (blijven) inzetten. Op een aantal van deze onderwerpen (zoals arbeidsmarktbeleid en infrastructuur) wordt elders nader ingegaan.

In 2014 heeft er weer regelmatig overleg plaatsgevonden met het bestuur van de Bedrijvenvereniging van de gemeente Bedum (BvgB). Er zijn tevens bedrijfsbezoeken afgelegd aan Trailerbouw Vogelzang, Houthandel Harkema en Motorcycle Warehouse.

In het kader van communicatie en promotie was de gemeente in november 2014 wederom aanwezig op het “Plein Bedum” tijdens de Promotiedagen voor het Bedrijfsleven in Martiniplaza te Groningen. Het “Plein Bedum” was volledig bezet.

2. Oost-Westverbinding

Zie hiervoor programma 2 onderdeel oostelijke ontsluitingsweg Bedum.

3. Revitalisering oudste deel bedrijventerrein

Er is nog geen begin gemaakt met een onderzoek naar de mogelijkheden voor het oudste deel van het bedrijventerrein. De economische omstandigheden geven weinig of geen mogelijkheden voor revitalisering en/of het realiseren van een andere bestemming, zoals woningbouw.

4. Bedrijvenpark Boterdiep

In 2014 zijn geen kavels verkocht. Overigens zijn er nog maar weinig uitgeefbare kavels. In 2014 zijn middelen beschikbaar gesteld voor het herzien van de bestemmingsplannen Bedrijvenpark Boterdiep fase 1 en fase 2. Dit zal in 2015 worden opgestart.

5. Restrictief beleid zondagopenstelling winkel

In 2014 zijn er geen ontwikkelingen op dit vlak geweest.

Wat hebben we in 2014 nog meer gedaan

Met de diverse onderwerpen die staan opgenomen onder 'uitvoering bestuursprogramma', hebben we de meeste onderwerpen van belang benoemd.

Bestaand beleid

- Gemeentelijke marktverordening, vastgesteld d.d. 22 september 2005;
- Notitie Economisch Beleid in de gemeente Bedum, vastgesteld d.d. 17 december 2009;
- Verordening Winkeltijden, vastgesteld d.d. 15 december 2011.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	Raming	Raming	verschil saldi
	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begroting na wijziging
		na wijziging	voor wijziging	met realisatie
Baten	218.766	211.059	91.059	7.707
Lasten	136.764	142.427	142.427	5.663
Saldo van baten en lasten	82.002	68.632	-51.368	13.370

De verschillen kunnen als volgt worden verklaard:

	Baten		Lasten	
Budgetoverheveling				
- Van dit programma zijn geen middelen overgeheld naar 2015.				
Te verklaren verschillen				
- De energie- en onderhoudskosten van een aantal gemeentelijke gebouwen zijn lager uitgevallen. Als gevolg van de verhuur van De Vliet 8, zijn de huurinkomsten hoger uitgevallen.	7.000	V	7.000	V
- Het dividend en de rente over de bruglening aan Enexis zijn iets hoger uitgevallen dan begroot. Door de afboeking van de aandelen van Attero zijn de kapitaallasten iets hoger dan begroot.	2.000	V	3.500	N
- Overige kleine afwijkingen	1.293	N	2.163	V
Totaal	7.707		5.663	

Kredieten 2014

Voor de uitvoering van dit programma zijn, naast de structurele middelen die beschikbaar zijn, in de begroting 2014 geen kredieten beschikbaar gesteld:

Producten die onder dit programma vallen

12000 Straatmarkten

12100 Economische zaken, incl. promotie en acquisitie

12500 Marktgelden

13000 Nutsbedrijven

3.1.5 Programma 4: Onderwijs

Wat willen we bereiken

Het onderwijs vervult een cruciale rol in het bieden van zekerheden en perspectief aan jongeren. In de ontwikkelingen op het gebied van het onderwijs vervult het gemeentebestuur een actieve, betrokken rol, ook door de verbindingen met peuterspeelzalen en allerlei vormen van opvang.

1. Lokaal onderwijsbeleid

Aangezien de lokale rol van de gemeente in het (algemene) onderwijsbeleid verandert en de verantwoordelijkheid van de lokale schoolbesturen toeneemt, hoeven wij ons in de komende jaren minder te richten op specifieke onderwijsvoorzieningen, zoals huisvesting. Wij kunnen de aandacht dan meer richten op algemene welzijnsvoorzieningen ten behoeve van de leeftijdscategorie tot 23 jaar. Daarbij willen wij met name noemen het creëren van kinderopvang (bijv. peuterspeelzalen), buitenschoolse opvang en voorzieningen met een breder aanbod voor de doelgroep. Lokaal onderwijsbeleid wordt daarmee meer en meer lokaal welzijnsbeleid.

2. Openbaar onderwijs

De gemeente Bedum heeft het openbaar onderwijs ondergebracht bij de Stichting Marenland en is schoolbestuurlijk niet meer verantwoordelijk voor het openbaar onderwijs. Met deze verzelfstandiging geeft de gemeente invulling aan haar verantwoordelijkheid om de kwaliteit en de continuïteit van het openbaar basisonderwijs voor de toekomst zeker te stellen.

De gemeente bewaakt vanuit het toezichthoudend orgaan de wijze waarop Marenland invulling geeft aan de uitgangspunten van openbaar basisonderwijs en de door de gemeente overgedragen schoolbestuurlijke taken.

Uitvoering bestuursprogramma

Hieronder wordt aangegeven wat de realisatie is van de uitvoering van het bestuursprogramma, zoals dat is opgenomen in de begroting 2014.

1. Lokaal onderwijsbeleid

De gemeenten Bedum, De Marne en Winsum hebben gezamenlijk de beleidsnotitie “Doelgroepen bepaling en toeleiding Voor en Vroegschoolse Educatie (verder VVE)” opgesteld. Het speerpunt van deze beleidsnotitie is het vroegtijdig signaleren en terugdringen van taal- en ontwikkelingsachterstanden. In het kader van deze beleidsnotitie is door Biblionet een aanbod opgesteld om VVE te implementeren op de basisscholen (groepen een en twee), de peuterspeelzalen en in de kinderopvang in de gemeente Bedum. Het project heeft de titel gekregen “Elk kind telt mee in Bedum!”.

Vanuit allerlei hoeken komt de boodschap dat het loont om te investeren in jonge kinderen. De laatste jaren gaat de aandacht naar steeds jongere kinderen uit; na de peuterspeelzaal komt nu de kinderopvang in beeld en ook consultatiebureaus worden vaker betrokken bij initiatieven om de ontwikkelingskansen van de allerjongsten te versterken. Door deze verandering komt tevens de rol van ouders nadrukkelijker in beeld.

2. Openbaar onderwijs

In het voorjaar van 2014 heeft de GMR van Marenland niet ingestemd met de besturenfusie tussen Marenland en Noordkwartier. De GMR blijft over de fusie in gesprek met het bestuur.

Wat hebben we in 2014 nog meer gedaan

Naast de onderwerpen die staan opgenomen onder ‘uitvoering bestuursprogramma’, hebben diverse andere onderwerpen aandacht gehad in 2014. Op deze plaats willen wij de volgende onderwerpen noemen.

Leerlingenvervoer

In het kader van ontwikkelingen Passend Onderwijs is er door de VNG een voorstel tot wijziging van de Modelverordening aan de gemeenten gestuurd. Een werkgroep heeft de voorbereiding gedaan om een concept verordening voor de BMW-DAL gemeenten op te stellen. Dit concept is door alle 7 gemeenten overgenomen. De 7 gemeenten willen samen voor de regio Noord-Groningen een eenduidig beleid voeren

ten aanzien van het leerlingenvervoer. De definitieve vaststelling van de verordening leerlingenvervoer zal in 2015 plaatsvinden.

Bestaand beleid

Bestuurlijke kaders:

- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Bedum, vastgesteld d.d. 20 april 2006;
- Beleidsmatig Integraal huisvestingsplan Bedum, vastgesteld 23 april 2009;
- Procesplan Brede School, vastgesteld door B&W op 8 april 2008;
- Verordening leerlingenvervoer gemeente Bedum, vastgesteld d.d. 28 mei 2009;
- Regionale notitie “Sluitende aanpak voortijdig schoolverlaters”;
- Statuten “Stichting openbaar primair onderwijs Appingedam, Bedum, Delfzijl, Loppersum en Ten Boer”.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	Raming	Raming	verschil saldi
	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begroting na wijziging
		na wijziging	voor wijziging	met realisatie
Baten	51.734	28.623	28.623	23.111
Lasten	830.698	834.265	801.232	3.567
Saldo van baten en lasten	-778.964	-805.642	-772.609	26.678

De verschillen kunnen als volgt worden verklaard:

	Baten		Lasten	
Budgetoverheveling				
- Een deel van het verschil betreft budgetten die zijn overgeheveld naar 2015.			12.114	V
Te verklaren verschillen				
- Zowel de huuropbrengsten als de uitgekeerde subsidie voor sportbeoefening door scholen is vanwege de belaste verhuur hoger uitgevallen dan begroot. Dit compenseert elkaar in grote lijnen.	18.000	V	20.000	N
- Als gevolg van een dalend aantal leerlingen in het vervoer, vallen de kosten lager uit dan begroot. De eigen bijdragen zijn echter ook lager uitgevallen dan begroot.	2.500	N	9.000	V
- Er is een vergoeding ontvangen voor de inzet van onze leerplichtambtenaar in de samenwerking. Deze vergoeding was niet geraamd.	8.000	V		
- De huisvestingslasten van de onderwijsgebouwen vallen door lagere kapitaallasten iets voordeliger uit.			3.500	V
- Overige kleine afwijkingen	389	N	1.047	N
Totaal	23.111		3.567	

Kredieten 2014

Voor de uitvoering van dit programma zijn, naast de structurele middelen die beschikbaar zijn, in de begroting 2014 de volgende extra kredieten beschikbaar gesteld:

	Krediet	Uitgaven	Restant
IHP	€ 28.524	€ -	€ 28.524
Regenboog verbouw	€ 20.000	€ -	€ 20.000

Producten die onder dit programma vallen

15000 Openbaar basisonderwijs – algemeen
15200 Gymnastiekonderwijs (openbaar)
15250 Openbaar basisonderwijs huisvesting algemeen
15300 Togtemaarschool: huisvesting
15500 RA Venhuisschool: huisvesting
17000 Bijzonder onderwijs – algemeen
18300 Gymnastiekonderwijs (bijzonder)
18400 Overschrijding (art.102 WBO)
19000 Bijzonder basisonderwijs huisvesting algemeen
19100 Sint Walfridusschool
19200 Dr. K.Schilderschool
19300 De Regenboog
19400 De Haven Onderdendam
19500 De Akker Zuidwolde
21000 Onderwijsbegeleiding
21100 Leerplichtwet
21200 Overige voorzieningen onderwijs
21300 Leerlingenvervoer

3.1.6 Programma 5: Cultuur en recreatie

Wat willen we bereiken

De Bedumer bevolking maakt veel gebruik van de verschillende sportvoorzieningen die de gemeente rijk is. De sportnota geldt als richtinggevend voor het sportbeleid in de komende jaren. Op basis van deze sportnota gaan we de mogelijkheden onderzoeken om de bestaande voorzieningen te verbeteren.

Wij streven ernaar de culturele voorzieningen zoveel mogelijk in stand te houden. Dit geldt temeer omdat voorzieningen als de muziekschool en de bibliotheek een belangrijke functie vervullen in de ontwikkeling van de jeugd.

Hieraan verbinden wij de volgende keuzes:

1. Recreatie en toerisme

Particulier initiatief tot uitbreiding en verbetering van recreatieve voorzieningen wordt ondersteund. Toeristische trekpleisters worden nadrukkelijker onder de aandacht gebracht. Daarbij is een rol voor de VVV weggelegd.

2. Fiets- en wandelpaden

Een goede bewegwijzering met toelichting voor fietsers en wandelaars moet de toeristische belangstelling voor het platteland vergroten.

Uitbreiding van het aantal fiets- en wandelpaden wordt nagestreefd, zo mogelijk met cofinanciering vanuit het Investeringsbudget Landelijk Gebied of vanuit andere bronnen.

3. Sport

We gaan onderzoeken of er mogelijkheden zijn om, door aanleg van kunstgras, het gebruik van sportvelden te vergroten en de exploitatiekosten van de groene velden te verlagen.

4. Vrijwilligerswerk

De gemeente zorgt voor een goede ondersteuningsstructuur van het vrijwilligerswerk.

De maatschappelijke waardering voor vrijwilligerswerk wordt tot uitdrukking gebracht door regelmatig vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties in het zonnetje te zetten.

5. Bibliotheek

Wij willen de toegankelijkheid zoveel mogelijk in stand houden door o.a. nieuwe vormen van distributie van literatuur te onderzoeken.

6. Zwembad

In samenwerking met het bestuur van stichting “De Beemden” wordt onderzocht of uitbreiding van het oppervlakte zwembad mogelijk is.

7. Muziekschool

Wij ondersteunen het streven van het stichtingsbestuur om de muziekschool exploitabel te houden.

Uitvoering bestuursprogramma

Hieronder wordt aangegeven wat de realisatie is van de uitvoering van het bestuursprogramma, zoals dat is opgenomen in de begroting 2014.

1. Recreatie en toerisme

Na de liquidatie van de VVV Lauwersland is in 2014 lokaal het initiatief genomen om het VVV-kantoor aan de Kapelstraat open te houden. Er is met medewerking van de gemeente Bedum gewerkt aan een doorstart. Dit heeft eind 2014 geresulteerd in de presentatie van een bedrijfsplan. In dit bedrijfsplan opteert het bestuur voor het versterken van de lokale betrokkenheid van ondernemers bij de VVV. Men wil nieuwe toeristisch-recreatieve producten ontwikkelen en de digitale informatievoorziening als “Poort van Noord Groningen via internet” verder ontsluiten: een verbindend platform voor ondernemers, inwoners en toeristen. De gemeente Bedum heeft voor 2015 een bedrag van € 5.250 voor de uitvoering van het bedrijfsplan bij beschikking voorlopig vastgesteld.

2. Fiets- en wandelpaden

Het gebiedsplan Woldstreek is in 2013 afgerond; bij de verkoop van de gronden is een deel voor het later kunnen realiseren van fiets- en wandelpaden uitgesloten; dit tracé blijft eigendom van de gemeente. De ontwikkeling hiervan komt later aan de orde.

3. Sport

Drie decennia lang heeft de gemeente Bedum deelgenomen aan en geïnvesteerd in de landelijke sportstimulerings- en sportontwikkelingsimpulsprogramma's (Breedtesportimpuls (BSI), de Buurt-Onderwijs-Sportimpuls (BOS), het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB) en de Impuls brede scholen, sport en cultuur. Redelijk uniek voor een gemeente van de omvang van Bedum. Veel activiteiten en zogenaamde interventies voor verschillende groepen zijn ontwikkeld en uitgevoerd. Dit gaat in samenwerking met veel particulier initiatief, zoals de sportverenigingen, het onderwijs en de stichting Welzijn Bedum.

De gemeente Bedum heeft zich in 2014 ingezet om te kunnen blijven deelnemen aan de laatste impuls: de brede scholen, sport en cultuursimpuls, in het bijzonder voor het in stand houden van de combinatiefunctionaris. In samenwerking met het Onderwijsbureau Marenland is dit voor de duur van 2015 ook gelukt. De combinatiefunctionaris is bij uitstek de verbindende factor tussen de sport, het onderwijs en de gemeente Bedum bij hun inspanningen om meer mensen, met name jongeren, te stimuleren om deel te gaan nemen aan, of langer de zelf gekozen sport- en beweegactiviteiten te blijven beoefenen. Voorts brengt de gemeente Bedum lokale sportaanbieders via de digitale weg op de hoogte van andere (financiële) sportstimuleringsprogramma's, zoals bijvoorbeeld de "Sportimpuls", een landelijk sportstimuleringsprogramma dat open is gesteld voor lokale sportaanbieders.

Ook worden wegen ontsloten met partners binnen de decentralisatieprogramma's. Gedacht moet worden aan organisaties en instellingen die in preventieve zin in het voorland van (een) zorgtraject(en) op het terrein van het lokaal volksgezondheidsbeleid "opereren". In 2015 zal aan dit punt, naast het uitvoeringsprogramma uit de sport- en beweegnota, verder vorm en inhoud worden gegeven.

4. Vrijwilligerswerk

Het vrijwilligerswerk wordt in de gemeente Bedum georganiseerd en gecoördineerd door de Stichting Welzijn Bedum. De Stichting werkt ook samen in het Steunpunt vrijwilligerswerk in het Werkplein in Winsum. Via de wijkaanpak en via het project Noaberschap in de gemeente Bedum zijn ook nieuwe vrijwilligers in het dorp aan de slag gegaan met verschillende initiatieven.

Met alle veranderingen in de zorg wordt vaker een beroep gedaan op de Stichting Welzijn Bedum, om te bekijken of er een vrijwilliger beschikbaar is voor tijdelijke ondersteuning, bijvoorbeeld voor een ritje naar het ziekenhuis. De Stichting organiseert de verbinding tussen vraag en aanbod.

5. Bibliotheek

De bibliotheek is in 2013 verbouwd en de bezoekers zijn heel tevreden over het retail concept van de bibliotheek. De bibliotheek is betrokken bij het project Boekenpret. Zij verzorgen de boeken voor de kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en onderbouw van de scholen.

6. Zwembad

De vervanging van de technische installatie in sportcomplex "De Beemden" is in juli/augustus 2014 met gebruikmaking van restwarmte van FrieslandCampina Domo uitgevoerd: met een voor Nederland unieke toepassing van warmtetransporttechnieken. Alle belanghebbenden bij een tijdige realisering van dit grote project spraken na afloop van een bijzondere prestatie. Voor aanvang van het nieuwe sportseizoen waren de werkzaamheden uitgevoerd. De fijnafstelling van de techniek luistert nauw voor de verschillende gebruikers en vergt nog steeds de benodigde tijd. Sportcomplex "De Beemden" is met deze bijzondere investering duurzaam klaar voor haar toekomst. De verwachting is dat we medio 2015 een goed inzicht hebben in ons energieverbruik. Vrijwel gelijktijdig is ook de sportvloer in de sporthal vervangen.

7. Muziekschool

Het bestuur van de muziekschool heeft twee scenario's beschreven naar aanleiding van de met ingang van 2016 vastgestelde bezuiniging. Beide scenario's worden verder uitgewerkt. In de tweede helft van 2015 zal meer duidelijkheid zijn over de uitwerking van beide scenario's.

Wat hebben we in 2014 nog meer gedaan

Naast de diverse onderwerpen die staan opgenomen onder 'uitvoering bestuursprogramma', hebben diverse andere onderwerpen aandacht gehad in 2014. Op deze plaats willen wij de volgende onderwerpen noemen.

Groenbeheersplan

In 2014 zijn er gesprekken gevoerd met de bewoners van de Lijnbaan en de Ommelanderdriфт over het omvormen van het groen. Hierin trekken we gelijk op met het pilotproject 'wijkaanpak plan Oost', die gestart is in 2013. Op verschillende andere plaatsen is in 2014 op kleine schaal al groen omgevormd.

Bestaand beleid

Bestuurlijke kaders:

- Projectplan Buurt-Onderwijs-Sport (BOS) Impuls;
- Notitie Stimulering Vrijwilligerswerk gemeente Bedum (vastgesteld);
- Convenant "Groninger Sport Model" (ondertekend);
- Subsidieverordening gemeente Bedum, vastgesteld op 9 juni 2011;
- Beleidsnota Sport 2009-2013 "Sport als middel en/of sport als doel?";
- Beleidsplan Wmo 2012-2015, vastgesteld door de raad op 26 januari 2012;
- Beleidsnota Sport 2013 – 2019 "Samenwerken, vernieuwen, binden en boeien";
- Jaarprogramma 2014 Sport en Bewegen gemeente Bedum;
- Groenbeleidplan, vastgesteld op 21 januari 2010;
- Groenbeheersplan vastgesteld op 17 oktober 2013.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	Raming	Raming	verschil saldi
	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begroting na wijziging
		na wijziging	voor wijziging	met realisatie
Baten	275.046	263.255	265.942	11.792
Lasten	2.486.042	2.634.711	2.456.558	148.669
Saldo van baten en lasten	-2.210.996	-2.371.456	-2.190.616	160.460

De verschillen kunnen als volgt worden verklaard:

	Baten	Lasten
Budgetoverheveling		
- Een deel van het verschil betreft budgetten die zijn overgeheveld naar 2015.		39.518 V
Te verklaren verschillen		
- Door lagere kapitaallasten en lagere energiekosten zijn de lasten op het zwembad en de sporthal lager dan begroot. De kapitaallasten zijn overigens bij de voorjaarsnota in één bedrag voor de hele begroting bijgesteld. De totale kapitaallasten geven in deze rekening geen voordeel te zien, maar leiden in dit programma wel tot een voordeel.		102.500 V
- De huurinkomsten van de sporthal vallen lager uit dan begroot. Dit komt door een lagere verhuur aan de SV Bedum, minder verhuur aan de st. Welzijn en de vervanging van de sporthalvloer.	6.500 N	

- De huurinkomsten van de tennisbanen zijn bij de najaarsnota neerwaarts bijgesteld. Dit in verband met de opzegging van de huur van een tweetal banen door de tennisvereniging. Achteraf bleek dat de verlaging van de raming reeds in een eerder stadium was verwerkt.	4.500	V		
- De verhuur van de sportvelden in o.a. Bedum laten een lagere huurinkomst zien door de fusie van de voetbalclubs en de deels wegvallende huurinkomsten van het hockeyveld als gevolg van de aanleg van het kunstgrasvoetbalveld.	7.000	N		
De lasten van de verschillende sportcomplexen vallen wat voordeliger uit, door lagere onderhoudskosten voor de verlichting en lagere energielasten.			11.000	V
- De doorbelasting van de kosten van de Meenschaar is hoger dan begroot, doordat deze kosten in de ramingen deels op de post saldi kostenplaatsen staan. De realisatie is wel volledig functioneel geboekt. Per saldo is er dus geen verschil in de rekening.			11.500	N
- Zowel de inkomsten als de uitgaven die wij hebben gemaakt in het kader van de provinciale subsidie 'niet krimp' gemeenten, waren nog niet geraamd. Daardoor is zowel een overschrijding aan de baten als aan de lastenkant. Uit deze middelen is o.a. het project 'Noaberschap' bekostigd.	15.750	V	15.750	N
De subsidie aan de st. Welzijn valt lager uit dan begroot, door de verhuizing van de stichting Welzijn van 'De Schakel' naar 'De Meenschaar'.			20.500	V
- Overige kleine afwijkingen per saldo	5.042	V	2.401	V
Totaal	11.792		148.669	

Kredieten 2014

Voor de uitvoering van dit programma zijn, naast de structurele middelen die beschikbaar zijn, in de begroting 2014 de volgende kredieten beschikbaar gesteld:

	Krediet	Uitgaven	Restant
Vervanging toplaag De Beemden	€ 70.698	€ 72.808	€ -2.110
Verlichting kunstgrasveld	€ 22.857	€ -	€ 22.857
Voetbal Bedum (2 CV-ketels)	€ 14.868	€ -	€ 14.868
Gymzaal Schoolstraat (3 CV-ketels)	€ 17.176	€ -	€ 17.176
Bladveegapparatuur	€ 10.063	€ -	€ 10.063
Voetbal Noordwolde (2 CV-ketels)	€ 13.845	€ -	€ 13.845
Toren Noordwolde (voegwerk)	€ 8.323	€ -	€ 8.323

Producten die onder dit programma vallen

23000 Openbare bibliotheek Bedum
 24000 Stichting Muziekschool Hunsingo
 24100 Stichting Welzijn Bedum
 24200 Overig vormings- en ontwikkelingswerk
 25000 Sportzaken – algemeen
 25100 Sportvelden Bedum: gebouwen
 25101 Sportvelden Bedum: terreinen
 25102 Sportvelden Bedum: materieel
 25200 Sportvelden Onderdendam: gebouwen
 25201 Sportvelden Onderdendam: terreinen
 25202 Sportvelden Onderdendam: materieel
 25300 Sportvelden Noordwolde: gebouwen
 25301 Sportvelden Noordwolde: terreinen
 25302 Sportvelden Noordwolde: materieel
 25400 Tennisbanen Bedum
 25500 Tennisbanen Zuidwolde
 25700 Sporthal De Beemden

25800 Zwembad De Beemden
27000 Kunstbeoefening/kunstbevordering
27100 Overige kunst
28000 Monumenten – Gebouwen
28100 Monumentenzorg, overige cultuur en oudheidkunde
29000 Natuurbescherming (kapvergunningen)
29100 Natuurbescherming (subsidies/kapitaallasten)
30000 Plantsoenen, parken en ander openbaar groen
30002 Gereedschappen plantsoenen
30200 Volkstuinen
30300 Overige openluchtrecreatie
32000 Speelterreinen

3.1.7 Programma 6: Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening

Wat willen we bereiken

We willen de jeugd kansen geven op te groeien naar een volwaardige plaats in de samenleving. Het al ingezette jeugdbeleid wordt onverkort voortgezet en, als ontwikkelingen daarom vragen, bijgesteld en verfijnd. Wij streven naar maatwerk als het gaat om het bieden van kansen voor onze jeugd. Wij zoeken welbewust contact met jongeren en gaan de dialoog op basis van wederzijds respect aan.

De gemeente speelt op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) een steeds grotere rol in het aanbod van zorgvoorzieningen. Die rol wint door de vergrijzing nog aan extra gewicht. Met de Wmo willen wij allen die zijn aangewezen op voorzieningen ondersteunen in zelfstandige en volwaardige deelname aan de samenleving.

De huidige economische crisis gaat ook aan de Bedumer samenleving niet geheel voorbij. Wij willen voorkomen dat werkloosheid leidt tot een gebrek aan toekomstperspectief. De marges waarbinnen de gemeente op het gebied van werk en inkomen kan opereren, zijn smal. De beleidsvrijheid die gemeenten in deze is gegund, wordt door ons optimaal benut.

Hieraan verbinden wij de volgende keuzes:

1. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

De gemeente zorgt voor een laagdrempelig aanbod van voorzieningen die steun bieden aan mensen die afhankelijk zijn van zorg.

We willen de hulpvraag van de burger steeds meer centraal stellen in het kader van “de kanteling”.

Wij willen het gemeentelijk zorgloket doorontwikkelen en nog breder onder de aandacht brengen.

2. Werk

Extra aandacht moet worden gegeven aan mensen die blijvend aan de kant dreigen te raken. Samenwerking tussen gemeente en andere betrokken partijen in het UWV WERKbedrijf moet daarop gericht zijn.

Indien het perspectief op een reguliere baan volledig ontbreekt, moeten alternatieve vormen van werk en vrijwilligerswerk als structurele oplossing maatschappelijk worden aanvaard.

In nauwe samenspraak met het plaatselijke bedrijfsleven willen we komen tot maatregelen die de werkgelegenheid bevorderen.

3. Sociale werkvoorziening

Aan modernisering van de sociale werkvoorziening wordt meegewerkt om ook in de toekomst aan mensen een juiste plek te kunnen bieden en tegelijk een gezonde exploitatie mogelijk te maken.

4. Kinderopvang

De capaciteit van alle vormen van kinderopvang en buitenschoolse opvang moet gelijke tred houden met de maatschappelijke behoefte.

5. Jeugdbeleid

Wij zetten in op een verdere ontwikkeling van het jeugdbeleid. De jeugd wordt actief opgezocht en waar mogelijk betrokken bij beleidsvorming, bijvoorbeeld door middel van een digitaal jeugdloket.

We komen tot de realisering van een Centrum voor Jeugd en Gezin waarin, bestaande organisaties, zoals het JOT-team en het consultatiebureau, gaan samenwerken.

De mogelijkheden van maatschappelijke stages gaan we nader uitwerken.

6. Minimabeleid

De gemeente voert een ruimhartig minimabeleid dat jaarlijks na evaluatie opnieuw wordt vastgesteld.

Met maatschappelijke organisaties wordt overleg gezocht om te bevorderen dat meer personen die daarvoor in aanmerking komen, van bestaande regelingen gebruik maken. Wij maken ons sterk om de toegang tot voorzieningen voor financieel zwakkeren te blijven waarborgen.

7. Schuldhelpverlening

De toegang tot schuldhelpverlening dient laagdrempelig te zijn. De burger moet goed worden geïnformeerd over de mogelijkheden en de bijbehorende consequenties. Wij gaan beleid ontwikkelen dat gericht is op het voorkomen van schulden.

Uitvoering bestuursprogramma

Hieronder wordt aangegeven wat de realisatie is van de uitvoering van het bestuursprogramma, zoals dat is opgenomen in de begroting 2014.

1. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Decentralisatie Awbz en jeugdzorg

In 2014 is hard gewerkt aan de voorbereiding op de transities in het sociale domein per 1 januari 2015. Voor zowel Wmo als Jeugd is samen met de gemeenten De Marne, Winsum en Eemsmond een beleidsplan opgesteld en vastgesteld. Ook zijn gezamenlijk de Verordening Wmo en de Verordening Jeugd met bijbehorende documenten opgesteld en vastgesteld. Ook zijn nieuwe beschikkingen en rapportages opgesteld.

Voor cliënten met een geldige AWBZ indicatie is wettelijk geregeld dat zij in 2015 onder het overgangsrecht vallen. Dit houdt in dat zij op dezelfde wijze als in 2014 zorg moeten kunnen krijgen of inkopen. Om deze zorg te waarborgen hebben 22 Groninger gemeenten in 2014 gewerkt aan een continuïteitsarrangement. Met 72 partijen zijn contracten gesloten voor de inkoop van zorg en de afhandeling van facturen etc.

Qua inrichting van de organisatie voor uitvoering zijn veel zaken geregeld, zoals het opzetten van berichtenverkeer tussen aanbieders en gemeenten; het opvoeren van cliëntgegevens bij het CAK en de SVB en het bevoorschotten van de SVB.

Processen, zoals de toegang tot de Wmo, zijn in samenwerking met De Marne, Winsum en Eemsmond opgepakt.

Huishoudelijke Ondersteuning

In 2014 zijn onderhandelingen gevoerd met aanbieders voor de Huishoudelijke Ondersteuning. Dit heeft geresulteerd in een convenant met vier aanbieders en zeven gemeenten. Er zijn afspraken gemaakt over resultaatgerichte financiering, waarbij rekening is gehouden met de Wmo 2015. Ook de bezuinigingen vanuit het Rijk op de Huishoudelijke Ondersteuning is meegenomen in de onderhandeling.

In het najaar hebben de zeven gemeenten een gezamenlijke aanvraag ingediend bij het ministerie van VWS voor Huishoudelijke Hulp Toelage. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld.

Aanbesteding levering hulpmiddelen

In 2014 is de aanbesteding voor hulpmiddelen afgerond. Vervolgens zijn praktische zaken afgehandeld voor de overgang van de ene leverancier naar de andere leverancier.

In oktober 2014 is de eigen bijdrage voor hulpmiddelen ingevoerd. Hierover is meerdere keren gecommuniceerd. Tevens zijn de werkprocessen aangepast.

Vanwege het niet meer onderhouden van het software pakket voor de Wmo is in 2014 overgestapt op het nieuwe software pakket voor de Wmo van de bestaande leverancier. Dit is samen met de gemeenten De Marne, Winsum en Eemsmond ingekocht. In samenwerking is het systeem ingericht, waarbij rekening is gehouden met de nieuwe wet en de nieuwe werkprocessen. Alle nieuwe beschikkingen en rapportages zijn in het systeem gehangen. De overgang van het ene softwarepakket naar het andere heeft veel handmatige actie gevraagd in het overzetten van de cliëntgegevens

2. Werk/ 3. Sociale Werkvoorziening/ 6. Minimabeleid/ 7. Schuldhulpverlening

Gekozen is voor één Jaarverslag 2014 voor de drie BMW gemeenten. Deze wordt apart geagendeerd. Hieronder zijn de doelstellingen benoemd. De onderdelen Werk, de Sociale Werkvoorziening, het Minimabeleid en de Schuldhulpverlening zijn hierbij gecombineerd.

Welke successen kunnen we melden?

- De klanten hebben hun uitkeringen tijdig en rechtmatig gekregen. Daarnaast zijn voor de kerst de koopkrachttoeslag (landelijk) en fashioncheques (lokaal) uitgekeerd.
- De verordeningen op het terrein van de Participatiewet zijn met zeven gemeenten voorbereid.
- Het minima- en armoedebeleid van de vier BMW-gemeenten is geharmoniseerd.

- De voorbereidingen voor de invlechting van SoZa Eemsmond in SoZaWe BMW zijn afgerond en moet resultaat gaan hebben in 2015;
- Het jongerenloket op het werkplein is geopend (januari 2014).
- In het kader van verbetering en meer eenduidigheid van de informatievoorziening is er een website ontwikkeld: www.werkpleinnoord-groningen.nl

Wat wilden we bereiken?

De volgende doelstellingen hadden we geformuleerd:

1. Adequaats inspelen op veranderingen in het sociale domein.
2. In BMW-verband 1% onder het niveau blijven van de totale arbeidsmarkt regio Groningen; dit voor het totale bestand gemeentelijke uitkeringsgerechtigden (WWB/IOAW/IOAZ/BZ).
3. 80% van de nieuwe uitkeringsgerechtigden heeft binnen 10 werkdagen een werk- en een uitkeringsintake en weet aan welke activiteiten hij/zij deelneemt.
4. Uitkeringsgerechtigden met direct kans op werk bemiddelen op het werkplein, waarbij 75% binnen 6 maanden werk heeft.
5. Uitkeringsgerechtigden die op termijn kans hebben op de arbeidsmarkt opnemen in de werkleeromgeving; 50% heeft binnen een jaar werk.
6. Invulling geven aan maatschappelijke ondersteuning (Pact van Samenredzaamheid, Meedoen en vrijwilligerswerk).
7. Alle burgers met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum maken gebruik van inkomensondersteunende voorzieningen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Doelstelling 1:

Adequaats inspelen op veranderingen in het sociale domein.

Activiteiten

- Samen met zeven gemeenten de verordeningen voorbereiden.
- Deelname aan de project- en stuurgroep Transitie in Samenhang van de BMW-gemeenten.
- Het minimabeleid laten aansluiten bij WMO/AWBZ-beleid (eigen bijdrage en compensatie eigen risico).
- Uitwisseling en overleg met WMO-consulent over de veranderingen.
- Meewerken aan de integrale toegang voor het sociaal domein.
- Invlechten Sociale Zaken BMW en samenwerking Ability intensiveren.

Doelstelling 2:

In BMW-verband 1% onder het niveau blijven van de totale arbeidsmarkt regio Groningen; dit voor het totale bestand gemeentelijke uitkeringsgerechtigden (WWB/IOAW/IOAZ/BZ).

Activiteiten

- Eigen werkgeversbenadering en vacaturewerving.
- Samenwerking in de arbeidsmarktregio (Noord-Groningen en Groningen);
- Gezamenlijk projecten in het kader van Versnellingsagenda (provinciaal), ESF-J (jongeren) en ESF.

Doelstelling 3:

80% van de nieuwe uitkeringsgerechtigden heeft binnen 10 werkdagen een werk- en een uitkeringsintake en weet aan welke activiteiten hij/zij deelneemt.

Activiteiten

- Voorlichting en aanvraag op één dag voor alle aanvragers van een uitkering van de BMW-gemeenten;

Doelstelling 4:

Uitkeringsgerechtigden met direct kans op werk bemiddelen op het werkplein, waarbij 75% binnen 6 maanden werk heeft.

Activiteiten

- Jongerenloket geopend en gericht op terugkeer naar school of werk (in samenwerking met Noorderpoort, Leerplicht en RMC).
- Workshops en trainingen (sollicitatietrainingen, workshop netwerken, VCA, lassen enz.).
- Maandelijks “reuring in de tent” met gemiddeld zeven uitzendbureaus.
- “Aan de Bak” individuele begeleiding van werkzoekenden op het werkplein.
- Wanneer niet direct bemiddelbaar dan naar het Test- en Trainingscentrum.

Doelstelling 5:

Uitkeringsgerechtigden die op termijn kans hebben op de arbeidsmarkt opnemen in de werkleeromgeving; 50% heeft binnen een jaar werk.

Activiteiten

Het Test- en Trainingscentrum (TTC) in Wehe den Hoorn is verder ontwikkeld. In 2014 zijn 102 mensen op het TTC geplaatst en begeleid.

Bij 51 personen heeft dit geleid tot beëindiging van de uitkering: 37 werk, 2 naar school, 3 een WSW-contract, 1 een Wajong-uitkering en 9 personen met overige redenen (verhuizing, fraude, detentie). Daarnaast zijn er 13 mensen die in deeltijd werken en nog een gedeeltelijke uitkering hebben.

20 Cliënten zitten ultimo 2014 op een Werkervaringsplaats. De verwachting is dat een groot deel van deze cliënten zal uitstromen naar werk. Een deel van deze mensen volgt een horecaopleiding of een lasopleiding. 16 Cliënten zijn om diverse redenen teruggegaan naar de werkcoach. Geen van deze cliënten zijn aan hun lot overgelaten. Bij allen is een passend traject gaande. Dit kan ook doorverwijzing naar de hulpverlening zijn.

Doelstelling 6:

Invulling geven aan maatschappelijke ondersteuning (Pact van Samenredzaamheid, Meedoen en vrijwilligerswerk).

Activiteiten

- Het project Meedoen voor BMW heeft in 2014 een vervolg gekregen, waarin met name inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt zijn begeleid.
- De steunpunten Vrijwilligerswerk (Winsum/De Marne, St. Welzijn Bedum en St. Werk op Maat) werken nauw samen en stemmen activiteiten op elkaar af.
- In het kader van “Pact voor Samenredzaamheid” zijn op diverse plekken in het gehele werkgebied Eigen Kracht Cafés gehouden. Deze hebben in Bedum, Kruisweg en Uithuizen een vervolg gekregen. In het kader van het Pact worden diverse andere activiteiten ontwikkeld.

Doelstelling 7:

Alle burgers met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum maken gebruik van inkomensondersteunende voorzieningen.

Activiteiten

- Naast de aanvragen bijzondere bijstand en minimabeleid is in 2014 de tegemoetkoming koopkracht uitgekeerd.
- In december hebben burgers met een inkomen op het sociaal minimum een fashioncheque gekregen.
- De BMW-gemeenten hebben in het armoedebelief flankerend beleid ontwikkeld voor organisaties die ondersteuning bieden aan burgers met een inkomen op het sociaal minimum.

Meting

Effect-indicatoren	Resultaat 2013	Streefwaarde 2014	Resultaat 2014
Groei uitkeringsbestand	22,7 %	10.0 %	6,66 %
Cliënten die bemiddelbaar zijn	66 %	33,33%	27,5 %
Prestatie-indicatoren	Resultaat 2013	Streefwaarde 2014	Resultaat 2014
Doorlooptijd aanvraag - toekenning	6 dagen	2 weken	2 weken
Doorlooptijd aanvraag - traject	6 dagen	2 weken	2 weken
Inzet werkleer- en scholingsprogramma	66 %	33,33 %	27,5 %
Kengetallen	Resultaat 2013	Streefwaarde 2014	Resultaat 2014
Cliënten in de WWB	135	150	144
Plaatsingen vanuit WWB-uitkering in regulier werk	18	25	30
Bijz.bijstand chronisch zieken gehandicapten	25	40	33
Toekenningen participatiefonds	10	10	2
Toekenningen stimuleringsfonds	87	90	85
Toekenningen langdurigheidstoeslag	59	60	58
Tegemoetkoming scholieren VO	10	10	0
Cliënten in schuldhulpverlening			
<i>Budgetbeheerregeling</i>	41	45	41
<i>Crisissituaties</i>	3	5	1
<i>Spreekuurbezoek</i>	56	60	59
<i>Afgifte WSNP-verklaringen</i>	5	10	9
<i>Deelname OGGZ-overleg</i>	2	5	4

4. Kinderopvang

De doorgaande leeslijn start in de gemeente Bedum met het project “Boekstart” in de Kinderopvang. Op beide locaties van de Kinderopvang zijn medewerkers geschoold in het interactief voorlezen. Deze scholing is gerealiseerd in een samenwerkingsproject van de bibliotheek met de kinderopvang.

5. Jeugdbeleid

Binnen het CJG werken zes kernpartners samen om kinderen en gezinnen te ondersteunen. Dit zijn o.a. maatschappelijk werk, jongerenwerk, GGD en MEE. In 2014 is de samenwerking tussen de BMWG-gemeenten en de kernpartners geïntensiveerd. In een gezamenlijke koepelovereenkomst zijn er afspraken gemaakt over nieuwe taken.

Een uitbreiding van de samenwerking tussen de gemeenten en de CJG-kernpartners was nodig ter voorbereiding op de decentralisatie van de jeugdzorg. Vanaf 1 januari 2015 financieren en coördineren gemeenten een nieuw jeugdstelsel. In het nieuwe stelsel is het CJG de toegangspoort naar jeugdhulp. De kerntaken van het nieuwe CJG zijn naast toegang: triage, casemanagement en het bieden van basisondersteuning aan gezinnen. Meer dan voorheen vraagt dit om een intensieve samenwerking tussen de kernpartners en gemeenten.

Het Groninger Functioneel Model (GFM) is in de provincie Groningen de basis van het nieuwe jeugdstelsel. Dit model gaat uit van verschillende ondersteuningsniveaus: basis, flexibel en specialistisch. De Groninger gemeenten werken met elkaar om het GFM uit te voeren. Hiervoor is in 2014 de Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG) opgericht. Het RIGG koopt voor de gemeenten de flexibele en specialistische ondersteuning in. Naast inkoop coördineert het RIGG specialistische diensten, zoals de jeugdbescherming en het AMHK. Ook heeft het RIGG een rol bij het bewaken van de kwaliteit en de eenduidigheid van het nieuwe jeugdstelsel.

6. Minimabeleid

Zie de verantwoording van SOZA BMW die in dit programma is opgenomen.

7. Schuldhulpverlening

Zie de verantwoording van SOZA BMW die in dit programma is opgenomen.

Wat hebben we in 2014 nog meer gedaan

Naast de diverse onderwerpen die staan opgenomen onder ‘uitvoering bestuursprogramma’, hebben diverse andere onderwerpen aandacht gehad in 2014. Op deze plaats willen wij de volgende onderwerpen noemen.

Gebieds Gericht Werken

In 2013 is de gemeente gestart met de pilot ‘wijkaanpak’. Plan Oost is de eerste wijk die hiermee aan de slag is gegaan. Met steun van een opbouwwerker hebben de wijkbewoners in het afgelopen jaar allerlei initiatieven ontplooid. Deze activiteiten variëren van een gezamenlijk plan voor een speeltuin tot het oprichten van een werkgroep over (informele) zorg.

Gezien dit succes heeft de gemeente besloten om de wijkaanpak uit te breiden naar andere gebieden in Bedum. Met dit doel voor ogen is in het afgelopen jaar een oriënterend onderzoek naar de Zeeheldenbuurt uitgevoerd.

Met de wijkaanpak geeft de gemeente concreet invulling aan het Gebieds Gericht Werken. Het doel ervan past binnen het gedachtegoed van de WMO dat inwoners meer verantwoordelijkheid wil laten nemen voor elkaar en hun omgeving.

Bestaand beleid

Bestuurlijke kaders:

WMO

- Visie sociaal domein en startnota 3D BMW, vastgesteld d.d. 20 februari 2014;
- Regionaal Transitiearrangement (RTA), betreft afspraken met jeugdzorgaanbieders en alle Groninger gemeenten, vastgesteld d.d. 12 december 2014;
- Continuïteitsarrangement Wmo, betreft afspraken met zorgaanbieders en 22 Groninger gemeenten, vastgesteld d.d. 18 juni 2014;
- Wmo beleidsplan 2015-2018 BMW, vastgesteld d.d. 4 december 2014;
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bedum 2015, vastgesteld d.d. 4 december 2014;
- Beleidsplan jeugdhulp BMW 2015-2018, vastgesteld d.d. 4 december 2014;
- Verordening jeugdhulp gemeente Bedum 2015, vastgesteld d.d. 4 december 2014;
- Nadere regels en besluit maatschappelijke ondersteuning 2015 BMW-gemeenten, vastgesteld door B&W op 16 december 2014;
- Nadere regels jeugdhulp gemeente Bedum 2015, vastgesteld door B&W op 16 december 2014.

Sociale Zaken

- Startnotitie Wet werk en bijstand;
- Verordening Re-integratie, vastgesteld door de Raad op 29 april 2010;
- Notitie participatiebudget, vastgesteld door de Raad op 29 april 2010;
- Beleidsregels re-integratie, vastgesteld door B&W op 23 maart 2010;
- Verordening Wet Inburgering, vastgesteld door de Raad op 29 april 2010;
- Verordening Werkleeraanbod WIJ, vastgesteld door de Raad op 3 juni 2010;
- Beleidsregels werkleeraanbod WIJ, vastgesteld door B&W op 13 juli 2010;
- Maatregelverordening WIJ, vastgesteld door de Raad op 3 juni 2010;

- Toeslagenverordening WIJ, vastgesteld door de Raad op 3 juni 2010;
- Maatregelverordening WWB, vastgesteld door de Raad op 8 juli 2010;
- Toeslagenverordening WWB, vastgesteld door de Raad op 8 juli 2010;
- Maatregelverordening Ioaw en Ioaz, vastgesteld door de Raad op 8 juli 2010;
- Intern controleplan;
- Debiteurenbeleidsplan 2004-2005;
- Beleidskader BMW-gemeenten Minimabeleid 't Hoogeland, vastgesteld door de Raad op 20 februari 2014;;
- Verordening Stimuleringsfonds;

Overig

Nota jeugdbeleid 2008-2012;

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	Raming	Raming	verschil saldi
	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begroting na wijziging
		na wijziging	voor wijziging	met realisatie
Baten	3.835.147	3.669.424	3.407.855	165.723
Lasten	6.365.786	6.423.519	5.975.259	57.733
Saldo van baten en lasten	-2.530.639	-2.754.095	-2.567.404	223.456

De verschillen kunnen als volgt worden verklaard:

	Baten		Lasten	
Budgetoverheveling				
- Een deel van het verschil betreft budgetten die zijn overgeheveld naar 2015.			53.000	V
Te verklaren verschillen				
- Bij de najaarsnota zijn de uitgaven en inkomsten van de bijstandverlening op basis van de ontwikkelingen fors bijgesteld. Desondanks zien we als gevolg van deze ontwikkelingen ook in deze rekening enige afwijking van de ramingen. In het kader van de bijstandverlening is te zien dat de inkomsten uit verhaal hoger zijn dan begroot. Tevens is de rijksvergoeding iets hoger uitgevallen dan bij de najaarsnota geraamd is. Aan de andere kant zijn ook de uitgaven hoger uitgevallen dan begroot. Dit houdt o.a. verband met de inhuur van een adviesbureau in het kader van de plannen om te komen tot een andere uitvoeringsorganisatie voor werk en inkomen.	141.500	V	60.000	N
- Bij het onderdeel Sociale Werkvoorziening vallen de inkomsten van het rijk iets hoger uit dan geraamd. Aan de lastenkant zijn de plaatsingskosten voor Ieders wat hoger uitgevallen dan begroot.	6.500	V	4.000	N
- De reïntegratiemiddelen worden op begrotingsbasis budgettair neutraal geraamd. Bij de najaarsnota is zowel de rijksvergoeding als de uitgavenraming neerwaarts bijgesteld. In 2014 blijkt ons aandeel in de gemaakte reïntegratiekosten door SOZA BMW hoger te zijn dan de beschikbare rijksvergoeding.			15.000	N
- Hoewel bij de voor- en najaarsnota het budget voor het minimabeleid naar boven is bijgesteld, blijkt de raming alsnog onvoldoende te zijn geweest. Dit heeft geleid tot een overschrijding van ca. € 8.000.			8.000	N
- Op de post jeugdzorg is een lagere realisatie te zien dan begroot. Dit overschot is gebruikt als dekking voor de benodigde inhuur in het kader van de decentralisaties. Deze inzet loopt via de interne kostenplaatsen.			42.000	V
- Door de vrijval van een nog te betalen bedrag is er een voordeel ontstaan op de post Maatschappelijk dienstverlening			8.500	V

- Door de invoering van eigen bijdragen op de verstrekking van hulpmiddelen, vallen de inkomsten van de Wmo hoger uit dan begroot. De uitgaven van zowel de huishoudelijke hulp als de verstrekking van hulpmiddelen vallen lager uit dan begroot. Dit heeft te maken met het nieuwe contract voor de levering van de hulpmiddelen, met de doorgevoerde kanteling en met een natuurlijke fluctuatie in de aanvragen.	15.000	V	47.500	V
- Door een afrekening van de subsidie van 2013 is er een voordeel op Peuterspeelzalen ontstaan.			13.000	V
- De uitgaven voor kinderopvang in het kader van reïntegratie laten een overschrijding zien.			19.000	N
Overige kleine afwijkingen.	2.723	V	267	N
Totaal	165.723		57.733	

Kredieten 2014

Voor de uitvoering van dit programma zijn, naast de structurele middelen die beschikbaar zijn, in de begroting 2014 geen extra kredieten beschikbaar gesteld.

Producten die onder dit programma vallen

34000 WWB: algemeen
 34001 WWB: hercontroles
 34002 WWB: individuele trajectbemiddeling
 34003 WWB: verhaal/terugvordering
 34004 WWB: sociale recherche
 34600 Bijzondere bijstandsverlening
 34700 Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
 36000 Sociale werkvoorziening
 36500 Participatie budget: reïntegratie
 37000 Inkomensvoorziening werkloze werknemers
 37100 Inkomensvoorziening gewezen zelfstandigen
 37500 Gemeentelijk minimabeleid stimuleringsfonds
 38000 Maatschappelijke dienstverlening
 38200 Ouderenwerk
 38600 Bijstandsmaatschappelijk werk – algemeen
 38700 Inburgering
 38950 Huishoudelijke hulp
 39000 Jongerenwerk, jeugdhulpverlening
 39100 Dorpshuizen en verenigingsgebouwen
 42100 Peuterspeelzalen gemeente Bedum
 42500 Kinderdagverblijven
 42600 Wmo: leefvoorzieningen gehandicapten
 42700 Wmo: woonvoorzieningen gehandicapten

3.1.8 Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Wat willen we bereiken

Wij kiezen daar waar dat mogelijk is voor duurzaamheid. Dit is in het belang van de huidige en de toekomstige generaties. Daar waar het principe dat de vervuiler betaalt opgeld kan doen, wordt dat ook tot uitdrukking gebracht. Een aanhoudende zorg voor een goede kwaliteit van water, bodem en lucht spreekt voor zich.

Hieraan verbinden wij de volgende keuzes:

1. Millenniumdoelstellingen

We streven ernaar millenniumdoelstellingen te realiseren;

2. Openbare verlichting en energiebesparing

We gaan onderzoeken of alternatieve vormen van (openbare) verlichting en een verdergaande besparing op energie toepassing kunnen krijgen;

3. Afval

Het uitgangspunt van scheiding aan de bron van (huishoudelijk) afval in stand houden, tenzij nascheiding aantoonbaar efficiënter en goedkoper is;

4. Afvalstoffenheffing

Zolang andere vormen van heffing niet onomstotelijk leiden tot vermindering van de afvalstroom en/of geen recht doen aan de mate waarin het milieu daadwerkelijk wordt belast, zal het uniforme tarief per huishouden worden gehandhaafd.

5. Rioleringsplan

Voor het beheer en onderhoud van de riolering wordt het geactualiseerde rioleringsplan gevolgd.

Waar nieuwe riolering wordt aangelegd, is de scheiding van afvalwater en hemelwater het einddoel.

Waar mogelijk wordt hemelwater afgekoppeld van de riolering.

6. Milieuhandhaving

Regelgeving en handhaving zijn onlosmakelijk verbonden met milieuaspecten. Op basis van een integraal handhavingsuitvoeringsprogramma worden prioriteiten gesteld in het kader van de handhaving met de nadruk op potentiële milieurisico's. Uitgangspunt is een adequate uitvoering van de integrale handhaving.

7. Volksgezondheid

De aandachtspunten uit de Nota lokaal gezondheidsbeleid worden successievelijk opgepakt.

Uitvoering bestuursprogramma

Hieronder wordt aangegeven wat de realisatie is van de uitvoering van het bestuursprogramma, zoals dat is opgenomen in de begroting 2014.

1. Millenniumdoelstellingen

In 2011 is de stand van zaken in onze gemeente over de millenniumdoelstellingen aan u voorgelegd. De toen ingezette beleidslijn, namelijk dat wordt voortgeborduurd op de lopende projecten, voornamelijk op het gebied van milieu en klimaat (millenniumdoel zeven), is gecontinueerd. In dit kader kan uitvoering van projecten als vervanging installaties sportcomplex De Beemden en het plaatsen van zonnepanelen genoemd worden.

2. Openbare verlichting en energiebesparing

In 2014 zijn verschillende pilots gestart om een goede keuze te kunnen maken betreffende het type armatuur, LED lampen en het brandrooster dat we willen gaan toepassen. Na evaluatie van deze pilots kunnen we in 2015 starten met de vervanging van de verlichting in Bedum west, het buitengebied, Plantsoenstraat, Plantsoen en De Kamp en met de aanpassing van de brandroosters in de gemeente.

3. Afval

Er ligt voor gemeenten een uitdaging op het gebied van optimalisatie van de recyclingdoelstellingen voor veel gemeentelijke deelstromen. Het gratis brengen van grof vuil per 1 januari 2014 is daartoe een ingezette stap.

4. Afvalstoffenheffing

Zie voorgaande punt (punt 3).

5. Rioleringsplan

In 2014 heeft het waterteam BMW/NZV zich bezig gehouden met de uitwerking van het gezamenlijk oppakken van een aantal maatregelen zoals het opstellen van maatregelplannen, realiseren van een waterkaart, aanleg van een grondwatermeetnet en het uitbesteden van gezamenlijke beheertaken riolering.

Met de professionalisering van de waterketen WKGD is een nieuwe organisatiestructuur gerealiseerd om de taken voor de waterketen in samenwerkingsverband op te pakken. Bestuurlijk commitment is verkregen met een Samenwerkingsovereenkomst.

Het grondwatermeetnet is aangelegd en wordt de komende vier jaar gemonitord door WARECO.

6. Milieuhandhaving

Het betreft hier de wettelijke taken toezicht en handhaving Wet milieubeheer. De daadwerkelijke uitvoering van de milieuhandhaving (aanschrijvingen) vindt plaats conform de handhavingsstrategie & werkwijze Wabo in de provincie Groningen van 2009. Daarnaast geldt dat de bedrijven een eigen verantwoordelijkheid hebben in het kader van de milieuwetgeving. Een deel van de milieucontroles is uitgevoerd door de Omgevingsdienst Groningen (ODG). Dit betreft de verplichte milieutaken zoals toezicht en handhaving bij de grotere bedrijven. Andere milieucontroles (niet verplichte) zijn uitgevoerd door de Werkorganisatie DEAL. In 2014 is in totaal circa 300 uur aan de uitvoering besteed. Met 300 uur zou de reguliere controle, zoals aangegeven in het gemeentelijk handhavingsbeleidsplan 2014, kunnen worden uitgevoerd. Het aantal geplande controles door de ODG zijn echter niet volledig uitgevoerd. Eén van de oorzaken was de sterke personele onderbezetting bij de start in 2013 en voor een deel van 2014. Maar ook de 24 verschillende opdrachten met een sterk verschil in diepgang en ‘opstart’ problemen bij de ODG zijn oorzaak van het achterblijven op de planning. Met de ODG zijn afspraken gemaakt om de achtergebleven controles van 2014 in 1e helft van 2015 uit te gaan voeren. De voor 2015 geplande controles dienen uiteraard ook uitgevoerd te worden.

Het aantal klachten en meldingen in 2014 is afgenomen ten opzichte van 2013. Het aantal klachten over zwerfafval is gestegen. Het aantal bedrijfsgerelateerde klachten is afgenomen. Bij ‘ernstige’ tekortkomingen worden hercontroles bij bedrijven uitgevoerd. Dat zijn er in 2014 totaal 11 hercontroles geweest; een groter aantal dan voorgaande jaren wegens o.a. veranderend toezicht door de ODG. De 24-uurs piketdienst voor alle milieutaken wordt sinds 2014 uitgevoerd door de ODG. Voor overige informatie wordt verwezen naar het integraal toezicht- en handhavingsjaarsverslag 2014 van de afdeling VROM.

7. Volksgezondheid

De oorspronkelijke nota lokaal volksgezondheid beleid is in 2013 geactualiseerd en heeft een looptijd tot 2017. De nota is tot stand gekomen door de bestuurlijke en ambtelijke samenwerking in BMW-verband. De speerpunten in de nota sluiten naadloos aan bij het “Gezondheidsprofiel Groningen 2012” zoals deze onlangs door de GGD Groningen is gepresenteerd.. Het betreft hier de bestrijding van het overgewicht, het ontmoedigen van het roken, het inperken van het alcoholgebruik (met name onder jongeren). Ook wordt in Bedum de aandacht gevestigd op eenzaamheid onder ouderen. In uitvoerende zin wordt binnen dit beleidsterrein samen gewerkt met partners in gezondheid. Kort samengevat komt het beleid neer op het stimuleren van een gezonde leefwijze. Veel instellingen, ieder op zijn/haar wijze, dragen bij aan het terugdringen van het gebruik van alcohol, met name onder jongeren. Wij hebben deelgenomen aan het project “Makkluk zat” waarin jongeren elkaar door middel van eigentijdse middelen wijzen op de gevaren van het alcoholgebruik. De supermarkten willen voorkomen dat jongeren onder de 18 jaar in het bezit van alcohol de kassa’s passeren. Dit met behulp “mysteryshoppers”. De gemeente Bedum voert de handhaving op dit vlak uit met de werkmaatschappij DEAL.

Wat hebben we in 2014 nog meer gedaan

Naast de diverse onderwerpen die staan opgenomen onder ‘uitvoering bestuursprogramma’, hebben diverse andere onderwerpen aandacht gehad in 2014. Op deze plaats willen wij de volgende onderwerpen noemen.

Milieu

Er is uitvoering gegeven aan de in 2013 vastgestelde regionale Nota Bodembeheer. Het is eenvoudiger geworden **om grond tussen de deelnemende gemeenten te verplaatsen**. Het doel van de nota is gericht op het verkrijgen van een optimale afstemming tussen de bodemfunctie en de plaatselijke bodemkwaliteit door het meest gunstig toepassen van grond en baggerspecie. De regionale Nota bodembeheer is bedoeld voor diegenen die te maken hebben met de uitvoering van grond- en baggerwerken. Bodemkwaliteitskaarten maken onderdeel uit van de regionale Nota Bodembeheer.

De grondwatersanering van het voormalige gasfabrieksterrein is in 2014 voortgezet door BAM middels het afpompen en zuiveren van verontreinigd grondwater. De stabiele eindsituatie moet door BAM behaald zijn binnen 10 jaar na uitvoering van de grondsanering, dus voor juli 2020.

In 2012 is de gemeente gedagvaard ter zitting van de Rechtbank Noord-Nederland door BAM in het kader van een overeenkomst voor uitvoering van een bodemsanering. BAM meent aanspraak te kunnen maken op een vergoeding voor meerwerk voor een bedrag van ruim € 200.000. Na een lange procedure heeft de rechtbank in 2014 de vordering van BAM volledig afgewezen. De uitspraak is ondertussen onherroepelijk geworden (BAM is niet in hoger beroep gegaan).

Voor het project ‘De Plank’ aan de Noordwolderweg te Bedum is in 2014 een saneringsplan vastgesteld. Sanering zal plaatsvinden voorafgaand aan de bouw van de woningen.

Het bodeminformatiesysteem iBis is in 2014 verder gevuld met resultaten van bodemonderzoeken en geoptimaliseerd voor gebruik en uitwisseling met andere overheden. Het systeem en de beschikbare gegevens zijn up to date en voldoen aan de wettelijke eisen ten aanzien van het ontsluiten van bodeminformatie.

Bestaand beleid

Bestuurlijke kaders:

- Milieubeleidsplan 2009-2012, vastgesteld in mei 2009;
- Intergemeentelijk bodembeleidsplan Regio Noord 2009-2013, vastgesteld;
- Handhavingsbeleidsplan Omgevingsrecht 2011-2015 BMW-gemeenten, d.d. 28 juni 2011 (B&W);
- Afvalwaterbeleidsplan BMW/NZV 2014-2018, vastgesteld d.d. 12 december 2013;
- Waterplan vastgesteld in 2009;
- Stedelijke Wateropgave d.d. april 2008;
- Nota lokaal gezondheidsbeleid 2008-2012;
- Plan van Aanpak Gemeentelijk klimaatbeleid, d.d. juni 2004;
- Afvalstoffenverordening, d.d. 25 maart 2004;
- Notitie Toezicht en handhaving bij evenementen, vastgesteld in 2009;
- Gemeentelijk Afvalstoffen Plan 2009-2012 d.d. 17 november 2009;
- Handhavingsbeleidsplan en uitvoeringsprogramma 2011-2014, vastgesteld d.d. 22 september 2011

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	Raming	Raming	verschil saldi
	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begroting na wijziging
		na wijziging	voor wijziging	met realisatie
Baten	2.488.894	2.224.016	2.221.014	264.878
Lasten	2.961.020	3.130.361	2.827.036	169.340
Saldo van baten en lasten	-472.126	-906.345	-606.022	434.218

De verschillen kunnen als volgt worden verklaard:

	Baten	Lasten
Budgetoverheveling		
- Een deel van het verschil betreft budgetten die zijn overgeheveld naar 2015.		240.624 V
Te verklaren verschillen		
- De afvalstoffenheffing loopt, afgezien van de BTW, budgettair neutraal door de begroting. Immers, de heffing is 100% kostendekkend. Een eventueel verschil tussen de opbrengsten en de gemaakte kosten wordt gemuteerd op de voorziening 'Egalisatie tarief afvalstoffenheffing'. Doordat de kosten in dit jaar hoger zijn dan begroot, is de BTW component ook hoger dan begroot. Aangezien deze BTW wordt meegenomen in de berekening van de mutatie van de genoemde voorziening en ook wordt gecompenseerd bij het BTW compensatiefonds, levert dit per saldo een voordeel in de rekening van ruim € 60.000.	279.000 V	193.000 N
- Afvalstoffenheffing: zie voorgaande punt.	22.500 N	
- Ook de rioolheffing loopt (BTW weer buiten beschouwing gelaten) budgettair neutraal door de begroting en rekening. De lagere realisatie van de lasten en baten in het kader van de riolering komen ten gunste van de bestemmingsreserve riolering in programma 9.	12.500 V	126.000 V
- Rioolheffing: zie voorgaande punt.	10.000 N	
De begraafrechten zijn ruim € 9.000 hoger uitgevallen dan begroot.	9.000 V	
- Overige kleine afwijkingen	3.122 N	4.284 N
Totaal	264.878	169.340

Kredieten 2014

Voor de uitvoering van dit programma zijn, naast de structurele middelen die beschikbaar zijn, in de begroting 2014 de volgende kredieten beschikbaar gesteld:

	Krediet	Uitgaven	Restant
BRP Noordwolderweg	€ 9.500	€ -	€ 9.500
BRP herinrichting Kapelstraat/Coendersstraat	€ 421.500	€ 15.613	€ 405.887
BRP woonwijk Uilenest	€ 46.625	€ 17.748	€ 28.877
BRP bergbezinkzak Geert Reinderspark	€ 20.000	€ -	€ 20.000
BRP pompinstallaties 2014	€ 33.430	€ -	€ 33.430
Zitmaaier begraafplaatsen	€ 7.438	€ 9.000	€ -1.562

Producten die onder dit programma vallen

43100 Volksgezondheid

44000 Gemeenschappelijke geneeskundige dienst (GGD)

44500 Jeugdgezondheidszorg

44900 Destructie

45000 Heffing&invordering Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

45100 Ophalen en afvoeren van huishoudelijk afval
45200 Inzameling glas
45300 KGA/WEB/ICT en metaal
45500 Inzameling oud papier
46000 Heffing en invordering rioolrechten
46100 Riolen
46200 Rioolgemalen
47000 Beleidsadvisering milieu
47100 Verlening milieuvergunningen
47200 Handhaving (controle) milieubeheer
47300 Milieucommunicatie
47400 Afwikkeling milieuklachten
47500 Bodem
47600 Geluidhinder
47700 Gemeentelijke interne milieuzorg
47800 Klimaatbeleid
49000 Begravingen en onderhoud begraafplaatsen
49400 Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten
49500 Rioolrechten
49900 Begraafplaatsrechten

3.1.9 Programma 8: Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting

Wat willen we bereiken

In de gemeente Bedum is het goed wonen. Het gemeentebestuur streeft naar een woningbouwbeleid dat rekening houdt met en inspeelt op de demografische ontwikkelingen en de (woon)wensen van verschillende doelgroepen. Het bestuur vindt duurzaam bouwen belangrijk.

De gesprekken over de ontwikkeling van de centrumplannen voor Bedum zijn hervat. Het einddoel moet een aantrekkelijk, leefbaar dorpscentrum zijn, waarin de verschillende functies in balans zijn.

Het gemeentebestuur streeft naar een optimaal onderhoudsniveau van gemeentelijke eigendommen en de openbare ruimte.

Het gemeentebestuur koestert het groene, open buitengebied. In dat gebied moeten de agrarische, toeristische en recreatieve functies in harmonie naast elkaar kunnen bestaan en de kans krijgen zich verder te ontwikkelen. Het bestuur creëert daarvoor de randvoorwaarden.

Hieraan verbinden wij de volgende keuzes:

1. Woningbouw

Wij willen komen tot meer afwisseling in de woningbouw en inspelen op de behoefte aan zowel betaalbare woningen als luxe appartementen, bijvoorbeeld voor senioren.

Het convenant met woningstichting Wierden en Borgen moet worden geactualiseerd.

We willen bevorderen dat er duurzaam en toekomstbestendig wordt gebouwd.

2. Centrumplannen

De ontwikkeling van de centrumplannen voor Bedum is onderwerp van gesprek met betrokken partijen. Aan de raad is najaar 2010 de melding van de stand van zaken toegezegd.

3. Bestemmingsplan buitengebied

Op basis van het bestemmingsplan voor het buitengebied willen we aan vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen een andere bestemming geven en 'verrommeling' van ons buitengebied voorkomen. Daarnaast willen we voorwaarden scheppen die bijdragen aan een gezonde, vitale landbouwsector. De open ruimte tussen de kernen willen we handhaven en waar mogelijk versterken.

4. Recreatieve fietspaden

Wij willen minimaal instandhouding en waar mogelijk uitbreiding van recreatieve fietspaden.

5. Gebiedsplan De Woldstreek

Wij willen in samenspraak met de gebruikers en bewoners plannen uitwerken om te komen tot een Gebiedsplan voor De Woldstreek tussen Zuidwolde en Groningen.

Uitvoering bestuursprogramma

Hieronder wordt aangegeven wat de realisatie is van de uitvoering van het bestuursprogramma, zoals dat is opgenomen in de begroting 2014.

1. Woningbouw

Vogelzang

De woningstichting Wierden en Borgen wil 14 patiowoningen realiseren. Voor dit project heeft Wierden en Borgen op 19 december 2014 een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend.

Terrein voormalige gasfabriek

Woningstichting Wierden en Borgen heeft in 2014 duidelijk gemaakt dat zij afzien van de bouw van appartementen op deze locatie. Wij beraden ons op andere ontwikkelingsmogelijkheden.

Almastraat

Van de koopwoningen aan de Almastraat die casco zijn opgeleverd, zijn inmiddels nog 2 in de verkoop. In 2014 is woningstichting Wierden en Borgen gestart met vervangende nieuwbouw aan de Almastraat; hier worden 35 grondgebonden woningen gebouwd, waarvan 14 levensloopbestendig.

Bederawalda

Voor de locatie is een plan uitgewerkt dat voorziet in 12 grondgebonden woningen en 47 appartementen met een ontmoetingsruimte. Met de bouw van fase 1 -15 appartementen- is eind 2014 gestart. Eind december is de aanvraag omgevingsvergunning voor de resterende woningen -44 woningen- ingediend.

Ter Laan 4

De verkoop van kavels in de vrije sector en van projectmatige woningbouw stagneert door de crisis op de woningmarkt. Vanzelfsprekend heeft dit gevolgen voor de grondexploitatie. In de betreffende paragraaf en in de al eerder aangeboden actualisatie grondexploitatie per 31-12-2014 is hier gedetailleerd op ingegaan.

Het beroep tegen de voor de instandhouding van de bouwweg verleende omgevingsvergunning is door de rechter toegewezen, niet op inhoudelijke gronden maar om juridische redenen. Wij zullen daarom voor deze instandhouding in 2015 een nieuwe vergunning verlenen.

De Plank

Voor de locatie is een plan uitgewerkt dat voorziet in de sanering van de bodem en de bouw van 20 woningen. De plannen zijn in 2014 in procedure gebracht; de werkzaamheden zijn in maart 2015 gestart.

Krijthe State

Voor de 'bankenlocatie' op de hoek Molenweg/Boterdiep Wz te Bedum is een plan ontwikkeld dat voorziet in de bouw van 9 appartementen. De omgevingsvergunning hebben we in 2014 verleend. De ontwikkelaar wacht met de start van de bouw totdat hij voldoende heeft verkocht.

2. Centrumplannen

Onder de noemer "centrumplannen" zijn meerdere deelplannen te onderscheiden. Met de bouw van het plan Bederawalda is inmiddels gestart. In het totaal plan zijn verder twee ontwikkellocaties opgenomen; één op de plaats van het thuiszorggebouw/voormalig politiebureau en één op de plaats van het huidig parkeerterrein. Op de eerste streven we nieuwbouw na met op de begane grond commerciële voorzieningen (winkels, deels ter vervanging van de winkel in De Nieuwe Vliet) en op de verdiepingen appartementen. Met een marktpartij en met de woningstichting is hierover meerdere malen overleg geweest. Dit heeft nog niet tot een concreet resultaat geleid. Voor de tweede ontwikkellocatie hebben wij een intentieovereenkomst met de huisartsen afgesloten om te komen tot een zorgcentrum (huisartsenpraktijk met andere zorgfuncties); hieraan gekoppeld is dan een herontwikkeling op de huidige huisartsenpraktijklocatie. Aan de tweede ontwikkellocatie is ook een uitbreiding met toevoeging van de bestaande bakkerij gekoppeld. Dit is gedaan op verzoek van de ondernemers en past in de centrumplannen om op die manier meer 'gevelwand' te krijgen rond het te maken plein. Hierover hebben we overleg gehad met betrokkenen. Om de plannen in het centrum 'aan te jagen' heeft uw raad eind 2014 besloten tot de aankoop van het pand De Vliet 10.

3. Bestemmingsplan buitengebied

In het bestemmingsplan Buitengebied hebben zich geen bijzondere ontwikkelingen voorgedaan. Het opstellen van het gebiedsplan de Woldstreek was mede bedoeld om sturing te geven aan de geformuleerde beleidsdoelstellingen.

4. Recreatieve fietspaden

Ontwikkelingen rondom recreatieve fietspaden zijn onder andere opgenomen bij het volgende punt over de Woldstreek en bij programma 2.

5. Gebiedsplan Woldstreek

Met de totstandkoming van Het perspectief voor De Woldstreek d.d. 27 maart 2013 is het project ten einde gekomen. De aangekochte gronden zijn grotendeels in 2014 verkocht. Het niet verkochte deel is de ondergrond van in de toekomst aan te leggen recreatieve wandel-/fietspaden en de ondergrond om een ontwikkeling 'zorgwonen' mogelijk te kunnen maken.

Wat hebben we in 2014 nog meer gedaan

Naast de diverse onderwerpen die staan opgenomen onder ‘uitvoering bestuursprogramma’, hebben diverse andere onderwerpen aandacht gehad in 2014. Op deze plaats willen wij de volgende onderwerpen noemen.

Regiovisie Groningen – Assen

De actualisatie van de Regiovisie Groningen-Assen is in 2013 afgerond. Besluitvorming bij de deelnemers heeft plaatsgevonden eind 2013 c.q. begin 2014. Aan de uitvoering van de actualisatie –de transitie- is in 2014 verder vorm gegeven.

Bestemmingsplannen

Door omstandigheden is in 2014 nog niet gestart met de herziening van de bestemmingsplannen Bedrijvenpark fase 1 en fase 2; dit zal in 2015 worden opgepakt.

Basisadministraties BGT en BAG

De ontwikkeling van de BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) doen wij in samenwerking met de gemeente Groningen. De invoering hiervan moet in 2017 zijn afgerond.

Voor de BAG (Basisadministratie Adressen en Gebouwen) hebben we in 2014 een audit gehad; de verbeterpunten daaruit worden opgepakt. De implementatie is daarmee nagenoeg afgerond.

Koppeling WOZ-BAG

De realisatie van de technische koppeling tussen de systemen voor de BAG (Basisregistratie Adressen en gebouwen) en de WOZ (Waardering Onroerende Zaken) is van belang voor het verplicht gebruik van de BAG-gegevens in de WOZ-administratie. Na de initiële synchronisatie van adressen en het opnemen van BAG-identificaties bij de WOZ is medio februari 2015 het BAG-WOZ mutatieberichtenverkeer opgestart. Er zijn echter nog regelmatig handmatige acties nodig om de gegevens vanuit de BAG correct in de WOZ-administratie verwerkt te krijgen.

Startersleningen

In 2014 heeft uw raad ingestemd met ons voorstel tot verstrekking van startersleningen; hiervoor heeft u een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld. In 2014 zijn 2 startersleningen verstrekt.

Vergunningverlening algemeen

In 2014 zijn meer omgevingsvergunningen en -meldingen op grond van de Wabo aangevraagd dan in 2013 en 2012. Werden in 2012 nog 114 omgevingsvergunningen en –meldingen behandeld, in 2013 is het aantal toegenomen tot 139 en in 2014 tot ruim 200. Het aantal vergunningen met een reguliere procedure is ook sterk toegenomen. Het aantal sloopmeldingen is bijna verdubbeld, vooral omdat er veel schuurtjes met asbestplaten zijn gesloopt of asbestdaken zijn vervangen. Het aantal aanvragen om een kapvergunning is ruim verdubbeld van 34 in 2013 tot 80 aanvragen in 2014.

(Gebieds)ontwikkelingen

Aan de Oosterseweg –op het nog in gemeentelijk bezit zijnde erf met gronden- is als uitvloeisel van het Gebiedsplan De Woldstreek een initiatiefnemer gestart met een onderzoek naar de realisering van een brede woon-zorgcombinatie met dagbesteding. De resultaten zullen in 2015 aan de orde komen.

FrieslandCampina heeft een verzoek ingediend om planologische medewerking voor uitbreiding van de productielocatie aan Boterdiep Wz in Bedum. Hierover zijn de gesprekken met het concern en de provincie Groningen gestart. Besluitvorming, in de vorm van een intentieovereenkomst, heeft in 2015 plaatsgevonden.

Bestaand beleid

Bestuurlijke kaders:

- Structuurplan Bedum - Onderdendam, vastgesteld op 6 juli 2006;
- Welstandsnota, vastgesteld op 27 mei 2004;

- Basisplan detailhandel, vastgesteld op 27 mei 2004;
- Notitie Behoedzaam vernieuwen, structuurplan+ vastgesteld augustus 2004;
- Woonplan 2002-2010, vastgesteld op 19 december 2002;
- Woonschepenverordening, vastgesteld op 1 juli 1999;
- Nota Archeologiebeleid, vastgesteld 22 maart 2007;
- Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart Regio Noord-Groningen – gemeente Bedum, vastgesteld 26 februari 2009;
- Bouwverordening, vastgesteld 29 maart 2012;
- Monumentenverordening, vastgesteld 8 juli 2010;
- Brandpreventiebeleid bestaande bouw, vastgesteld op 13 april 2004;
- Brandbeveiligingsverordening, vastgesteld op 29 maart 2012;
- Bestemmingsplan Buitengebied, vastgesteld 17 december 2009;
- Bestemmingsplan Bedum kern, vastgesteld 26 juni 2008;
- Bestemmingsplan Bedrijvenpark Boterdiep fase 1, vastgesteld 27 mei 2004;
- Bestemmingsplan Bedrijvenpark Boterdiep fase 2, vastgesteld 26 juni 2008;
- Bestemmingsplan Bedum-Kern locatie Vogelzang / Gemeentelijke Kwekerij, vastgesteld 24 januari 2008;
- Bestemmingsplan Ter Laan 4, vastgesteld 20 december 2007;
- Verordening naamgeving en nummering (adressen) 2011, vastgesteld 16 december 2010;
- Bestemmingsplan Zuidwolde, vastgesteld op 17 oktober 2013;
- Bestemmingsplan Onderdendam, vastgesteld op 26 januari 2012;
- Bestemmingsplan Noordwolde, vastgesteld op 28 juni 2012;
- Bestemmingsplan Oosterseweg 8, Zuidwolde, vastgesteld op 8 juli 2010;
- Bestemmingsplan Dagbesteding Zuidwolde, vastgesteld op 2 oktober 2008;
- Bestemmingsplan Bedum Kern locatie Gasfabriek, vastgesteld op 28 juni 2012;
- Bestemmingsplan Bedum Kern locatie HEMA, Grotestraat 14-16, vastgesteld op 28 september 2010;
- Bestemmingsplan Buitengebied, Landgoed “De Vrie Heerlykheid”, Westerdijkshorn 14 te Bedum, vastgesteld op 20 september 2012;
- Bestemmingsplan Bederawalda, vastgesteld op 24 april 2014;
- Bestemmingsplan Bedum Kern, locatie De Plank, vastgesteld 18 september 2014.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	Raming	Raming	verschil saldi
	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begroting na wijziging
		na wijziging	voor wijziging	met realisatie
Baten	910.806	392.380	359.025	518.426
Lasten	1.736.033	1.298.657	1.248.796	-437.376
Saldo van baten en lasten	-825.227	-906.277	-889.771	81.050

De verschillen kunnen als volgt worden verklaard:

	Baten	Lasten
Budgetoverheveling		
- Een deel van het verschil betreft budgetten die zijn overgeheveld naar 2015.		47.799 V
Te verklaren verschillen		
- Op het product bouwgrondexploitatie ontstaat bij zowel de baten als de lasten een overschrijding. Dit wordt veroorzaakt door de administratieve verwerking van de rentetoerekening aan de post onderhanden werk. Verder is er een overschrijding aan de lastenkant te zien door de verhoging van de voorziening in verband met het verwachte verlies op de grondexploitaties bedrijvenpark Boterdiep fase I en II van samen ongeveer € 205.000.	324.500 V	527.000 N

- De leges omgevingsvergunningen vallen fors hoger uit dan begroot. Dit hangt o.a. samen met de bouw van Bederawalda, waarvoor aan het einde van 2014 vergunningen zijn aangevraagd. Daarnaast zijn door de wijziging van het bouwbesluit per 1 januari 2015 verschillende omgevingsvergunningen nog eind 2014 aangevraagd.	226.000	V		
- In 2014 is besloten tot een lagere bijdrage aan de 'Regio Groningen Assen' (RGA). Dat was nog niet in de ramingen verwerkt. Tevens vallen de kapitaallasten lager uit. Dit voordeel is bij de voorjaarsnota in één bedrag opgevoerd.			31.500	V
- De bijdrage aan het gebiedsplan 'Woldstreek' was in 2013 2 maal geboekt en is 2014 gecorrigeerd.	7.500	N		
- De rente op de verstrekte geldlening aan de woningstichting valt lager uit dan begroot.	34.000	N	5.000	V
- De pachtopbrengsten van gronden en landerijen vallen hoger uit. De kosten voor het uitzetten van kavels, het opstellen van pachtcontracten, etc. zijn iets lager uitgevallen dan verwacht.	9.500	V	3.000	V
- Overige kleine afwijkingen	74	N	2.325	V
Totaal	518.426		-437.376	

Kredieten 2014

Voor de uitvoering van dit programma zijn, naast de structurele middelen die beschikbaar zijn, in de begroting 2014 de volgende kredieten beschikbaar gesteld:

	Krediet	Uitgaven	Restant
Startersleningen	€ 100.000	€ 21.200	€ 78.800
Uitvoering Bederawalda	€ 555.000	€ 60.235	€ 494.765
Uitvoering Bederawalda -inkomsten-	€ 120.400	€ 9.785	€ 110.615

Producten die onder dit programma vallen

50000 Structuur- en bestemmingsplannen
 50100 Planologische procedures (vrijstellingen)
 50200 Juridische procedures
 51000 Woningbouw toegelaten instellingen
 51100 Gemeentewoningen
 52000 Stedelijke vernieuwing
 53000 Bouw-, woning- en welstandstoezicht
 53100 Gebruiksvergunningen
 53200 Integrale handhaving
 53300 BAG/GIS
 53500 Ligplaatsen woonschepen
 54500 Leges omgevingsvergunningen
 55000 Gronden en landerijen
 55100 Bouwgrondexploitatie

3.1.10 Programma 9: Financiën

Wat willen we bereiken

1. (Meerjaren)begroting

Er wordt jaarlijks gestreefd naar een sluitende begroting. De meerjarenbegroting dient tenminste sluitend te zijn.

2. Vrij aanwendbare reserve

De ondergrens van de vrij aanwendbare reserve voor onverwachte tegenvallers en calamiteiten moet worden herzien.

3. Lokale lasten

De gemeentelijke belastingen en tarieven volgen in de regel het tempo van de inflatie. Een toename van de belastingdruk wordt echter niet uitgesloten.

Uitvoering bestuursprogramma

Hieronder wordt aangegeven wat de realisatie is van de uitvoering van het bestuursprogramma, zoals dat is opgenomen in de begroting 2014.

1. (Meerjaren)begroting

Bij het opstellen van de begroting 2014 was er sprake van een sluitende begroting voor het begrotingsjaar 2014. Een sluitende meerjarenraming voor de jaren 2015-2018 moest echter nog worden gerealiseerd. Uw raad had daarom bij de begroting 2014 een uitgebreid maatregelenpakket vastgesteld, waarmee de verwachte tekorten in de meerjarenraming bij de begroting 2015 kunnen worden opgevangen. Bij de vaststelling van de begroting 2015 heeft u inmiddels een keuze gemaakt uit de lijst met bezuinigingsmaatregelen. Daardoor werken we in 2015 met een sluitende meerjarenraming.

De onzekerheden omtrent de financiën blijven echter bestaan. Met name de 3 decentralisaties brengen grote financiële risico's met zich mee. Tevens moet blijken of de vastgestelde maatregelen het gewenste financiële effect sorteren. Het is dus belangrijk waakzaam te blijven op onze structurele financiële situatie.

2. Vrij aanwendbare reserve

Het beleidskader voor de nota "Weerstandsvermogen gemeente Bedum" is door uw raad op 29 maart 2012 vastgesteld. In deze nota was de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 3,6 miljoen. Gezien het feit dat deze nota reeds in 2012 is vastgesteld en er nadien de nodige wijzigingen zijn opgetreden in het risicoprofiel, zijn de risico's bij de opstelling van de begroting 2015 opnieuw beoordeeld op het financiële effect en vervolgens opnieuw doorgerekend. In de paragraaf weerstandsvermogen is als uitkomst van deze actualisatie een benodigde weerstandscapaciteit opgenomen van € 2,8 miljoen.

In deze rekening is te zien dat de beschikbare weerstandscapaciteit momenteel afgerond € 5.239.000 bedraagt. Daaruit kan geconcludeerd worden dat ons huidige weerstandsvermogen voldoende is. Dit beeld is sinds de vaststelling van de begroting 2015 niet veranderd. Als we echter de onzekerheden met betrekking tot de 3 decentralisaties en de economische crisis betrekken, dan is het verstandig om terughoudend om te gaan met de inzet van de vrij aanwendbare reserve.

3. Lokale lasten

De lokale lasten zijn in de begroting verwerkt conform de door uw raad vastgestelde verordeningen en tarieven. Hoewel de OZB een stijgende trend laat zien, zijn we er in geslaagd de -provinciaal gezien- lage lokale lasten in onze gemeente te handhaven.

Wat hebben we in 2014 nog meer gedaan

Met de diverse onderwerpen die staan opgenomen onder ‘uitvoering bestuursprogramma’, hebben we de meeste onderwerpen van belang benoemd.

Bestaand beleid

Bestuurlijke kaders:

- Financiële verordeningen gemeente Bedum (o.g.v. art. 212 Gemeentewet), vastgesteld door de raad op 19 juni 2014;
- Controleverordening gemeente Bedum (o.g.v. art. 213 Gemeentewet), vastgesteld door de raad op 20 december 2007;
- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Bedum (o.g.v. art. 213a Gemeentewet), vastgesteld door de raad op 20 december 2007;
- Nota waardering en afschrijving vaste activa, vastgesteld door de raad op 19 juni 2014;
- Nota reserves en voorzieningen, vastgesteld door de raad op 19 juni 2014;
- Nota “Weerstandsvermogen gemeente Bedum”, vastgesteld op 29 maart 2012.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	Raming	Raming	verschil saldi
	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begroting na wijziging
		na wijziging	voor wijziging	met realisatie
Baten	30.257	386	10.295	29.871
Lasten	408.840	817.848	625.369	409.008
Saldo van baten en lasten	-378.583	-817.462	-615.074	438.879

De verschillen kunnen als volgt worden verklaard:

	Baten	Lasten
Budgetoverheveling		
- Een deel van het verschil betreft budgetten die zijn overgeheveld naar 2015.		258.108 V
Te verklaren verschillen		
- De post onvoorziene uitgaven is niet aangewend.		24.000 V
- Niet alle stelposten zijn benut. Laten we de budgetoverheveling buiten beschouwing, dan is daar een overschot te zien van ongeveer € 67.000. Dit voordeel dient deels ter dekking van de personeelslasten (inclusief inhuur) en is meegenomen bij de berekening van de mutaties op de bestemmingsreserve 'frictie personeelskosten'.		67.000 V
- De lasten in het kader van de WOZ zijn hoger uitgevallen. Dit komt door het toenemende aantal bezwaarschriften van professionele bezwaarmakers, die o.a. inspelen op de bevestigingsproblematiek in onze provincie.		21.500 N
- Saldi kostenplaatsen: Dit saldo is opgebouwd uit de diverse saldi van de interne kostenplaatsen, voor zover ze niet worden doorbelast naar de externe producten. De verschillen worden veroorzaakt door o.a. hogere inhuurkosten als gevolg van o.a. de decentralisaties. Deze zijn o.a. gedekt uit de bestemmingsreserve 'frictie personeelskosten'. Daar tegenover zijn de automatiseringskosten lager uitgevallen, doordat nog niet alle software ontwikkelingen die bij de voorjaarsnota zijn gepresenteerd al gerealiseerd zijn. Tenslotte zijn de bijramingen op de interne kostenplaatsen bij de voor en najaarsnota op de interne kostenplaatsen verwerkt en op begrotingsbasis niet doorverdeeld. Op realisatiebasis gebeurt dit wel.	30.500 V	81.000 V
- Overige kleine afwijkingen	629 N	400 V
Totaal	29.871	409.008

Kredieten 2014

Voor de uitvoering van dit programma worden naast de structurele middelen die beschikbaar zijn in de begroting in 2014 geen kredieten beschikbaar gesteld.

Producten die onder dit programma vallen

57000 Renten, dividenden en winstaandelen
58000 Bespaarde rente
59000 Algemene uitkering uit het gemeentefonds
60000 Onvoorziene uitgaven
60100 Algemene uitgaven en inkomsten (stelposten)
60400 Wet waardering onroerende zaken
60500 Onroerende-zaakbelastingen gebruikers
60600 Onroerende-zaakbelasting eigenaren
60700 Roerende-zaakbelastingen
60800 Hondenbelasting
60900 Lasten heffing en invordering belastingen
61000 Saldi van kostenplaatsen
62000 Mutaties in de reserves

Deze producten vallen allemaal voor wat betreft de beleidsmatige kant onder dit programma. Voor wat betreft de financiële kant valt een deel van de producten niet binnen dit programma. Het gaat daarbij om de algemene dekkingsmiddelen en de onvoorziene uitgaven. Op grond van de nieuwe voorschriften mogen de algemene dekkingsmiddelen en de onvoorziene uitgaven niet toegerekend worden aan de programma's. Deze baten en lasten worden apart toegelicht in de volgende hoofdstukken. Op het totaal overzicht van baten en lasten in de jaarrekening komen de algemene dekkingsmiddelen en de onvoorziene uitgaven apart tot uitdrukking. Dit geldt ook voor de mutaties in de reserves.

3.1.11 Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Het overzicht algemene dekkingsmiddelen dient volgens de voorschriften ten minste te omvatten:

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- algemene uitkeringen;
- dividend;
- saldo van de financieringsfunctie;
- saldo tussen de compensabele BTW en de uitkering uit het BTW- compensatiefonds;
- overige algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen worden niet als baten in de diverse programma's opgenomen. Ze zijn immers bedoeld om te dienen als dekkingsmiddel voor alle programma's.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	verschil saldi begroting na wijziging met realisatie
Lokale heffingen	1.618.255	1.613.494	1.623.495	4.761
Algemene Uitkering	9.810.337	9.671.162	9.620.631	139.175
Dividend	137.698	132.470	586.541	5.228
Saldo van de financieringsfunctie	0	0	0	0
Compensabele BTW versus uitkering uit BTW- compensatiefonds	0	0	0	0
Totaal	11.566.290	11.417.126	11.830.667	149.164

Lokale heffingen

Een aantal lokale heffingen is aan te merken als algemeen dekkingsmiddel. Het betreft dan die heffingen waarvan de besteding niet gebonden is. Het gaat om de onroerende-zaakbelastingen, roerende zaakbelasting en de hondenbelasting. Heffingen zoals de riool- en reinigingsrechten en de afvalstoffenheffing vallen niet onder de begripsomschrijving. De opbrengsten hiervan worden rechtstreeks verantwoord op de programma's.

In onderstaande tabel worden de werkelijke opbrengsten voor 2014 in relatie tot de ramingen weergegeven. In de paragraaf lokale heffingen wordt dieper ingegaan op het beleid ten aanzien van de lokale heffingen.

Lokale heffingen	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	verschil saldi begroting na wijziging met realisatie
OZB gebruikers	204.985	219.683	219.683	-14.698
OZB eigenaars	1.355.515	1.333.922	1.333.922	21.593
Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten	2.083	1.203	1.203	0
Hondenbelasting	55.672	58.686	68.686	880
Totaal	1.618.255	1.613.494	1.623.494	-3.014

In de raadsvergadering van 5/7 november 2013 zijn de tarieven voor 2014 vastgesteld. De aanslagen zijn met dagtekening 28 februari 2014 verzonden.

Voor een verklaring van het verschil verwijzen we naar de paragraaf lokale heffingen.

Algemene uitkering

De gemeente ontvangt uit het gemeentefonds een algemene uitkering van het rijk. Deze uitkering is vrij besteedbaar.

In onderstaande tabel wordt de realisatie van de algemene uitkering voor 2014 weergegeven.

Algemene uitkering	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	verschil saldi begroting na wijziging met realisatie
Algemene uitkering	9.810.337	9.671.162	9.620.631	139.175
Totaal	9.810.337	9.671.162	9.620.631	139.175

De raming voor wijziging is berekend op basis van de zogenaamde septembercirculaire 2013. Daarbij is rekening gehouden met de bekende vaste en variabele gegevens van de gemeente die de grondslag zijn voor de berekening van de algemene uitkering. In de voor- en najaarsnota 2014 is de algemene uitkering bijgesteld tot een bedrag van € 9.671.162.

De werkelijke opbrengst 2014 ligt € 139.000 hoger dan de raming na wijziging. In de najaarsnota 2014 hebben we de raming al met € 56.500 verhoogd. Daarbij is ook aangegeven dat de laatste maanden nogal eens schommelingen laten zien in zowel positieve als negatieve zin. Dit jaar pakt het positief uit en komen we dus ruim € 139.000 hoger uit dan de bijgestelde begroting.

Dividend

Dividend en rente	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	verschil saldi begroting na wijziging met realisatie
Aandelen BNG	6.687	6.055	6.055	632
Enexis N.V.	119.596	115.000	115.000	4.596
Enexis B.V.	11.415	11.415	11.415	0
NV Waterleidingmij Groningen	0	0	0	0
Totaal	137.698	132.470	132.470	5.228

Jaarlijks ontvangt de gemeente van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten een dividenduitkering uit hoofde van het aandelenbezit in de bank. In 2014 is een dividenduitkering ontvangen over 2013 van € 6.687. Dit is € 1,27 per aandeel (5.265 aandelen).

Aan rente hebben we een bedrag ontvangen van € 34.501. Dit betreft rente van onze aandeelhouderslening aan Enexis.

Als gevolg van de verkoop van onze aandelen Essent hebben we aandelen gekregen in een aantal nieuwe BV's. Voor deze aandelen hebben we ook dividend ontvangen in 2014, te weten:

- Enexis € 85.095
- Publiek Belang BV € -
- Attero BV € -
- Vordering op Enexis BV € -
- Verkoop vennootschap BV € -

Aan rente achtergestelde lening NV Elektriciteitsbedrijf Groningen en Drenthe (Enexis) is € 11.415 ontvangen.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Overige algemene dekkingsmiddelen	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	verschil saldi begroting na wijziging met realisatie
Bespaarde rente	601.996	601.997	454.071	-1
Totaal	601.996	601.997	454.071	-1

Bij de bespaarde rente gaat het om de rente over de reserves en voorzieningen. De reserves en voorzieningen worden ingezet als financieringsmiddel, waardoor er niet geleend hoeft te worden. Deze rente is grotendeels toegevoegd aan de Algemene reserve.

De post bespaarde rente 2014 laat bij de jaarrekening geen verschillen zien: de raming is bij de voorjaarsnota aangepast. Dit is gebeurd omdat de stand van de reserves en voorzieningen op 1 januari 2014 hoger is dan bij de begroting geschat: wij gaan ervan uitgaan dat claims grotendeels worden besteed in het jaar waarin de begroting wordt opgesteld.

Saldo van de financieringsfunctie

De gemeente heeft voor de financiering van de diverse investeringen langlopende leningen aangetrokken. Het saldo van deze leningen bedraagt per 31-12-2014 € 17.675.921.

Naast de langlopende geldleningen worden ook de reserves en voorzieningen gebruikt als financieringsmiddel. Per 31-12-2014 bedraagt de omvang € 12.483.783 (exclusief het niet vrij aanwendbare deel). Dit is exclusief het rekeningsaldo 2014.

Indien het saldo van bovenstaande bedragen niet toereikend is om het totaal van de uitgaven te financieren, wordt veelal (afhankelijk van de behoefte en de rentestand) kort geld aangetrokken door middel van rekening-courantovereenkomsten of kasgeldleningen. In 2014 zijn geen langlopende leningen aangetrokken. In de primitieve begroting 2014 is de totale rentelast berekend op € 1.315.118. Bij de voorjaarsnota is deze raming verhoogd met € 147.926. Dit is inclusief de berekende rente over de eigen financieringsmiddelen en de geraamde rentevergoeding voor onze liquide middelen.

De werkelijke rentelast (lasten en baten) 2014 bedraagt inclusief rente eigen financieringsmiddelen € 1.450.466 er is een verschil ten opzichte van de raming van € 12.281.

De kostenplaats kapitaallasten laat een aantal voor- en nadelen zien. De rente op langlopende leningen laat een voordeel zien. De rente op onze rekening-courant laat een klein nadelig verschil zien. Het grootste verschil laat zich verklaren door het voordeel op onze bespaarde rente (zie ook overige algemene dekkingsmiddelen).

3.1.12 Onvoorzien

Onvoorzien	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	verschil saldi begroting na wijziging met realisatie
Baten	0	0	0	0
Lasten	0	24.139	24.139	-24.139
Totaal	0	-24.139	-24.139	24.139

Het beleid in de gemeente Bedum is om een post onvoorzien beschikbaar te hebben voor incidentele uitgaven van € 2,27 per inwoner. Bij de opstelling van de begroting 2014 is uitgegaan van 10.634 inwoners. De post onvoorzien 2014 voor incidentele uitgaven komt dan uit op € 24.139.

Naast een post onvoorzien voor incidentele uitgaven is voor structurele onvoorziene zaken geen bedrag beschikbaar in de exploitatie.

De post onvoorzien is in 2014 niet gebruikt.

3.2 Paragrafen

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten schrijft in artikel 26 voor dat in het jaarverslag dezelfde paragrafen opgenomen moeten worden die ook staan opgenomen in de begroting. Het gaat om de volgende paragrafen:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen
- onderhoud kapitaalgoederen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid
- gemeentelijke subsidies
- controle & onderzoek

In de paragrafen dient te worden ingegaan op de realisatie van het beleid met betrekking tot beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die in het verleden versnipperd in de begroting stonden, nu worden gebundeld. Hierdoor ontstaat een beter totaal inzicht.

3.2.1 Lokale heffingen

In deze paragraaf informeren wij u over:

- de gerealiseerde inkomsten;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- het gerealiseerde beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- een aanduiding van de lokale belastingdruk;
- een beschrijving van het gerealiseerde kwijtscheldingsbeleid.

Gerealiseerde inkomsten

Lokale heffingen	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	verschil saldi begroting na wijziging met realisatie
OZB gebruikers	204.985	219.683	219.683	-14.698
OZB eigenaars	1.355.515	1.333.922	1.333.922	21.593
Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten	2.083	1.203	1.203	880
Hondenbelasting	55.672	58.686	68.686	-3.014
Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	1.040.273	1.062.977	1.062.977	-22.704
Rioolrechten	983.384	993.405	993.405	-10.021
Leges Burgerzaken	181.989	199.157	208.561	-17.168
Omgevingsvergunning	416.594	190.589	170.589	226.005
Begraafrechten	139.172	130.002	145.002	9.170
Marktgeden	5.789	6.919	6.919	-1.131
Totaal	4.385.455	4.196.543	4.210.947	188.912

De totale opbrengst lokale heffingen ligt € 188.912 onder de raming na wijziging. Hierin is de meeropbrengst geraamd van de vastgestelde tariefstijgingen 2014 evenals de correcties uit de najaarsnota (raad 4 december 2014). Voor de meeste belastingen/heffingen geldt dat het resultaat conform de raming is gerealiseerd.

Enkele opmerkingen op hoofdlijnen.

- Het grootste verschil laat zich zien bij de leges Omgevingsvergunning. Door aanvragen voor een aantal grotere projecten laat deze post, in tegenstelling tot voorgaande jaren, een positief verschil zien.
- Bij de hondenbelasting zien we de laatste jaren een daling van de opbrengst omdat er minder honden zijn. Om deze reden hebben we in de najaarsnota ook de raming naar beneden bijgesteld met € 10.000. Hierdoor is de realisatie nu conform de raming. Jaarlijks wordt er nu ¼ deel van de gemeente gecontroleerd.
- In tegenstelling tot de jaarrekening 2013 laten de begraafrechten in 2014 een meeropbrengst zien van bijna € 10.000.

Hoofdlijnen diverse heffingen

De gemeente Bedum kent de volgende heffingen:

- a. onroerende zaakbelasting;
- b. belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten;
- c. hondenbelasting;
- d. afvalstoffenheffing en reinigingsrechten;
- e. rioolheffing;
- f. overige rechten.

De heffingen die onder de punten a, b en c genoemd zijn, dienen voor het verkrijgen van algemene dekkingsmiddelen. De afvalstoffenheffing, reinigingsrechten, rioolheffing en de overige rechten hebben een relatie met de door de gemeente te verstrekken diensten en mogen maximaal 100% kostendekkend zijn (exclusief BTW).

WOZ en onroerende zaakbelastingen

Gebruikers van alle woningen (alleen eigenaren), bedrijfspanden, overige gebouwen en bouwgrond worden hiervoor aangeslagen. Deze belastingen worden geheven over de waarde van de onroerende zaak, de zogenaamde WOZ-waarde. Voor het heffingsjaar 2014 geldt de waarde met peildatum 1-1-2013.

De WOZ-beschikkingen en de aanslagen OZB 2014 zijn met dagtekening 28 februari 2014 verstuurd. In totaal zijn er 4.659 beschikkingen / aanslagen verstuurd.

Er zijn 88 bezwaarschriften binnengekomen en afgehandeld (1,9%). Dit zijn er minder dan in 2013 (111). Het aandeel bezwaren van professionele bureaus was 38. Hiervan zijn er 20 gegrond verklaard. Totaal is in deze gevallen ruim € 14.000 aan proceskostenvergoeding uitbetaald. Van de 88 bezwaarschriften waren 79 gericht tegen de WOZ-waarde en/of afbakening. Hiervan hebben 38 geleid tot een verlaging van de waarde. Naar aanleiding van de afhandeling van de bezwaarschriften zijn er dit jaar 4 beroepschriften ingediend, waarvan 4 door een commerciële partij.

Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten

Onder de naam 'belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten' wordt belasting geheven van eigenaren en gebruikers van binnen de gemeente gelegen woon- of bedrijfsruimten, die duurzaam aan een plaats gebonden zijn en dienen tot permanente bewoning of permanent gebruik, maar niet onroerend zijn. Deze belastingen komen qua karakter overeen met de onroerende-zaakbelastingen. De maatstaf van heffing is de waarde van de roerende zaak. Roerende zaken, zoals woonboten, zijn geen WOZ-objecten. De gemeente laat derhalve roerende zaken separaat taxeren.

Hondenbelasting

Onder de naam hondenbelasting wordt een belasting geheven op het houden van één of meer honden. Tweejaarlijks wordt er een controle uitgevoerd om o.a. niet aangemelde honden op te sporen. Voor 2015 staat weer een controle gepland.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

Er zijn twee reinigingsheffingen: de afvalstoffenheffing en de reinigingsrechten.

De reinigingsrechten worden geheven voor de ophaal- en verwerkingskosten van bedrijfsafval, terwijl de afvalstoffenheffing huisvuil betreft. Iedere woning binnen de gemeente wordt aangeslagen voor afvalstoffenheffing, ongeacht het feit of men wel of niet gebruik maakt van de diensten. Door uw raad is het dekkingspercentage ingaand 2010 vastgesteld op 100%.

Rioolheffing

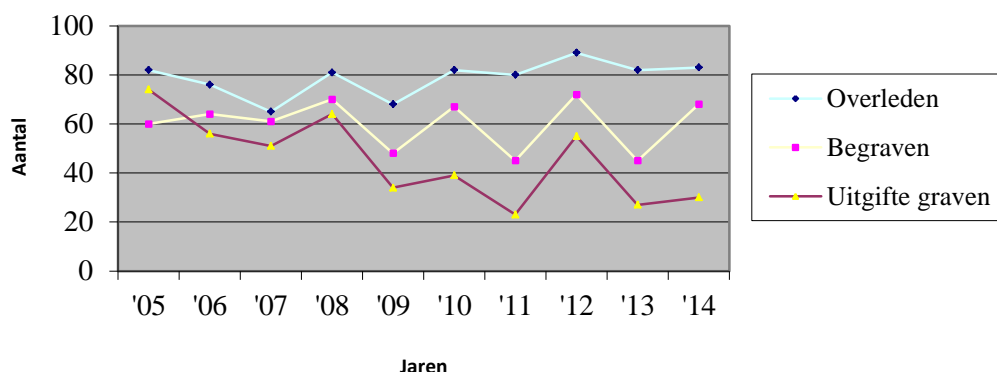
Ter dekking van de kosten onderhoud, vervanging en nieuwe aanleg (m.u.v. exploitatiegebieden) wordt een rioolrecht geheven van eigenaren van woningen, bedrijven etc.

Voor een beter beheer en onderhoud, maar ook op grond van de wettelijke verplichting is een gemeentelijk rioleringsplan (GRP) vastgesteld. In de raadsvergadering van 17 februari 2010 is het Verbreed GRP vastgesteld. Ingaande 2011 hebben we de BTW op de rioolinvesteringen ook meegenomen in de tariefberekening. Hierdoor is het tarief in 2011 en 2012 gestegen met 13,75%. In de loop van 2012 heeft er een herverdeling plaatsgevonden en is een extra tarief ingevoerd voor percelen met alleen hemelwaterafvoer. Door de herverdeling en een toename van het aantal percelen is het basistarief iets gedaald in 2013. Het tarief voor 2014 is gelijk aan die van 2013.

Begraafrechten

In de raadsvergadering van 25 juni 2009 is het voorstel betreffende de kostendekkendheid van de exploitatie van de begraafplaatsen aangenomen. Het oude voorstel om de tarieven kostendekkend te maken is hiermee herzien. Ook is vastgesteld dat het tarief voor 2009 de basis is voor verdere ontwikkelingen van de tarieven. Het aantal begrafenissen voor 2014 is 68 en het aantal uitgegeven graven 30. Dit heeft geleid tot meer inkomsten dan 2013. De realisatie laat een positief verschil zien van ruim € 9.000 ten opzichte van de begroting 2014. Dit illustreert het grillige karakter van de opbrengst van deze rechten.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Overleden	82	76	65	81	68	82	80	89	82	83
Begraven	60	64	61	70	48	67	45	72	45	68
Uitgifte graven	74	56	51	64	34	39	23	55	27	30

Overige rechten

Naast bovengenoemde heffingen bestaat er in de gemeente Bedum nog een aantal andere heffingen. Het gaat daarbij om leges, begraafrechten en marktgelden. Het betreft hier rechten die worden geheven naar aanleiding van een gemeentelijke dienstverlening.

Een opsomming van de diensten, waarvoor in de legesverordening een vergoeding wordt gevraagd, voert in het kader van deze programmarekening te ver. Bekend zijn met name de dienstverlening voor de burgerlijke stand, de gemeentelijke basisadministratie, afgifte van reisdocumenten en bouwvergunningen. De “verordening op de heffing en invoering van leges” bevat een uitgebreide tarieventabel.

Degene die een standplaats inneemt, dan wel koopwaar op de markt uitstalt, heeft tegenover de gemeente een marktgeldplicht. Voor de tariefberekening maakt men gebruik van de frontbreedte en geldt de strekkende meter als maatstaf.

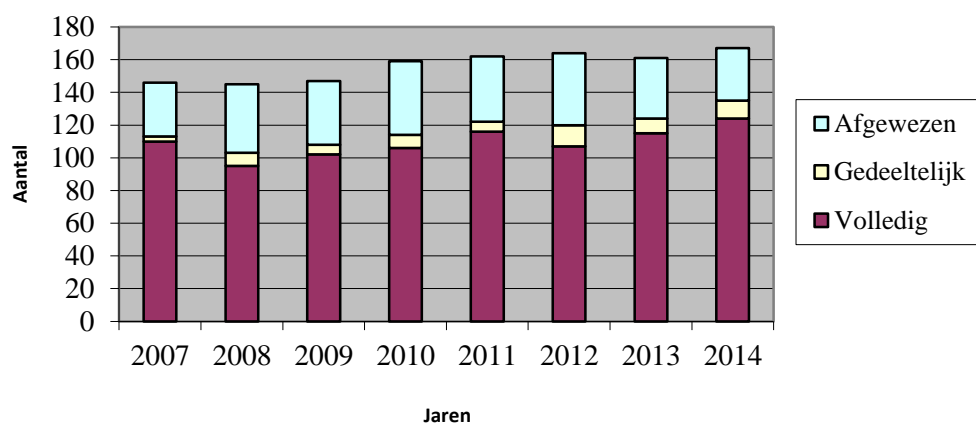
Belastingcapaciteit

In de paragraaf “Weerstandsvermogen” (zie volgende paragraaf) wordt ingegaan op de belastingcapaciteit.

Kwijtscheldingsbeleid

In de begroting 2014 is een bedrag geraamd van € 32.500 voor het verstrekken van kwijtschelding op de aanslagen afvalstoffenheffing en rioolrechten. Voor de overige heffingen is het krijgen van kwijtschelding uitgesloten in de belastingverordening. Over het jaar 2014 is, conform het vastgestelde beleid, kwijtschelding verleend voor een totaal bedrag van bijna € 36.500. Daar de rioolheffing nu een eigenarenheffing betreft, wordt hiervoor nog nauwelijks kwijtschelding verleend. Het aantal kwijtscheldingsverzoeken in 2014 bedroeg 167. Hiervan zijn 124 volledig kwijtgescholden en 11 gedeeltelijk. De rest is afgewezen.

Meerjarig verloop kwijtscheldingsverzoeken

3.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Gemeenten lopen steeds meer risico's bij de uitvoering van een toenemend takenpakket in een complexer wordende samenleving; risico's die gepaard gaan met de uitvoering van de door de rijksoverheid opgelegde (openeinde) regelingen (bijv. WMO) of met eigen beleid (bijv. grondexploitaties).

Voor een aantal risico's heeft de gemeente maatregelen getroffen zoals het afsluiten van een verzekering, het vormen van een voorziening of andere beheersmaatregelen. Voor andere risico's is dit niet het geval. Wanneer deze laatste categorie risico's zich voordoet en negatieve financiële gevolgen heeft voor de gemeente, is een financiële buffer noodzakelijk om te voorkomen dat deze onverwachte tegenvallers dwingen tot bezuinigingen of tot een drastische beleidsbijstelling. Deze financiële buffer wordt uitgedrukt in het weerstandsvermogen.

Het begrip "Weerstandsvermogen"

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de gemeente in staat is om de nadelige gevolgen van niet afgedekte risico's op te vangen zonder dat het beleid en de daaraan verbonden activiteiten moeten worden gewijzigd. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de volgende elementen:

1. De beschikbare weerstandscapaciteit: de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
2. De benodigde weerstandscapaciteit: over hoeveel middelen moet (wil) de gemeente kunnen beschikken om de financiële gevolgen van de risico's te kunnen opvangen. Het begrip risico moet hierbij als volgt worden gedefinieerd: een onvoorziene, niet exact kwantificeerbare gebeurtenis waarvoor geen maatregelen getroffen zijn en die van materiële betekenis kan zijn in relatie tot de financiële positie.

Om uitspraken te kunnen doen over het weerstandsvermogen moet de beschikbare weerstandscapaciteit worden afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit: over hoeveel middelen moet (wil) de gemeente kunnen beschikken om de financiële gevolgen van de risico's te kunnen opvangen. Er is geen wettelijke norm voor de benodigde weerstandscapaciteit.

Beleid

Het beleidskader voor het weerstandsvermogen is vastgelegd in de nota "Weerstandsvermogen gemeente Bedum", door uw raad vastgesteld op 29 maart 2012.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de verzamelnaam van de bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden. Het gaat om buffers in het eigen vermogen (balans) en in de exploitatie; middelen die vrijgemaakt kunnen worden, zonder dat hierdoor het beleid of de uitvoering van taken worden aangetast. De incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen om calamiteiten in één keer af te dekken zonder dat dit de beleidsuitvoering aantast. Dit komt overeen met de reservepositie (algemene reserve, bestemmingsreserves, stille reserves).

De structurele weerstandscapaciteit betreft de middelen die permanent (meerjarig) ingezet kunnen worden in de lopende exploitatie (bijv. post onvoorziene uitgaven, onbenutte belastingcapaciteit, meerjarige bestedingsruimte).

Hierna komen de afzonderlijke onderdelen van de beschikbare weerstandscapaciteit, toegespitst op de situatie van Bedum, aan de orde.

Post onvoorziene uitgaven

Dit is een standaard post in de begroting voor noodzakelijke uitgaven die een onvoorzien karakter hebben. De post onvoorziene uitgaven kan volledig worden gerekend tot de beschikbare weerstandscapaciteit omdat het structureel is opgenomen in de (meerjaren)begroting, fysiek voorhanden is en het geen aanvullende maatregelen vergt om die aan te kunnen wenden.

In de begroting 2014 is een bedrag van € 24.139 opgenomen (€ 2,27 per inwoner).

In de kwantificering van de risico's worden structurele risico's vier keer meegenomen binnen de gehanteerde scope van vier jaar (de periode van de meerjarenbegroting). Derhalve nemen we deze structurele post ook vier keer mee in de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit, dus (afgerond) € 96.500.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit geeft de ruimte aan die nog aanwezig is tussen de huidige opbrengst en de maximaal toegestane opbrengst.

Onbenutte belastingcapaciteit riool- en reinigingsrechten en de afvalstoffenheffing

In het kader van de opstelling van het GRP zijn er afspraken gemaakt over de tarieven van het rioolrecht. Ten aanzien van het rioolrecht is er geen onbenutte belastingcapaciteit.

In de begroting 2014 is rekening gehouden met een dekkingspercentage afvalstoffenheffing en reinigingsrechten van 100%. Ten aanzien van de afvalstoffenheffing is de belastingcapaciteit dus ook volledig benut.

Onbenutte belastingcapaciteit onroerende-zaakbelastingen

De maximering van de tarieven OZB is losgelaten. De gemeente is weer vrij om zelf de hoogte van het tarief te bepalen. Een verhoging met 1% geeft een meeropbrengst van afgerond € 14.000.

Voor het bepalen van de belastingcapaciteit OZB kan de zogenaamde artikel 12-norm worden gebruikt. Dit is de norm die gehanteerd wordt bij aanvragen artikel 12 steun. De berekening van de norm is met ingang van 2009 veranderd.

Berekening van de ruimte met behulp van de nieuwe norm geeft aan dat de gemeente Bedum voor 2014 niet voldoet aan de minimale opbrengst OZB, indien er een beroep zou worden gedaan op een uitkering artikel 12. De onbenutte belastingcapaciteit bedraagt ruim € 112.000.

In de begroting 2014 is de opbrengst OZB verhoogd met 4,5%: 1% hoger dan de macronorm. De macronorm is een landelijke norm voor de totale OZB opbrengsten in Nederland. Een individuele gemeente mag/kan de norm overschrijden. Voor de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit rekenen we met een landelijk gemiddeld OZB-tarief; dit zetten we af tegen een gewogen OZB-tarief van de gemeente Bedum.

Onbenutte belastingcapaciteit op roerende woon- en bedrijfsruimten

Gelet op de totale opbrengst geeft een verhoging van de tarieven slechts een geringe meeropbrengst.

Onbenutte belastingcapaciteit hondenbelasting

De hondenbelasting kent geen wettelijke limiet. De gemeente kan zelf de hoogte bepalen van het tarief. Een verhoging van het tarief met 10% geeft een meeropbrengst van afgerond € 6.800 per jaar.

Onbenutte belastingcapaciteit leges en heffingen

De kostendekkendheid van de overige leges en heffingen is redelijk te noemen. Het dekkingspercentage zit nog niet op 100%; dit is echter ook niet reëel.

Bij de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit is € 475.200 (4 jaren à € 112.000 + vier jaren à € 6.800 per jaar) meegenomen aan onbenutte belastingcapaciteit.

Stille reserves

Er is sprake van stille reserves, indien de marktwaarde van de bezittingen hoger is dan de boekwaarde daarvan. Voorbeelden van stille reserves zijn: gronden, gebouwen en aandelen. Ook vermogen bij gemeenschappelijke regelingen kan onder het begrip stille reserve vallen. Ten slotte kan een overschot op een exploitatiegebied ook worden gezien als een "stille" reserve.

Bij de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit is het van belang in hoeverre de gemeente deze stille reserves binnen een korte tijd liquide kan maken, zonder dat de uitoefening van de publieke taak in gevaar komt. In veel gevallen zal dit niet lukken. Gebouwen en terreinen zijn in gebruik. Aandelen zijn niet direct verhandelbaar en het opvragen van vermogen van een gemeenschappelijke regeling zal op veel weerstand stuiten bij de overige deelnemers. Een overschot op een exploitatiegebied voor woningbouw mag pas opgenomen worden op het moment van afsluiten van (een deel van) het gebied. Er is een aantal stille

reserves aanwezig binnen de gemeente. Op een deel van de in gebruik zijnde gebouwen voor onze organisatie zit een mogelijke overwaarde. Deze gebouwen zullen we echter niet verkopen.

Conclusie is dat er sprake is van stille reserves, maar dat deze niet op korte termijn liquide zijn te maken. Derhalve zijn bij de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit de stille reserves als P.M. post opgenomen.

Reserves

Algemene reserve, vrij aanwendbaar

De omvang van de vrij aanwendbare algemene reserve bedraagt per 31-12-2014 (afgerond) € 4.286.000. Inclusief het rekeningsaldo 2014 dat wordt toegevoegd (ruim € 578.000) bedraagt de vrij aanwendbare algemene reserve ultimo 2014 € 4.864.000. Op dit bedrag ligt voor een bedrag van € 1.351.000 (afgerond) aan claims voor de jaren 2015 tot en met 2019 (exclusief de saldi van de begrotingen uit de meerjarenraming).

Bij de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit wordt een bedrag van € 2.935.000 (saldo van de vrij aanwendbare algemene reserve ultimo 2014 ad € 4.286.000 minus de claims ad € 1.351.000) meegenomen.

Algemene reserve, niet vrij aanwendbaar

De omvang van de niet vrij aanwendbare algemene reserve bedraagt per 31-12-2014 (afgerond) € 1.615.000. Hierop rust echter een claim van € 779.800 voor de (gedeeltelijke) afdekking van de kapitaallasten van de uitbreiding van het gemeentehuis. Het “niet belaste” deel ten bedrage van € 835.000 wordt meegenomen bij de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

De rente van de niet vrij aanwendbare algemene reserve wordt toegevoegd aan de begroting en gebruikt voor structurele uitgaven. Dit betekent dat aanwending van de niet vrij aanwendbare algemene reserve direct gevolgen heeft voor de exploitatie. Derhalve dient dit deel pas te worden ingezet, indien alle andere onderdelen van de beschikbare weerstandscapaciteit zijn uitgeput.

Bestemmingsreserves

Naast de algemene reserve hebben we ultimo 2014 nog een bedrag van afgerond € 4.402.000 aan bestemmingsreserves. In totaal ligt er een bedrag van € 811.500 aan claims op de bestemmingsreserves, zodat een bedrag van € 3.590.500 resteert. Conform de nota “Weerstandsvermogen gemeente Bedum” wordt 25% van de omvang van de bestemmingsreserves meegenomen bij de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit is € 897.625.

Samenvatting beschikbare weerstandscapaciteit

De totaal beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt:

- post onvoorzien	€ 96.500
- onbenutte belastingcapaciteit	€ 475.200
- stille reserves	PM
- algemene reserve, vrij aanwendbaar	€ 2.935.000
- algemene reserve, niet vrij aanwendbaar	€ 835.000
- bestemmingsreserves	€ 897.625
Totaal	€ 5.239.325

Benodigde weerstandscapaciteit

Om benodigde weerstandscapaciteit te bepalen is een risico-inventarisatie gemaakt. In eerste instantie zijn de risico's geïdentificeerd en geclassificeerd. De risico's zijn onderverdeeld naar risico's die (vooral nog) niet relevant zijn voor het weerstandsvermogen en risico's die wel relevant zijn voor het weerstandsvermogen. Van deze laatste zijn risicokaarten gemaakt, die hierna worden weergegeven.

De risico's die wel relevant zijn voor het weerstandsvermogen, zijn beoordeeld op het financiële effect (impact) en de kans dat ze zich daadwerkelijke voordoen. Hierbij is niet alleen gekeken naar de kans op maximale of minimale schade, maar tevens naar de mogelijkheid dat een schade tussen beide waarden ligt. Door deze werkwijze zijn risico's zodanig gekwantificeerd dat een bandbreedte met kansverdeling ontstaat, waarbinnen de financiële risico's zich voordoen. De vertaling naar de benodigde weerstandscapaciteit is gemaakt met speciale software van Deloitte, met gebruik van de zogeheten Monte Carlo Simulatie. In de uitkomsten is er rekening mee gehouden dat het zeer onwaarschijnlijk is dat alle risico's zich tegelijkertijd en in de volle omvang voor zullen doen.

In de nota "Weerstandsvermogen gemeente Bedum" is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 3,6 miljoen. Na vaststelling van de nota "Weerstandsvermogen gemeente Bedum" op 29 maart 2012 zijn er ontwikkelingen geweest in het risicoprofiel die aanleiding geven om de benodigde weerstandscapaciteit bij te stellen. De risico's zijn opnieuw beoordeeld op het financiële effect (impact) met kansverdeling en vervolgens opnieuw doorgerekend. Met behulp van de Monte Carlo Simulatie is een benodigde weerstandscapaciteit berekend van € 2,8 miljoen.

Risico 1: Overschrijding budgetten WWB - inkomensdeel

Risico-eigenaar: Teamleider Sociale Zaken en Werk

Toelichting:

Gemeenten zijn financieel verantwoordelijk voor de WWB (openeind financiering). Voor de verstrekking van uitkeringen ontvangt de gemeente een budget, het inkomensdeel. Dit is een niet-geormerkt budget. Een overschot op dit budget mag de gemeente besteden aan andere zaken. Is er sprake van een tekort, dan zal de gemeente dit zelf moeten bekostigen tot maximaal 10% van het jaarlijkse budget. Is er sprake van een groter tekort, dan kan de gemeente onder strikte voorwaarden verzoeken om een aanvullend budget, de incidentele aanvullende uitkering (IAU).

Voor een gemeente met een aantal inwoners tussen de 10 en 40 duizend inwoners, gelden twee voorwaarden:

- het tekort van meer dan 10% is niet het gevolg van een onrechtmatige uitvoering van de WWB, de Bbz, de IOAW of de IOAZ;
- er moet sprake zijn van een uitzonderlijke situatie op de arbeidsmarkt.

De Toetsingscommissie WWB hanteert voor de vaststelling of er sprake is van een uitzonderlijke situatie op de arbeidsmarkt een drietal statistische criteria. Als aan één van de criteria wordt voldaan, is dat voldoende voor de verkrijging van de IAU. Over de jaren 2011, 2012 en 2013 is destijds vastgesteld dat Bedum voldoet aan twee van de drie criteria.

Voldoet een gemeente niet aan tenminste één van de criteria, dan zal die gemeente de Toetsingscommissie er zelf van moeten overtuigen dat er sprake is van een uitzonderlijke situatie op de arbeidsmarkt.

In de begroting 2015 hebben we vooreerst rekening gehouden met een tekort van € 169.240. Dat is ongeveer het bedrag dat maximaal voor rekening van de gemeente blijft, i.c. het 10%-aandeel.

Voor het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit houden we rekening met een extra tekort (dus bovenop het 10% aandeel) van maximaal € 50.000 per jaar. Omdat we al enkele jaren voldoen aan de criteria voor het verkrijgen van de IAU, schatten we de kans dat we voor 2015 en voor de komende jaren een IAU ontvangen van het ministerie, hoog in.

De maximale impact bedraagt in de gehanteerde scope van vier jaar (4 x € 50.000) € 200.000.

Impact en kans:

Impact (€)	0	1.000	50.000	50.000	200.000	200.000
Kans	0 %	60 %		40 %		20 %

Beheersmaatregelen:

De uitgaven in de begroting en meerjarenraming worden zo actueel mogelijk geraamd en in de voor- en najaarsnota eventueel bijgesteld.

Recente ontwikkeling:

In de begroting 2014 is een verwacht tekort geraamd van € 50.000. In de najaarsnota 2014 is dit bijgesteld tot een tekort van € 230.000. Het tekort is uitgekomen op € 227.000. Er is een aanvraag IAU gedaan voor € 57.439.

Risico 2: Hogere bijdrage WSW - Ability

Risico-eigenaar: Teamleider Sociale Zaken en Werk

Toelichting:

Voor de uitvoering van de Wsw is de gemeenschappelijke regeling Ability opgericht. Door de afbouwende rijksvergoeding voor de WSW komen de resultaten van het WSW bedrijf verder onder druk te staan. Meerjarig gezien lopen de tekorten van Ability op tot € 1,8 miljoen in 2018. Dit is de verwachting op basis van ongewijzigd beleid. Er wordt momenteel gewerkt aan de invulling van de nieuwe Participatiewet, die vanaf 1 januari 2015 van kracht is. Het is de vraag op welke wijze en in welke vorm Ability een rol krijgt en wat de budgettaire gevolgen zijn. De verwachte tekorten op basis van ongewijzigd beleid zijn tot en met 2018 afgedekt in onze begroting. Afhankelijk van het om te vormen beleid zal in de toekomst blijken wat de bijdrage van onze gemeente uiteindelijk wordt. De maximale impact van € 400.000 is bepaald op basis van een optelling van de verwachte tekorten gedurende de komende vier jaren, bovenop de nu geraamde tekorten.

Impact en kans:

Impact (€)	0	1.000	100.000	100.000	400.000	400.000
Kans	20 %	30 %		30 %		20 %

Beheersmaatregelen:

- De uitgaven in de begroting en meerjarenraming worden zo actueel mogelijk geraamd en in de voor- en najaarsnota eventueel bijgesteld.
- Het maken van prestatieafspraken en het vastleggen van de afspraken over de beheersing van risico's.
- Het maken van afspraken over toezicht en verantwoording.

Recente ontwikkeling:

In de primitieve begroting 2014 hebben we een bijdrage in het tekort geraamd van bijna € 125.000. Zoals het zich nu laat aanzien komt het resultaat van Ability in 2014 uit op € 245.000 positief (deel Bedum is dan € 30.478).

Risico 3: Bouwgrondexploitatie Ter Laan 4 Bedum

Risico-eigenaar: Afdelingshoofd VROM

Toelichting:

De laatste actualisatie van de exploitatieopzet, door de raad vastgesteld op 18 juni 2014, gaat uit van een sluitende exploitatie. In deze actualisatie van de exploitatie is rekening gehouden met een vertraagde uitgifte: de looptijd is nu tot en met 2021. Door de economische crisis en de problemen op de woningmarkt blijven de verkopen achter t.o.v. de uitgangspunten bij start van de exploitatie. Ook in 2013 zijn de gerealiseerde verkopen achtergebleven bij de geraamde bedragen. Vertraging in de verkopen kan er toe leiden dat de exploitatieopzet nogmaals verlengd moet worden. Door de gewijzigde afspraken met de projectontwikkelaar is het nu mogelijk ook andere ontwikkelaars toe te laten, hierdoor wordt het aanbod gedifferentieerder en biedt meer mogelijkheden voor verkoop. Ook is in de raad van 16 juni 2014 ingestemd met de beschikbaarheidstelling van startersleningen.

De verwachting is dat voor 2014 de geraamde verkopen niet gerealiseerd kunnen worden. Het risico, zijnde het verwachte verlies in de grondexploitatie bij verlenging van de looptijd met twee jaar, bedraagt ongeveer € 200.000. Het tweede risico is dat door tegenvallende verkopen de afdracht aan de bestemmingsreserve Herstructurering niet gerealiseerd kan worden; daarmee komt mogelijk de uitvoering van andere (centrum)projecten onder druk te staan. De mogelijke gevolgen worden bij die projecten uitgewerkt.

Impact en kans:

Impact (€)	0	1000	100.000	100.000	200.000	200.000
Kans	5 %	15 %		70 %		10 %

Beheersmaatregelen:

- De grondexploitaties jaarlijks actualiseren.
- Uitgaven monitoren t.o.v. de ramingen en sturen op zo weinig mogelijk overschrijdingen.
- Blijven inzetten om verkopen te stimuleren.
- Afspraken met projectontwikkelaars bewaken

Recente ontwikkeling:

De actualisatie van de exploitatieopzet per 1-1-2014 is vastgesteld. De actualisatie van de exploitatieopzet per 1-1-2015 zal in de raadsvergadering van mei of juni worden voorgelegd.

Risico 4: Overschrijding budgetten WMO/decentralisaties Jeugd en AWBZ

Risico-eigenaar: Coördinator Welzijn

Toelichting:

Het betreft "open-eind" regelingen: kan in de praktijk - ten opzichte van de begroting - meer kosten met zich mee brengen dan was voorzien.

Wmo: De vergrijzing heeft uiteraard ook een behoorlijke invloed op de benodigde middelen. Door de vergrijzing zijn met name de uitgaven voor huishoudelijke hulp behoorlijk gestegen. Met ingang van 2015 heeft er een forse korting op de rijksvergoedingen van ongeveer 40% plaatsgevonden. Het moet blijken of deze korting met het bijgestelde beleid kan worden opgevangen.

Decentralisaties Jeugdzorg en AWBZ: Deze zijn vooralsnog budgettair neutraal in onze begroting verwerkt. Het betreft hier echter ook open einde regelingen. De historische kosten zijn hoger dan de budgetten die wij van rijkswege ontvangen. Het zal moeten blijken of wij deze regelingen binnen de beschikbare middelen van het rijk kunnen uitvoeren. Tevens zijn er minimale middelen beschikbaar voor de bedrijfsvoering ten behoeve van de uitvoering van deze regelingen. Ook hier ligt een groot financieel risico. Vooralsnog gaan we uit van een maximale overschrijding van 10% van het rijksbudget van ongeveer € 3.500.000 per jaar. € 350.000 per jaar.

De maximale impact bedraagt derhalve in de gehanteerde scope van vier jaar (4 x € 350.000) € 1.400.000.

Impact en kans:

Impact (€)	0	1.000	500.000	500.000	1.000.000	1.000.000	1.400.000
Kans	5%		25 %		40 %		30 %

Beheersmaatregelen:

De uitgaven in de begroting en meerjarenraming worden zo actueel mogelijk geraamd en in de voor- en najaarsnota eventueel bijgesteld.

Risico 5: Wachtgeldverplichtingen

Risico-eigenaar: Gemeentesecretaris/afdelingshoofd staf Concern

Toelichting:

In 2009 is een wachtgeldverplichting naar bestuurders ontstaan. In verband met mogelijke verrekeningen is de hoogte en lengte daarvan moeilijk in te schatten. Voor één bestuurder loopt de verplichting af in augustus 2015. Voor 2014 en 2015 is € 106.000,- als claim op de ABR opgenomen. Dit bedrag is toereikend. Daarna is de claim verlaagd naar € 66.000,-. Dit zou hoger kunnen uitvallen (schatting € 14.000) vanwege aanvullende kosten in de pensioenopbouw als gevolg van de hogere AOW leeftijd. De totale verplichting loopt door tot mei 2020.

De maximale verplichting voor de komende meerjarenraming periode is als (maximale) risico becijferd.

Impact en kans:					
Impact (€)	0	1.000	50.000	50.000	100.000
Kans	1 %	9 %		40 %	50 %

Risico 6: Niet realiseren taakstellingen bezuinigingen

Risico-eigenaar: Afdelingshoofd Middelen

Toelichting:

In de begroting 2015 zijn voor de jaren 2015 tot en met 2019 diverse bezuinigingsmaatregelen opgenomen, oplopend van € 420.000 in 2015 tot € 707.000 in 2019. De realisatie van voorgenomen maatregelen is altijd een onzekere factor en daarmee een financieel risico. Gezien de verwachting dat een aantal bezuinigingstaakstellingen sowieso gerealiseerd kan worden, gaan we uit van een maximale impact van € 500.000.

Impact en kans:					
Impact (€)	0	1.000	200.000	200.000	500.000
Kans	5 %	50 %		40 %	5 %

Beheersmaatregelen:

De realisatie van de maatregelen moet actief worden opgepakt in de organisatie. Het MT moet actief sturen en toezicht houden. Via de P&C cyclus dient verantwoording te worden afgelegd over de realisatie.

Recente ontwikkeling:

Zowel lokaal, regionaal als landelijk zijn er veel ontwikkelingen die op de gemeente afkomen. De kans op extra bezuinigingen blijft dan ook reëel.

Risico 7: Achterstallig onderhoud kapitaalgoederen

Risico-eigenaar: Afdelingshoofd Openbare Werken/VROM

Toelichting:

De kosten van onderhoud van kapitaalgoederen maken een substantieel deel uit van de exploitatie. Een helder en volledig overzicht van deze kosten, van de kwaliteit en het onderhoud van de kapitaalgoederen, is van groot belang voor een goed inzicht in de financiële positie van de gemeente. Voor een groot aantal onderdelen beschikken we over beheersprogramma's: Afvalwaterbeleidsplan, Groenbeleidsplan, Beheerplan Wegen, Onderhoudsplan Bruggen, Beleidsplan Openbare verlichting en het Onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen.

Wat nu nog ontbreekt is een goed beeld van de onderhoudstoestand van alle beschoeiingen en kademuren die wij in eigendom en beheer hebben. De beschoeiingen en kademuren in het Boterdiep zijn inmiddels geïnventariseerd en geïnspecteerd. Aan de hand hiervan wordt gewerkt aan een meerjaren vervangingsprogramma. Deze afscheidingen hebben te lijden onder bodemdaling, waterpeilverlaging, slijtage en mogelijk ook aardbevingen. Het waterschap is al veel eerder aansprakelijk gesteld; we laten nader onderzoek verrichten en gaan (Europese) subsidie-mogelijkheden verkennen. Het risico van instorten is de moeilijk in te schatten. We nemen een bedrag mee van € 1.000.000 (€ 250.000 per jaar) voor "calamiteiten"/noodreparaties.

De beschoeiingen in de gemeentelijke vijvers en watergangen zijn nog niet geïnventariseerd. De kans op instorten en gevolgschade is hier aanzienlijk kleiner dan bij de beschoeiingen en kademuren in het Boterdiep.

Impact en kans:					
Impact (€)	0	1.000	500.000	500.000	1.000.000
Kans	0 %	45 %		45 %	10 %

Beheersmaatregelen:

Beheersplannen actueel houden en onderhoudsniveau van beschoeiingen en kademuren in beeld brengen.

Risico 8: Verlaagde algemene uitkering uit het gemeentefonds

Risico-eigenaar: Afdelingshoofd Middelen

Toelichting:

De omvang van de algemene uitkering uit het gemeentefonds blijft de komende jaren een belangrijke onzekere factor. Nieuwe Rijksbezuinigingen kunnen niet worden uitgesloten. Deze zullen dan ongetwijfeld ook weer effect hebben op het gemeentefonds. Uitgaande van de vorige bezuiniging is een korting van maximaal 5% niet ondenkbaar. Dit zou neer komen op ongeveer € 500.000. De impact en de kans zijn echter zeer moeilijk in te schatten en hoogst onzeker.

Impact en kans:

Impact (€)	0	1.000	250.000	250.000	500.000	500.000
Kans	10 %	50 %		30 %		10 %

Beheersmaatregelen:

In de begroting voorzichtig ramen en de ontwikkelingen nauwlettend volgen.

Risico 9: Extra kosten invoering Antwoord ©

Risico-eigenaar: Gemeentesecretaris/afdelingshoofd staf Concern

Toelichting:

Betreft kosten voor realisatie van o.a. DMS, Kennisbank, inrichting koppelingen/zaakgericht werken, virtueel KCC. Op dit moment vallen de kosten lastig in te schatten. Op de algemene reserve is een claim van € 300.000 opgenomen. Voorts is in de meerjarenraming ingaande 2015 structureel € 70.000 geraamd. De daadwerkelijke kosten hangen sterk af van ons ambitieniveau. We geven echter uitvoering aan “Antwoord ©” in samenwerking met Winsum en De Marne. Dit betekent dat we op onderdelen mee gaan doen en dus niet volledig autonoom zijn. Er is een risico aanwezig dat € 300.000 incidenteel, onvoldoende zal zijn om alle kosten in de komende jaren te dekken. Dit houdt verband met het feit dat de aanbesteding nog niet is afgerond.

Impact en kans:

Impact (€)	0	1.000	100.000	100.000	250.000	250.000
Kans	30 %	30 %		30 %		10 %

Beheersmaatregelen:

Ontwikkelingen goed in de gaten houden en sturen op onze ambities. Deze zullen voor een groot deel het risico bepalen.

Conclusie ten aanzien van het weerstandsvermogen.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit:

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De beschikbare weerstandscapaciteit is idealiter minimaal gelijk aan de benodigde weerstandscapaciteit. Indien dit niet het geval is, met andere woorden de beschikbare weerstandscapaciteit is lager dan de benodigde weerstandscapaciteit, zijn er onvoldoende middelen om de nadelige financiële gevolgen van de risico's op te vangen.

Gezien het feit dat onze beschikbare weerstandscapaciteit momenteel afgerond € 5.239.300 bedraagt en onze benodigde weerstandscapaciteit € 2.800.000 bedraagt, mag geconcludeerd worden dat onze weerstandsvermogen momenteel ruim voldoende is.

Claims en geschillen op balansdatum

Ondergronds leidingennet openbare verlichting

In navolging op de rechtszaak inzake de eigendom van de lantaarnpalen, waarin desbetreffende gemeenten overigens in het gelijk zijn gesteld, loopt er op dit moment een langdurige zaak over het eigendomsrecht van het leidingennetwerk die de openbare verlichting van stroom voorziet.

Bezwaar rioolheffing woningstichting

Door de woningstichting is bezwaar gemaakt tegen de aanslag rioolheffing 2014. Dit bezwaar is ook ingediend bij de gemeenten De Marne, Winsum, Ten Boer, Eemsmond en Loppersum. De woningstichting wordt hierin bijgestaan. Op dit moment wordt gekeken of de onderbouwing van onze tarieven stand houdt in het licht van de gemaakte opmerkingen.

Onze inschatting ten aanzien van bovenstaande zaken is dat de risico's klein zijn. We verwachten niet dat één of beide claims zullen leiden tot een financieel nadeel voor de gemeente Bedum.

3.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De kosten van onderhoud van kapitaalgoederen maken een substantieel deel uit van de exploitatie. De kosten komen op diverse plaatsen in de begroting voor. Een helder en volledig overzicht van deze kosten is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie van de gemeente.

De gemeente Bedum is, voor een plattelandsgemeente, qua oppervlakte redelijk compact. De openbare ruimte is grotendeels bij de gemeente in beheer. Voor het goed kunnen functioneren van de inwoners zijn veel kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, verlichting, openbaar groen, bruggen, gebouwen en sportvoorzieningen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is mede bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. Voor de kapitaalgoederen geldt dat er geen noemenswaardig achterstallig onderhoud is. In financieel opzicht zijn de beheerplannen meegenomen in de begroting.

Omschrijving	Huidig niveau	Gewenst niveau	Huidig budget expl. 2014	Realisatie 2014	Investerings-krediet 2014	Realisatie invest.krediet 2014	Budget-overheveling	Toevoeging/ onttrekking res./vrz.
Wegen	goed	goed	944.407	-22.285	-	-	570.389	409.846 *
Riolering/Water	goed	goed	517.119	349.049	531.055	74.743	138.993	220.773
Groen	redelijk	goed	607.698	573.308	-	-	29.800	-
Gebouwen	goed	goed	216.540	178.227	131.521	72.808	-	38.213
Bruggen	goed	goed	70.728	118.681	-	-	-	-47.952
Openbare verlichting	redelijk	goed	149.441	135.365	326.000	11.316	-	-

* De realisatie bij wegen laat per saldo een voordeel zien, omdat in 2014 de subsidie voor het project buitenwegen is ontvangen.

Voor een aantal onderdelen beschikken wij over beheersprogramma's.

Het beleid van de gemeente Bedum voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de nota's:

- Afvalwaterbeleidsplan BMW/NZV 2014-2018
- Groenbeleidsplan
- Groenbeheerplan Gemeente Bedum 2013-2018
- Beheerplan Wegen 2014-2018
- Beleidsplan Openbare Verlichting Gemeente Bedum 2013-2018
- Onderhoud Bruggen 2008 t/m 2012
- Onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen

Wegen

Binnen onze gemeente werken wij met een systeem van rationeel wegbeheer. Hiervoor is de nodige software aangeschaft die werkt volgens de landelijk erkende CROW systematiek.

Hiertoe worden regelmatig alle wegen op een uniforme en objectieve wijze geïnspecteerd. Deze gegevens worden in het systeem ingelezen waarna de benodigde onderhoudsbehoefte kan worden bepaald. Bij deze onderhoudsbehoefte behoren de benodigde financiële middelen voor het komende jaar als ook voor een langere periode. Tevens wordt aangegeven welke maatregelen voor welke wegen nodig worden geacht.

In het verleden is op basis van een meerjarig overzicht de gemiddelde benodigde financiële onderhoudsbehoefte bepaald. Conform de besluitvorming hierover is het beschikbare budget bepaald voor een langere periode.

In de raadsvergadering van 18 juni 2014 is het beheerplan wegen vastgesteld voor de jaren 2014-2018. Op grond van dit plan wordt jaarlijks het onderhoud aan de wegen uitgevoerd.

Er vindt afstemming plaats met andere aspecten waarbij gedacht kan worden aan rioleringswerkzaamheden, verkeersmaatregelen, uitbreidingsplannen, herstructureringsplannen e.d.

Riolering

Ook voor onze riolering beschikken wij over een systeem van rationeel rioolbeheer. De systematiek is vergelijkbaar met die van wegbeheer. Ook hierbij worden, zij het niet jaarlijks, inspecties aan het riool uitgevoerd. Het voor onderhoud opgenomen budget is bepaald door het budget van het afgelopen jaar, verhoogd met een index voor prijsstijgingen. Voor investeringen zijn reserveringen opgenomen op de investeringslijsten.

In 2013 heeft de clustersamenwerking BMW/NZV een nieuw gezamenlijk product gerealiseerd. Het Afvalwaterbeleidsplan is de vervanger van de individuele gemeentelijke rioleringsplannen. In het hoofddocument van het Afvalwaterbeleidsplan is de gezamenlijke visie en een maatregelenpakket gedefinieerd. In de gemeentelijke specificaties zijn de individuele maatregelen en de rioolheffing vastgelegd. Voor het uitvoeringsprogramma zal afstemming plaatsvinden met het meerjarenonderhouds-programma wegen.

Groen

Ook voor ons openbaar groen beschikken wij over een systeem van rationeel groenbeheer. Hierbij is de totale hoeveelheid groen opgenomen en uitgesplitst naar diverse soorten. Al deze soorten vergen bepaalde onderhoudsmaatregelen met bepaalde frequenties. Deze gegevens worden gebruikt bij het vergelijken met de aanbieder van Ability die een deel van ons openbaar groen onderhoudt. Het andere deel wordt onderhouden door eigen personeel van de gemeente.

In de raadsvergadering van 21 januari 2010 is het Groenbeleidsplan voor het openbaar groen binnen de bebouwde kommen vastgesteld. Het groenbeleidsplan geeft de richting aan waar we naar toe willen met het groen in de gemeente. Het laat de hoofdlijnen zien voor het openbaar groen voor de komende 10-15 jaar. In 2013 is het Groenbeheerplan 2013-2018 vastgesteld. Dit plan dient als handvat voor het onderhoud in de komende 5 jaar. Voor ieder jaar wordt een onderhouds- of werkplan gemaakt om de doelen en aanbevelingen uit het beheerplan te verwezenlijken.

Het blijft een opgave om ondanks kostenstijgingen en bezuinigingen een traditioneel hoog onderhoudsniveau vast te houden. Door omvorming van groen en door een effectieve inzet hopen we de onderhoudskosten te verlagen en toch dat niveau vast te houden.

Gebouwen

Voor alle gemeentelijke gebouwen is een systeem van planmatig meerjarig onderhoud (MJOP) uitgewerkt. Hiervoor is door een extern adviesbureau het benodigd onderhoud voor de komende 10 jaar in beeld gebracht. Op basis van inspecties zal per jaar bekeken worden welke onderhoudswerkzaamheden voor dat jaar en het komend jaar benodigd zijn. Een actualisatie van het gehele onderhoudsplan zal om de 3 à 4 jaar plaatsvinden; dan zal het plan zo nodig worden bijgesteld. De benodigde bedragen zijn opgenomen in de begroting. Deels zijn de middelen in een onderhoudsvoorziening opgenomen, deels zijn de middelen opgenomen op de investeringslijsten. De onderhoudsvoorziening wordt gevoed door een vaste dotatie per jaar.

Water

In 2008 en 2009 zijn alle gemeentelijke watergangen gebaggerd. Wat nu nog ontbreekt, is een goed beeld van de onderhoudstoestand van alle beschoeiingen die wij in eigendom en beheer hebben. Een inventarisatie hiervan moet nog plaatsvinden. Onze gemeente doet mee aan het project ecologie en water, dat erop is gericht om de waterkwaliteit van oppervlaktewater te verbeteren.

In 2008 is ingestemd met de beslisnota Kader Richtlijn Water, "Schoon en gezond water in Noord-Nederland. Daar waar mogelijk wordt hemelwater afgekoppeld van de riolering. Afkoppelen verkleint de kans op overlopende riolen en vermindert de vuiluitworp uit het riool. Samen met de BMW gemeente en

het waterschap Noorderzijlvest wordt in het afvalwaterteam gewerkt aan optimalisatie van het afvalwatersysteem.

Bruggen

In 2014 is een nieuwe inspectieronde uitgevoerd van alle bruggen die wij in eigendom en beheer hebben.

Aan de hand van deze inspectie zal een beheerplan bruggen 2015-2019 worden opgesteld. In 2015 zal deze aan de raad worden gepresenteerd.

Openbare Verlichting

In 2013 is het beleidsplan Openbare Verlichting 2013-2018 door uw raad behandeld. Doel van dit beleidsplan is om dicht bij alle ontwikkelingen op de markt te blijven en om te zorgen voor de bestuurlijke en financiële waarborging van keuzes die gemaakt worden. In het beleidsplan wordt aandacht besteed aan de functies van openbare verlichting, keuzemogelijkheden, technologische ontwikkelingen als energiebesparing, duurzaam inkopen en dergelijke. Onderdeel van het beleidsplan is ook een maatregelenplan en een financiële onderbouwing voor een periode van 10 jaar.

Diversen

Naast de hierboven al genoemde zaken beschikt onze gemeente over meer kapitaalgoederen.

Hierbij valt te denken aan verkeersborden, sportvelden e.d. De daarvoor beschikbare middelen in de begroting zijn afgeleid van de vorige begroting en worden meestal alleen gewijzigd met het index percentage.

3.2.4 Financiering

Inleiding

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) geeft een belangrijk, bindend kader voor een verantwoordelijke en professionele inrichting van de treasuryfunctie, alsmede voor het scheppen van voorwaarden om deze te kunnen uitvoeren.

Door uw raad is op 29 oktober 2009 het treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut is de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten.

De treasuryfunctie van de gemeente Bedum richt zich op:

- a. het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- b. het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente) resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico, koersrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico;
- c. het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- d. het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

Algemeen beleid

Het door ons al jaren gevoerde beleid wordt gecontinueerd. Dit betekent dat de rente – ontwikkelingen nauwgezet worden gevolgd, met name indien onze financieringspositie aanleiding geeft tot het aantrekken van vaste geldleningen. Bij het aantrekken van geld doen wij veelal zaken met de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten te Den Haag.

Voor het uitzetten van geld is voorwaarde dat onze belegging uitsluitend wordt toevertrouwd aan een instelling met een AA – rating. In de praktijk betekent dit, mede op grond van onze overeenkomst met de BNG (AAA – rating), dat wij ons geld bij deze bank beleggen. Naast beleggingen bij instellingen met een zogenaamde AA – rating hebben wij een tweetal leningen verstrekt aan woningstichting Wierden en Borgen. Deze verstrekking vindt plaats in het kader van onze publieke taak.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een instrument ter beperking van het renterisico. Tot de limiet mag met kort geld worden gefinancierd; bij overschrijding van de limiet dient op termijn voorzien te worden in vaste financiering. Op een begrotingstotaal van bijna € 22.500.000 bedraagt de kasgeldlimiet voor 2014 € 1.912.500. Dit is 8,5% van het begrotingstotaal. Onze netto vlottende schuld (exclusief saldo crediteuren) mag gedurende het dienstjaar deze limiet niet overschrijden.

Risicobeheer

Vanuit de doelstellingen van het treasurybeleid valt af te leiden dat risico's zijn te onderkennen ten aanzien van de rente, krediet en liquiditeit. De Wet Fido geeft een aantal verplichte elementen aan die de genoemde risico's beperken of elimineren. Het doel van het treasurystatuut is o.a. deze risico's te beperken c.q. te beheersen. Een belangrijke eis uit de Wet Fido is dat de uitvoering van de treasuryfunctie uitsluitend de publieke taak dient en dat het beheer voorzichtig dient te zijn. De gemeente Bedum heeft geen beleggingen die niet in het verlengde van de publieke taak liggen.

Renterisico

De rentegevoeligheid, het renterisico, kan worden gedefinieerd als het gevaar van ongewenste veranderingen van de financiële resultaten van de gemeente door rentewijzigingen. De wettelijke vastgestelde renterisiconorm van 20% houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Op een begrotingstotaal van bijna € 22.500.000 bedraagt de renterisiconorm € 4.500.000. Gezien het feit, dat onze jaarlijkse verplichte aflossingen € 1.300.000 bedragen en we niet te maken hebben met renteherzieningen, blijven we ruim binnen de wettelijk vastgestelde norm.

Rentevisie

Een rentevisie is een toekomstverwachting over de renteontwikkeling, op basis waarvan een financierings- en beleggingsbeleid wordt gevoerd. Afhankelijk van de (interne of externe) ontwikkelingen zal de gemeente haar rentevisie actualiseren. De rentevisie kan daarbij gebaseerd worden op de rentevisie van enkele gezaghebbende financiële instellingen, zoals onze “huisbankier” de BNG.

De rente op de kapitaalmarkt (lang geld) schommelt de eerste maanden van 2015 rond de 1,25%. Voor eigen financieringsmiddelen en voor de berekening van de kapitaallasten hebben wij in 2014 gecalculeerd met 4,5% rente. Voor 2015 is dit bijgesteld naar 4%.

De rente voor aan te trekken kort geld schommelt rond de 3,25% en de rente voor weg te zetten kort geld schommelt rond de 0,25%.

Renterisico op kasgeld

Voor het liquiditeitenbeheer heeft de gemeente lopende rekeningen bij de BNG, de Rabobank en de ING. De betalingen en ontvangsten lopen hoofdzakelijk via de BNG. Om een lagere EMU-schuld te bewerkstelligen voor de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden) is per 1 januari 2014 het ‘schatkistbankieren’ verplicht gesteld voor decentrale overheden. Het aanhouden van middelen in de schatkist van het Rijk moet zorgen voor een lagere financieringsbehoefte van het Rijk.

Het schatkistbankieren houdt in dat ‘overtollige’ liquide middelen van decentrale overheden moeten worden aangehouden bij de schatkist van het Rijk. Aan het schatkistbankieren zijn regels en voorwaarden verbonden. Onder andere moeten liquide middelen boven een drempel van 0,75 % van het begrotingstotaal worden aangehouden bij de schatkist van het Rijk. Hierbij geldt een minimum van € 250.000,00. Overtollige middelen moeten dagelijks worden overgeboekt naar de schatkist. Over de middelen die aangehouden worden bij de schatkist wordt een daggeldrente vergoed tegen het zogenaamde eoniatarief. Op dit moment (april 2015) is dit rentetarief 0,00%.

Tevens wordt er een kas bijgehouden. Kastransacties worden tot een minimum beperkt. Ook de omvang van de kas is minimaal.

Liquiditeitsrisico's

Onder liquiditeitsrisico wordt verstaan het risico dat ontstaat, indien door wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjaren investeringsplanning de financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen.

Zoals uit bovenstaande blijkt kunnen er, indien de liquiditeitsplanning anders loopt dan gepland, behoorlijke fluctuaties ontstaan met alle financiële gevolgen van dien. Vooralsnog is er sprake van een evenwichtige spreiding over het gehele jaar. Ook de uitvoering van het investeringsplan speelt een belangrijke rol: Hiervoor is het noodzakelijk om op het juiste moment de financieringsmiddelen beschikbaar te hebben. Tot nu toe zijn de liquiditeitsrisico's altijd beperkt geweest.

Debiteurenrisico's

Ten aanzien van de post debiteuren kan het risico gedefinieerd worden als de kans op het te laat of niet-ontvangen van gelden van debiteuren. Door de aard van de gemeentelijke activiteiten loopt de gemeente een gering debiteurenrisico. Voornamelijk hogere overheden zijn de belangrijkste debiteuren. Daar waar nodig worden tijdig invorderingsmaatregelen getroffen.

Koers- en valutarisico's

Deze risico's hebben betrekking op de kans dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen op de valutamarkt. De gemeente loopt geen risico's als het gaat om koers- en valutarisico's omdat geen gelden zijn uitgezet in vreemde valuta.

3.2.5 Bedrijfsvoering

Doel van de paragraaf bedrijfsvoering

In het duale stelsel gelden voor de gemeenteraad de zogenaamde 3 W's: wat willen bereiken, wanneer moet het gerealiseerd zijn en wat mag het kosten. Het college draagt zorg voor de uitvoering van het programma en gebruikt daarvoor het beschikbare budget op de meest effectieve en efficiënte wijze. In de opzet van de paragraaf bedrijfsvoering wordt dit onderscheid vastgehouden. Deze paragraaf gaat vooral in op de hoofdlijnen van beleid. Verder worden de bestuurlijke wensen ten aanzien van bestaand en nieuw beleid in beeld gebracht. Op grond van de controlerende taak, waarvoor de rekenkamerfunctie is ontwikkeld, kan de raad toetsenderwijs het zoeklicht op bepaalde zaken zetten in relatie tot het doel waarvoor budget beschikbaar is gesteld.

Aangezien de te bereiken doelen sterk samenhangen met de gemeente als dienstverlenende organisatie, wordt de raad in de paragraaf bedrijfsvoering een indruk gegeven van de wijze waarop de bedrijfsvoering plaats vindt en welke ontwikkelingen gaande zijn. Dit is noodzakelijk vanwege de directe relatie tussen de bedrijfsvoering en het middelenbeleid. In de kaderstellende functie van het middelenbeleid is een hoofdrol voor de raad weggelegd.

Planning- en Controlcyclus

De Planning- en Controlcyclus is erop gericht systematisch en gemeentebreed de gewenste effecten en doelen af te wegen, prioriteiten te bepalen, uit te voeren en te verantwoorden. Met een meerjarig beeld van een sluitende exploitatie kan evenwichtige besluitvorming plaatsvinden, mits ook de risico's goed in beeld zijn gebracht. Vanaf 2004 is de cyclus afgestemd op de duale verhouding tussen raad en college. De begroting en de jaarrekening zijn afgestemd op de aangepaste rollen van raad en college. Dit geldt ook voor de tussentijdse rapportages. Het tussentijds wijzigen van de begroting (niveau van aan de raad voor te leggen begrotingswijzigingen) is veranderd. Verfijning in het systeem van budgethouderschap en budgetbewaking is gerealiseerd en wordt verder geïmplementeerd. De regeling is inmiddels aangepast. De verfijning heeft er toe geleid dat budgetten nog adequater worden bewaakt en de "juiste" houder van het budget verantwoording aflegt over de uitvoering van het programma. Dit laatste is vooral van belang voor budgetten waarvan het houderschap en de uitvoering zijn verdeeld over meerdere afdelingen. Sinds 2010 wordt gewerkt met het pakket Civision Middelen. Qua functionaliteit beantwoordt dit pakket aan de door ons in het kader van de P&C – cyclus gestelde doelen.

Communicatie

Een belangrijke inspanning betreft de verdere verbetering van de relatie met de burger. Hiertoe is in het verleden een klanttevredenheidsonderzoek gehouden. De uitkomsten waren bemoedigend maar nodigen uit tot het doorvoeren van verdere verbeteringen. In werkgroepverband en op managementniveau is dit verder opgepakt. In 2011 is het onderzoek in het kader van www.waarstaatjegemeente.nl doorgevoerd. In 2013 is dit onderzoek herhaald. In vergelijking met 2011 is de waardering voor de gemeentelijke dienstverlening minimaal gelijk gebleven en op onderdelen iets toegenomen. Dit stemt tevreden omdat de formatie met bijna 5 fte is ingekrompen. Ondanks alle technische ontwikkelingen blijven wij een beleid voorstaan waarin burgers langs alle kanalen met de gemeente in contact kunnen komen, maar waarin de fysieke balies, dus persoonlijk contact, een belangrijk middel blijven.

De website is opgeleverd en voldoet aan de laatste richtlijnen maar wordt op inhoud aangevuld met ontbrekende gegevens. Verdere digitale dienstverlening wordt uitgerold door uitbreiding van het aantal producten in de gemeentewinkel, zij het binnen verantwoorde financiële kaders. Tezamen met Gemeenteoplossingen wordt geïnvesteerd in beveiliging van DigiD. Op last van de Minister wordt bij gemeenten een assessment afgenomen om te kunnen beoordelen of een veilig gebruik van DigiD is geborgd. De gemeente heeft dat assessment doorstaan en mag daarom DigiD blijven gebruiken.

In BMW verband is verder een start gemaakt met Antwoord©. Met dit concept worden gemeenten in 2015 de herkenbare ingang voor de overheid. Met de komst van de RUD dienen gemeenten per 1 januari 2014 te beschikken over een front – office voor de Wabo – taken in de vorm van een Klant Contact Centrum. Ter voorbereiding op de inrichting c.q. vormgeving van een KCC zijn de klantcontacten geanalyseerd. De uitkomsten vormen de basis voor onze gedachtevorming inzake verbetering van onze dienstverlening aan de burger zonder ingrijpende aanpassingen aan het gebouw.

Annex aan deze ontwikkeling is de invoering van digitaal zaakgericht werken. Een voorstel hiertoe is in voorbereiding. Dit betekent een andere rol van het archief omdat informatie meer binnen handbereik van de medewerkers komt te liggen. Deze ontwikkeling kan niet los worden gezien van maatschappelijke ontwikkelingen. Zo is bij wet vastgelegd dat Omgevingsvergunningen digitaal moeten kunnen worden afgewikkeld. Dat dwingt ons die faciliteit te bieden en zorg te dragen voor digitale archivering. In aanvulling hierop wordt in BMW verband een start gemaakt met het gebruik van VIND ter ondersteuning van de klantcontacten. Hiermee wordt beoogd nog meer vragen dan nu het geval is in het eerste klantcontact van een passend antwoord te voorzien waardoor doorverwijzing verder wordt teruggedrongen.

De gemeente als werkgever

Na de vaststelling van de toekomstvisie buitendienst zijn op een aantal vacatures gekwalificeerde medewerkers aangetrokken. Overigens kent de organisatie weinig verloop. Gelet op de toenemende vergrijzing zal de gemeente als werkgever zich echter nadrukkelijk als interessante en moderne werkgever moeten manifesteren. De kracht van de gemeente ligt daarbij met name in de ontwikkeling van een goed stelsel van secundaire arbeidsvoorwaarden, een krachtige, veelzijdige werkgever en het bieden van faciliteiten voor 'eigen kweek' van jonge mensen tot vakspecialisten in het openbaar bestuur. Dit kan worden gerealiseerd door een systeem van strategisch opleiden waarin onder meer door competentie management wensen van zowel werkgever als werknemer nader op elkaar worden afgestemd. In het verband van BMW is een voorzichtige start gemaakt met Het Nieuwe Werken. De eerste ervaringen zijn positief en leiden ertoe dat daar waar mogelijk het concept onder voorwaarden wordt ingevoerd. Als gevolg van de regionalisering van de brandweer zijn zowel de vrijwilligers als de beroepsmedewerkers per 1 januari 2014 overgegaan naar de regio. Dit laat onverlet dat wij, ondanks de gewijzigde werkgeversrol, de voor onze gemeente actieve vrijwilligers koesteren om hun vrijwillige inzet voor deze verantwoordelijke taak, ook vanuit de overtuiging dat we op deze wijze de brandweezorg betaalbaar kunnen houden.

De huidige structuur, met vier lijnafdelingen en een staforgaan, dateert van 1 maart 2006. De structuur is in 2013 geëvalueerd. Belangrijkste conclusie is dat de structuur op dit moment voldoende waarborgen biedt voor een adequaat functionerende organisatie.

Op basis van deze structuur ziet de personele bezetting van de gemeente Bedum er als volgt uit:

Afdeling		Fte
Middelen		11,78
VROM *		10,49
Openbare werken	voorbereiding	6,00
	beheer en onderhoud*	18,40
Welzijn & Burgers		12,83
Concern		4,01
Gemeentesecretaris		1,00
Griffier		0,72
Totaal		65,23

* In vorenstaande cijferopstelling is rekening gehouden met de beschikbare formatie voor schoonmaak (VROM) en beheer sportaccommodaties (OW).

In het kader van de bezuinigingen is € 200.000 ingeboekt als taakstelling op de ambtelijke formatie. Deze is per 1 januari 2013 gerealiseerd. De ambtelijke formatie is uit hoofde van bezuiniging is tot en met 2014 met 5,4 FTE ingekrompen. In 2014 is aanvullend € 52.000 op de ambtelijke formatie bezuinigd, inclusief een beperkte uitbreiding van formatie wegens nieuwe of extra taken, te weten voor BAG/BWT en voor archiefbeheer.

Met ingang van 2005 neemt de gemeente Bedum het zogenaamde IZA -bedrijfszorgpakket af. Dit pakket omvat ook middelen waarmee het verzuim in de organisatie kan worden verminderd. Het pakket is ontwikkeld op verzoek van bonden en werkgevers. Het pakket is al bij tal van gemeenten in gebruik. Het IZA Bedrijfszorgpakket voorziet in een eigen “zorgnetwerk” waardoor lange wachttijden worden vermeden. Deelname aan de bedrijfszorg wordt gecontinueerd. Uit de evaluatie is gebleken dat Bedum de geboden mogelijkheden optimaal benut. Verder maken wij sinds april 2006 gebruik van een zelfstandig gevestigd bedrijfsarts. De ervaringen zijn overwegend positief en kenmerken zich door een directere relatie met medewerker en direct leidinggevende.

De laatste jaren is er een duidelijke tendens bij overheidsorganisaties om in te kunnen spelen op ruimere opvattingen over functiewaardering en de mogelijkheid die dit instrument biedt als proces voor beheersing van de organisatie en de werkprocessen. Het vanuit de organisatie beschrijven van functies biedt de mogelijkheid ook rekening te houden met organisatiedoelen. Dit wordt “organiek beschrijven” genoemd. Dit verschilt duidelijk van de “mensgerichte beschrijvingen”. De organieke beschrijving geschiedt door het management. De medewerker mag daar inhoudelijk op reageren. Organieke beschrijvingen bevorderen de efficiency en doelmatigheid door eenvoudige procedures met een korte doorlooptijd. Organieke beschrijvingen kunnen worden gebruikt voor andere onderdelen van het personeelsbeleid, bijvoorbeeld de werving van personeel.

Inmiddels is landelijk een nieuw systeem opgeleverd onder de naam HR21. Dit systeem is ontwikkeld onder eindverantwoordelijkheid van de VNG. De VNG wordt tevens eigenaar van het systeem. Het systeem wordt op dit moment bij onze samenwerkingspartners Winsum en De Marne geïmplementeerd. Mocht Bedum hiertoe besluiten, dan zal sprake zijn van een technische omzetting. Op 22 maart 2011 is door ons college het levensfasebeleid vastgesteld, gericht op de duurzame inzet van medewerkers. In dit beleid is rekening gehouden met de uitkomsten van externe onderzoeken van zowel het ABP (Active Aging) en IZA (Duurzame inzetbaarheids monitor).

Actualisatie van de RI&E (Risico Inventarisatie en Evaluatie) is een proces waaraan permanent aandacht wordt besteed. Een gemotiveerde BHV – organisatie is daarvan een belangrijk onderdeel en daarover beschikt Bedum!

Actueel is het voornemen van de Tweede Kamer om op termijn de ambtenarenstatus af te schaffen. Los van de hiermee gepaard gaande kosten, die pas in de verre toekomst worden terugverdiend, wordt in het voorstel ten onrechte voorbij gegaan aan de redenen tot instelling van die status, namelijk een ingebouwde waarborg in de onafhankelijke advisering aan het politieke bestuur.

Ondernemingsraad

De gemeente kent een actieve en betrokken Ondernemingsraad. In 2014 hebben vier leden afscheid genomen. Inmiddels is de Ondernemingsraad weer op sterkte. Met de regionalisering van de Brandweer en de overgang van de medewerkers naar de Veiligheidsregio is de Onderdeelcommissie voor de brandweer vervallen. De Ondernemingsraad wordt in de verslaglegging ambtelijk ondersteund. Met de inzet van de leden voor de vervulling van de OR – taken is in de berekening van productieve uren rekening gehouden; vervangende inzet in budget is niet beschikbaar. Grosso modo gaat het om een bedrag van € 50.000. Volgens de CAO sector Gemeenten 2007 – 2009 zouden in een convenant afspraken over de benodigde inzet voor het OR – werk en de compensatie daarvoor moeten worden vastgelegd. Om budgettaire redenen is met de Ondernemingsraad bezien op welke wijze tot een passende oplossing kan worden gekomen. Door aanpassing van de vergaderstructuur is de Ondernemingsraad erin geslaagd de beschikbare tijd effectief in te zetten. Binnen de stafafdeling Concern is vier uur formatie beschikbaar voor het ambtelijk secretariaat.

Informatiebeleid

Per 1 mei 2012 is sprake van één afdeling I&A voor de BMW gemeenten. Beide medewerkers van Bedum zijn op alternatieve functies geplaatst en zijn niet meegegaan naar de nieuwe organisatie. Sinds maart 2013 draait Bedum ook op het serverpark in het gemeentehuis van De Marne. Realisatie van de zogenaamde i – NUP doelstellingen wordt geïnitieerd door de nieuwe I&A - afdeling en realisatie in gezamenlijkheid opgepakt. Tot 2015 betekent dit voor gemeenten dat gewerkt wordt aan een herkenbare ingang voor burgers tot de overheid via KCC's, herkenbare telefoonnummers en digitale loketten.

Gemeenten worden geacht de basisgegevens kwalitatief op orde te hebben. Waar nodig wordt onderling samengewerkt en waar nodig en gewenst basisgegevens van andere overheden gebruikt en (werk)processen zo vormgegeven dat gegevens eenmalig worden vastgelegd en meervoudig gebruikt.

Met Winsum en De Marne is gezamenlijk opgetrokken in de invoering en upgrading van Melddesk (uit 2010). De afwikkeling van klachten wordt dan, ook in communicatieve zin, verder geprofessionaliseerd en het systeem gaande weg verder uitgerold. Op dit moment wordt het softwaresysteem “VIND” geïmplementeerd waarmee burgers langs digitale weg antwoord wordt geboden op een belangrijk deel van hun vragen. Daarnaast is de aanbesteding voorbereid van zaakgericht digitaal werken.

Huisvesting

Zowel het gemeentehuis als het onderkomen aan de Industrieweg voldoen naar de huidige inzichten aan de daarvoor geldende wettelijke regels.

Organisatieontwikkeling

Het mandaatstatuut wordt regelmatig herzien. De herziening voor 2014 is ultimo 2013 in gang gezet. Vaststelling heeft nog niet plaats gevonden. Evaluatie van het organisatiebesluit wordt betrokken bij de verdere ontwikkelingen rond de Omgevingsdienst en de decentralisaties.

Verder is de buitendienst en een deel van de medewerkers van de binnendienst nu VCA gecertificeerd.

Samenwerking

In de gemeenteraad van 3 juni 2010 is de samenwerking met Winsum en De Marne geformaliseerd met de vaststelling van een convenant. Vooral is ingezet op de samenwerking sociale zaken die begin 2012 materieel geëffectueerd is. Door de discussie over toerekening van overhead over samengevoegde bedrijfsonderdelen en aansluitende de discussie inzake de vorming van een gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie in het kader van de Participatiewet is de overgang nog niet geformaliseerd. I&A en P&O zijn per 1 mei 2012 respectievelijk 1 juli 2012 samengevoegd. Voor de samengevoegde bedrijfsonderdelen was het plan de gemeenschappelijke regeling sociale zaken Winsum en De Marne om te vormen tot een brede regeling waarin de huidige en mogelijk toekomstige samenwerking wordt ondergebracht. Dat voornemen moet in lijn worden gebracht met de plannen in het kader van Werk aan de Winkel. Hierin is beoogd om de GR Ability te gebruiken voor de bundeling van krachten in het sociale domein.

De gemeenschappelijke commissie voor de behandeling van de bezwaarschriften is per 1 september 2011 geïnstalleerd. Het functioneren is inmiddels geëvalueerd en geeft geen aanleiding tot aanpassingen.

Per 1 november 2013 is de ODG Groningen (Omgevingsdienst) operationeel. Plaatsing van de medewerkers is inmiddels afgerond.

De door het provinciebestuur beoogde bestuurlijke herinrichting in 2018 is reden om geen nieuwe samenwerkingsprojecten meer op te starten; dit voorkomt onnodige desintegratiekosten. Wel maken we af waar we mee bezig zijn. Zo trekken gemeenten gezamenlijk op in de aanschaf en implementatie van “VIND” en zaakgericht digitaal werken. Ook de voorbereiding op de invoering van de drie decentralisaties doen we in BMW verband samen met Eemsmond.

Bestuurlijk inrichting provincie Groningen

Op advies van de commissie Jansen is het provinciebestuur tot de conclusie gekomen dat uiterlijk per 1 januari 2018 gemeenten moeten zijn heringedeeld. Dit zou voor Bedum een einde betekenen van de sedert 1808 bepaalde gemeentegrenzen. Bedum dient samen met Winsum en De Marne en een deel van Eemsmond op te gaan in een nieuwe gemeente Hoogeland. Die variant is op 11 april 2013 door u als niet toekomstbestendig aangemerkt. Bedum kiest in meerderheid voor behoud van zelfstandigheid in combinatie met samenwerking. Maar indien dat niet mogelijk blijkt, dan opteren wij voor een fusie van Hoogeland en Eemsdelta (de G7), omdat de ‘Hoogeland variant’ als niet toekomstbestendig moet worden gekwalificeerd. In uw vergadering van 3 december 2013 heeft u ons voorstel gevolgd en ingestemd met een verdere verkenning van de zogenaamde G7 variant waarin bij de uitwerking tevens een vergelijking wordt gemaakt met het voorstel van de commissie Jansen en de variant Hoogeland met Eemshaven.

Die laatste variant kan, gelet op het voorstel van GS aan provinciale staten, niet rekenen op instemming omdat het provinciebestuur de Eemshaven en de haven van Delfzijl onder één gemeentelijk bestuur wil brengen. Hiervoor zijn de nodige deelonderzoeken uitgevoerd, te weten de strategische agenda, de financiën en de burgers nabijheid.

Wat ons college betreft wordt die mening vooral bepaald door:

- Zorgvuldigheid, waar het gaat om oordeelsvorming in de raad en om de dialoog met onze inwoners;
- Duidelijkheid over de inrichting van alle gemeenten in onze provincie ('samen uit, samen thuis');
- Een financieel gedegen perspectief voor zo'n G7 gemeente, zodanig dat de vorming van zo'n grote gemeente en zoveel samenstellende delen niet met de huidige vergoedingssystematiek wordt 'bestraft'.

Toezicht

Per 1 januari 2013 is het Interbestuurlijk Toezicht gewijzigd. In het kader van het IBT nieuwe stijl is gezocht naar een nieuw evenwicht in de toezichtrelatie met provincie en rijk. Centraal in die relatie staat de P&C – cyclus. Op basis van informatie die in deze cyclus tussen college en raad wordt gewisseld dienen provincie en rijk invulling te moeten geven aan hun toezichthoudende rol. Op onderdelen zal de informatieverstrekking in dat kader worden uitgebreid. Op basis van de evaluatie is gebleken dat afspraken tussen provincie en gemeenten niet helder waren. Hierdoor is de provincie naar haar eigen mening onvoldoende bediend in de eigen informatiebehoefte. Met verduidelijking van de gemaakte afspraken wordt aan die bezwaren tegemoet gekomen.

3.2.6 Verbonden partijen

Deze paragraaf gaat in op de partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie onderhoudt en waarin zij tevens een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Van financieel belang is sprake wanneer de gemeente middelen beschikbaar heeft gesteld en die kwijt is in geval van faillissement van de deelneming en/of wanneer financiële problemen bij de deelneming kunnen worden verhaald op de gemeente.

Uitgangspunt is dus een financieel en bestuurlijk belang.

Bestuurlijk belang: Er is sprake van een 'verbonden partij' als een lid van het college / de raad of een ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Bij alléén een benoemingsrecht of een voordrachtsrecht - de gemeente mag een bestuurder of commissaris in de organisatie benoemen of voordragen - is er strikt genomen géén sprake van een verbonden partij (bijvoorbeeld Stichting Welzijn Bedum en de Muziekschool).

De achterliggende gedachte bij de paragraaf verbonden partijen is dat het aangaan van verbindingen met een derde partij voortkomt uit een publiek belang. Verbindingen worden aangegaan om bepaalde publieke taken (efficiënter) uit te voeren. Op degene die in het bestuur van een verbonden partij functioneert, berust de verplichting om (gevraagd of ongevraagd) zich te verantwoorden naar het bestuursorgaan dat betrokkene naar die partij heeft afgevaardigd. Het is voor de raad van belang om inzicht te hebben in de relatie tussen verbonden partij en het publieke belang.

Binnen de gemeente kan met betrekking tot de verbonden partijen een driedeling worden gemaakt in:

- gemeenschappelijke regelingen;
- vennootschappen;
- stichtingen.

Hierna wordt een overzicht gegeven van de partijen waarmee onze gemeente is verbonden. Per partij wordt informatie verstrekt.

Gemeenschappelijke regelingen

Veiligheidsregio Groningen

Besluit tot deelname

In de raadsvergadering van 19 september 2013 is besloten tot deelname aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen per 1 januari 2014. Voorheen maakte dit onderdeel uit van Hulpverlening & Openbare Gezondheidszorg Groningen (H&OG).

Deelnemers

Alle 23 gemeenten in de provincie Groningen.

Doel

De regeling stelt zich ten doel om door regeling en bestuur en door een doelmatige organisatie en coördinatie via intergemeentelijke samenwerking uitvoering te geven aan de behartiging van de volgende belangen:

- brandweezorg;
- geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- bevolkingszorg;
- melding, alarmering en coördinatie ambulancezorg en brandweer.

Bestuurlijke deelneming

Namens de gemeente Bedum heeft de burgemeester zitting in het veiligheidsbestuur (algemeen bestuur). De wethouder met het sociaal domein in portefeuille, M. van Dijk, is zijn vervanger.

Financieel belang

In de rekening 2014 zijn de volgende bijdragen verantwoord:

Regionale Brandweer: Brandweer (incl. meldkamer)	€ 422.378
Crisisbeheersing	€ 7.557
Gemeentelijke kolom	€ 14.461
GHOR	€ 12.069
Totaal	€ 454.934

Vestigingsplaats

Groningen.

Ontwikkelingen

Geen.

Jaarrekeningresultaat 2014	€ 3.089.000 (winst na bestemming)	
Eigen Vermogen	€ 3,6 mln. (begin 2014)	€ 2,7 mln. (eind 2014)
Vreemd Vermogen	€ 6,0 mln. (begin 2014)	€ 6,0 mln. (eind 2014)
Verwachte omvang financiële resultaat 2015	€ 157.000 (verlies)	

Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Besluit tot deelname

In de raadsvergadering van 19 september 2013 is besloten tot deelname aan de gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg Groningen per 1 januari 2014. Voorheen maakte dit onderdeel uit van Hulpverlening & Openbare Gezondheidszorg Groningen (H&OG).

Deelnemers

Alle 23 gemeenten in de provincie Groningen.

Doel

De regeling wil bijdragen aan de verlenging van de gezonde levensverwachting en aan het verkleinen van de soms grote gezondheidsverschillen in de provincie Groningen.

Activiteiten die de GGD uitvoert zijn:

- Jeugdgezondheidszorg 0-19 jarigen (JGZ)
- Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGz)
- Infectieziektenbestrijding
- Seksuele gezondheid en seksuele hulpverlening
- Tuberculosebestrijding (TBC)
- Forensische geneeskunde
- Reizigersadvisering
- Milieugezondheidszorg
- Technische Hygiëne-Inspecties
- Lokaal gezondheidsbeleid
- Gezondheidsbevordering
- Epidemiologie
- Crisisdienst
- GHOR

Bestuurlijke deelneming

Namens de gemeente Bedum heeft wethouder M. van Dijk, met het sociaal domein in portefeuille, zitting in het algemeen bestuur. Indien nodig, vervangt de burgemeester hem.

Financieel belang

In de rekening 2014 zijn de volgende bijdragen verantwoord:

GGD:	Algemeen (10.523 x € 1,94)	€ 20.439
	S&ZV (10.523 x € 4,68)	€ 49.247
	LGZ&J (10.523 x € 7,02)	€ 73.908
	Totaal	€ 143.594

Vestigingsplaats

Groningen.

Ontwikkelingen

Geen

Jaarrekeningresultaat 2014	€ 1.055.000 (winst)	
Eigen Vermogen	€ 4,4 mln. (begin 2014) *	€ 0,5 mln. (eind 2014)
Vreemd Vermogen	€ 1,0 mln. (begin 2014)	€ 0,9 mln. (eind 2014)
Verwachte omvang financiële resultaat 2015	€ 36.000 (winst)	

* Een deel van de reserves is overgedragen aan de Veiligheidsregio.

Ability

Besluit tot deelname

In de raadsvergadering van 17 april 2003 is besloten tot deelname aan de gemeenschappelijke regeling Ability (voorheen WANN).

Deelnemers

De gemeenten Bedum, Eemsum, De Marne en Winsum.

Doel

Het samenwerkingsverband heeft tot doelstelling, het bevorderen of uitvoeren van activiteiten welke gericht zijn op het creëren, bevorderen of instandhouden van werkgelegenheid ten behoeve van natuurlijke personen die een afstand hebben tot de reguliere arbeidsmarkt.

Bestuurlijke deelneming

De deelnemende raden wijzen ieder drie leden aan (waarvan één uit het college van burgemeester en wethouders) voor het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat uit één bestuurslid per gemeente aan te wijzen door het algemeen bestuur.

Namens de gemeente Bedum hebben zitting in het algemeen bestuur:

- namens het college: wethouder Van de Kolk (ook zitting in het dagelijks bestuur)
- namens de raad: de heren R. van Bruggen en K.W. Hoekzema (plv. J. Berghuis).

Financieel belang

De deelnemende gemeenten betalen aan Ability een vaste bijdrage van in totaal € 243.000. Daarnaast betalen we op basis van het geraamde tekort in de begroting een voorschot. De ontwerpjaarrekening wijkt positief af ten opzichte van het geraamde toekort, dit zal leiden tot een terugbetaling in 2014.

Vestigingsplaats

Uithuizen.

Ontwikkelingen

De samenwerking met de BMW-gemeenten (SoZaWe) wordt geïntensiveerd. Er wordt gewerkt aan voorstellen om te komen tot een gezamenlijke werkpleomgeving en één uitvoeringsorganisatie, waarvan in ieder geval het werkplein Noord-Groningen, SoZaWe en Ability deel uitmaken.

Jaarrekeningresultaat 2013	€ 398.000 (verlies)	
Jaarrekeningresultaat 2014	€ 245.000 (winst)	
Eigen Vermogen	€ 812.000 (begin 2014)	€ 1.057.000 (eind 2014)
Vreemd Vermogen	€ 1,8 mln. (begin 2014)	€ 1,6 mln. (eind 2014)
Verwachte omvang financiële resultaat 2015	€ 207.000 (verlies)	

Afvalbeheer Regio Centraal Groningen (ARCG)

Besluit tot deelname

Uw raad heeft in 1985 besloten tot deelname in de gemeenschappelijke regeling ARCG. In de raadsvergadering 20 september 2001 is besloten tot continuering van de gemeenschappelijke regeling.

Deelnemers

De gemeenten Bedum, Groningen, Haren, Grootegast, Leek, Marum, Ten Boer en Zuidhorn.

Doel

Het samenwerkingsverband heeft tot doel de behartiging van de belangen van preventie en het op milieuhygiënisch verantwoorde wijze beheren van (afval)stoffen afkomstig van de gemeenten uit de regio, het bevorderen van overheidsinvloed op de sturing van afvalstoffen en het ketenbeheer, en mogelijk andere milieu- en reinigingsstaken.

Bestuurlijke deelneming

Per gemeente zit er één lid (door de raad aan te wijzen) in het algemeen/dagelijks bestuur. Namens de gemeente Bedum heeft zitting in het algemeen/dagelijks bestuur de portefeuillehouder dhr. J.W. van de Kolk.

Financieel belang

In 2014 is een bijdrage van € 422.179 betaals voor verwerking huisvuil, GFT en grof huisvuil.

Vestigingsplaats

Groningen.

Ontwikkelingen

Geen.

Jaarrekeningresultaat 2013	€ 379.000 (winst)	
Jaarrekeningresultaat 2014	€ 307.000 (winst)	
Eigen Vermogen	€ 886.000 (begin 2014)	€ 1.265.000 (eind 2014)
Vreemd Vermogen	€ 3,2 mln. (begin 2014)	€ 3,0 mln. (eind 2014)
Verwachte omvang financiële resultaat 2015	€ 0	

Omgevingsdienst Groningen (ODG)

Besluit tot deelname

Uw raad heeft op 18 oktober 2012 besloten tot deelname in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen.

Deelnemers

Alle 23 gemeenten in de provincie Groningen.

Doel

De Omgevingsdienst Groningen is ingesteld om vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavingstaken op het gebied van het omgevingsdomein voor de deelnemers te gaan uitvoeren, waarmee de deelnemers de kwaliteit van de uitvoering van deze taken willen verbeteren.

Bestuurlijke deelneming

Namens de gemeente Bedum heeft zitting in het algemeen bestuur de portefeuillehouder dhr. J.W. van de Kolk (plv. J. de Vries).

Financieel belang

In 2014 is een bijdrage betaald van € 37.328.

Vestigingsplaats

Veendam

Ontwikkelingen

Geen.

Jaarrekeningresultaat 2013	€ 599.060 (winst)	
Jaarrekeningresultaat 2014	n.n.b.	
Eigen Vermogen	€ 599.060 (begin 2014)	n.n.b. (eind 2014)
Vreemd Vermogen	€ 5,8 mln. (begin 2014)	n.n.b. (eind 2014)
Verwachte omvang financiële resultaat 2015	€ 0	

Vennootschappen

Deelnemingen als gevolg van verkoop aandelen Essent

De aandelen Essent zijn in 2009 verkocht. Onderdeel van de transactie was dat gemeenten aandeelhouder werden van meerdere deelnemingen. In onderstaande tabel staat weergegeven welke nieuwe deelnemingen de gemeente Bedum heeft gekregen, de boekwaarde van de deelneming en een toelichting op de verschillende deelnemingen.

Deelneming	Boek-waarde	Toelichting	
Enexis Holding N.V.	€ 12.660,47	Essent is opgesplitst in Netwerkbedrijf en een Productie- en Levering Bedrijf. Het netwerkbedrijf blijft in handen van gemeenten en provincies. Het doel van deze vennootschap: <ul style="list-style-type: none">a. het (doen) distribueren en het (doen) transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water.b. het in stand houden, (doen) beheren, (doen) exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten in relatie tot energie.c. het doen uitvoeren van alle taken die als gevolg van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan een netbeheerder zoals daarin bedoeld.d. Het binnen de wettelijke grenzen ontplooiën van andere operationele en ondersteunende activiteiten.	
Jaarrekeningresultaat 2014		€ 265,5 mln. (winst)	
Eigen Vermogen		€ 3.370 mln. (begin 2014)	€ 3.517 mln. (eind 2014)
Vreemd Vermogen		€ 2.895 mln. (begin 2014)	€ 2.900 mln. (eind 2014)
Verwachte omvang financiële resultaat 2015		€ 200 mln.	

Deelneming	Boek- waarde	Toelichting		
Vordering op Enexis B.V.	€ 14,24	Het overnemen van het netwerk door Enexis kon door Enexis niet bekostigd worden. Daarom heeft Essent haar een lening verstrekt. Deze lening is buiten de deal met RWE gehouden. De aandeelhouders hebben deze lening overgenomen.		
Jaarrekeningresultaat 2013				€ 11.918 (verlies)
Jaarrekeningresultaat 2014				€ 16.621 (verlies)
Eigen Vermogen		€ 82.250 (begin 2014)	€ 65.628 (eind 2014)	
Vreemd Vermogen		€ 862 mln. (begin 2014)	€ 862 mln. (eind 2014)	
Verwachte omvang financiële resultaat 2015		€ 10.000 (verlies)		

Deelneming	Boek- waarde	Toelichting
Verkoop Vennootschap B.V.	€ 14,24	Ter verzekering van eventuele schadeclaims is een bedrag uit de deal voor een bepaalde tijd apart gezet. Indien er binnen deze termijn geen schadeclaims worden ingediend, valt deze deelneming vrij.
Jaarrekeningresultaat 2013		€ 62,1 mln. (verlies)

Jaarrekeningresultaat 2014	€ 17,3 mln. (winst)	
Eigen Vermogen	€ 347,3 (begin 2014)	€ 363,3 (eind 2014)
Vreemd Vermogen	€ 98,1 mln. (begin 2014)	€ 80,0 mln. (eind 2014)
Verwachte omvang financiële resultaat 2015	*	

* Naar verwachting wordt de vennootschap eind 2015 (wellicht begin 2016) geliquideerd en valt een positief liquidatiesaldo vrij aan de aandeelhouders.

Deelneming	Boek-waarde	Toelichting	
Publiek Belang Electriciteitsproductie B.V.	€ 5.309,23	De rechter heeft bepaald dat Essent haar 50% belang in EPZ (ondermeer eigenaar van kerncentrale Borssele) niet mocht verkopen. Daarom is dit deel van Essent in handen gebleven van de oud-aandeelhouders van Essent.	
Jaarrekeningresultaat 2013			
Jaarrekeningresultaat 2014			
Eigen Vermogen		€ 1,62 mln. (begin 2014)	€ 1,59 mln. (eind 2014)
Vreemd Vermogen		€ 111.272 (begin 2014)	€ 107.847 (eind 2014)
Verwachte omvang financiële resultaat 2015		€ 5.000 (verlies)	

Deelneming	Boek- waarde	Toelichting	
CBL Vennootschap B.V.	€ 14,24	Deze vennootschap beheert een CBL-fonds die ervoor zorgt dat de verkoop op een adequate manier wordt afgehandeld. Deze vennootschap creëert de noodzakelijke randvoorwaarden voor een maximalisatie van de verkoopopbrengst en een optimale (financiële) risicoafdekking.	
Jaarrekeningresultaat 2013		\$ 9,88 mln. (winst)	
Jaarrekeningresultaat 2014		\$ 66.740 (verlies)	
Eigen Vermogen		\$ 9,88 mln. (begin 2014)	\$ 9,81 mln. (eind 2014)
Vreemd Vermogen		\$ 103.732 (begin 2014)	\$ 106.574 (eind 2014)
Verwachte omvang financiële resultaat 2015		*	

* Naar verwachting wordt de vennootschap eind 2015 (wellicht begin 2016) geliquideerd en valt een positief liquidatiesaldo vrij aan de aandeelhouders.

Deelneming	Boek- waarde	Toelichting	
CSV Amsterdam B.V (voorheen Claim Staat Vennootschap B.V.)	€ 14,24	Er loopt nog een procedure tussen Essent en de Staat der Nederlanden. Deze BV draagt zorg voor de afwikkeling van deze procedure.	
Jaarrekeningresultaat 2013			
Jaarrekeningresultaat 2014			
Eigen Vermogen		€ 52.387 (begin 2014)	€ 8.541 (eind 2014)
Vreemd Vermogen		€ 12.484 (begin 2014)	€ 36.057 (eind 2014)
Verwachte omvang financiële resultaat 2015		€ 3 mln. (verlies)	

NV Bank voor Nederlandse Gemeenten, Den Haag

De gemeente bezit 5.265 aandelen BNG. De aandelen hebben een nominale waarde van € 2,50 per stuk. Door middel van de aandeelhoudersvergadering kan de gemeente invloed uitoefenen op het beleid van de BNG.

De BNG keert jaarlijks een dividend uit. In 2014 is hiervoor een bedrag ontvangen van € 6.687. De aandelen BNG zijn voor € 11.945,77 opgenomen op de balans. Gelet op de hoogte van de jaarlijkse dividenduitkering is de marktwaarde van de aandelen vele malen hoger dan de balanswaarde. De aandelen zijn echter niet verhandelbaar.

Jaarrekeningresultaat 2013	€ 282 mln. (winst)	
Jaarrekeningresultaat 2014	€ 126 mln. (winst)	
Eigen Vermogen	€ 3.430 mln. (begin 2014)	€ 3.582 mln. (eind 2014)
Vreemd Vermogen	€ 127.721 mln. (begin 2014)	€ 149.923 mln. (eind 2014)
Achtergestelde schulden	€ 32 mln. (begin 2014)	€ 32 mln. (eind 2014)
Verwachte omvang financiële resultaat 2015	Gezien de aanhoudende onzekerheden acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de winstontwikkeling.	

NV Waterbedrijf Groningen

De gemeente bezit 5 aandelen (nummers 6, 7, 8, 151, 152) van de NV Waterbedrijf Groningen. De aandelen hebben een nominale waarde van € 453,78 (per aandeel). De aandelen zijn tegen deze waarde op de balans opgenomen. Door middel van de aandeelhoudersvergadering kan de gemeente invloed uitoefenen op het beleid. Op grond van de statuten kan aan de aandeelhouders een winstuitkering worden gedaan. Deze heeft de afgelopen jaren niet plaatsgevonden.

Jaarrekeningresultaat 2013	€ 1 mln. (winst)	
Jaarrekeningresultaat 2014	n.n.b.	
Eigen Vermogen	€ 61,4 mln. (begin 2014)	n.n.b.
Vreemd Vermogen	€ 81,8 mln. (begin 2014)	n.n.b.

Stichtingen

Stichting “De Beemden”

Besluit tot deelname

In 1991 is door uw raad besloten deel te nemen in de Stichting De Beemden. In 2010 is besloten vooralsnog geen lid voor te dragen voor benoeming in het bestuur van Stichting “De Beemden”.

Doel

De stichting stelt zich ten doel de exploitatie van:

- het zwembad in de gemeente Bedum;
- andere sportaccommodaties in de gemeente Bedum.

Bestuurlijke deelneming

Het bestuur van de stichting bestaat uit minimaal drie leden. Ons college heeft op 27 april 2010 besloten vooralsnog geen lid voor te dragen voor benoeming in het bestuur van stichting “De Beemden”. Dit heeft vooral te maken met het behoud van een onafhankelijke positie van het betreffende collegelid (portefeuillehouder sportzaken).

Financieel belang

In de jaarrekening 2014 is een bijdrage van € 84.685 aan Stichting zwembad “De Beemden” verantwoord. Aan Stichting zwembad “De Beemden” zijn twee geldleningen verstrekt. De totale boekwaarde bedraagt per 31 december 2014 € 18.921,91.

Ontwikkelingen

Na geruime tijd gewerkt te hebben aan de vervanging van de technische installatie in het zwembad met gebruik making van restwarmte van FrieslandCampina Domo is de uitvoering in juli/augustus 2014 ter hand genomen. Naar volle tevredenheid van alle betrokkenen is de vervanging tijdig gerealiseerd. Het deel met restwarmte wordt uitgevoerd door/in opdracht van Waterbedrijf Groningen.

Jaarrekeningresultaat 2013	€ 6.294 (winst)	
Jaarrekeningresultaat 2014	€ 9.584 (verlies)	
Eigen Vermogen	€ 53.949 (begin 2014)	n.n.b. (eind 2014)
Vreemd Vermogen	€ 22.875 (begin 2014)	n.n.b. (eind 2014)
Verwachte omvang financiële resultaat 2015	€ 1.079 (verlies)	

3.2.7 Grondbeleid

Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van programma's zoals op het gebied van ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, milieu, verkeer en openbare ruimte, cultuur, sport en recreatie en economische structuur. Met grondbeleid kan op (onderdelen van) die programma's gestuurd worden; grondbeleid is een middel om ruimtelijk en sectoraal beleid te verwezenlijken. Tevens heeft grondbeleid een grote financiële impact. De grondexploitatie, inclusief de resultaten hieruit, is een onderdeel van de totale exploitatie van de gemeente.

In deze paragraaf komen de ontwikkelingen in 2014, de stand van zaken van de verschillende exploitaties en de mogelijke risico's aan de orde.

Ontwikkelingen in 2014

Per 1 juli 2008 is als onderdeel van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) de Grondexploitatiewet in werking getreden. De centrale doelstelling van deze wet bij particuliere grondexploitatie een verbetering van het gemeentelijke kostenverhaal en de versterking van de gemeentelijke regie bij locatieontwikkeling te realiseren. Uitgangspunt is de verplichting tot kostenverhaal; de gemeente mag hier niet meer van afzien, de kosten moeten verhaald worden op de particuliere ontwikkelaar. In 2013 zijn er geen ontwikkelingen geweest die tot acties op grond van de Grondexploitatiewet nodig waren.

Stand van zaken

In onderstaand overzicht "toelichting op de complexen" zijn lopende en komende exploitaties opgenomen met onder andere de financiële stand van zaken. In het overzicht "toelichting bestemmingsreserves" wordt een overzicht van de bestemmingsreserve Herstructurering en van de bestemmingsreserve 'Bovenwijkse kosten' gegeven.

Toelichting op de complexen

Complex	Ter Laan 4 Bedum
Looptijd	2008 t/m 2020
Status	in exploitatie

Complexbeschrijving

In het uitbreidingsplan Ter Laan 4 worden maximaal 350 woningen gebouwd in verschillende categorieën; dit is het maximum op grond van de voorschriften van het bestemmingsplan. Voor de realisatie wordt een marktpartijen, namelijk Plegt Vos; met dit bedrijf is op 11 juli 2014 een aangepaste samenwerkingsovereenkomst aangegaan. De gronden zijn eigendom van de gemeente; in de overeenkomst is de uitgifteprijs, tempo van uitgifte, differentiatie etc. vastgelegd. De samenwerking op grond van een overeenkomst met een andere marktpartij, te weten VDM, is door faillissement van dat bedrijf komen te vervallen.

Doelstelling

Realisatie van woningbouw om te voorzien in de woningbehoefte conform de uitgangspunten van het Woonplan en de Regiovisie Groningen-Assen 2030. Financieel het genereren van middelen om bij te dragen aan de herstructurering van binnenstedelijke projecten (voeding bestemmingsreserve Herstructurering).

Wat hebben we gedaan in 2014?

De start van de uitgifte is geweest in 2008. De resultaten tot en met 2014 zijn:

- Particuliere kavels (vrijstaande woningen, uitgifte door de gemeente): van de nu in verkoop zijnde 29 kavels zijn 21 verkocht.
- Projectmatige bouw: Plegt-Vos heeft totaal 49 woningen verkocht, VDM 11 woningen en Groothuis 10 woningen.
- Door woningstichting Wierden en Borgen zijn 26 woningen gebouwd.
- Totaal verkocht 117 woningen.

Financieel

De oorspronkelijke exploitatieopzet die door uw raad is vastgesteld op 20 december 2007, gaat uit van een sluitende gemeentelijke exploitatie. De door uw raad inmiddels vastgestelde actualisatie grondexploitatie per 31 december 2014 gaat ook uit van een sluitende exploitatie.

Risico's

De wereldomvattende economische crisis heeft zijn invloed op de woningmarkt in Bedum. De verkoop van woningen verloopt hierdoor trager. In de actualisatie van de exploitatie is rekening gehouden met een vertraagde uitgifte; de looptijd is op grond van de huidige inzichten nu tot en met 2020, echter het is niet ondenkbaar dat deze in de toekomst verder kan oplopen. In 2012 zijn binnen de Regio Groningen-Assen woningbouwafspraken vastgesteld.

Het tempo van realisatie van de verkoop van de kavels is bepalend voor de uitkomst van de exploitatieopzet. De onzekerheden betreffende deze verkooprealisatie hebben dus ook een effect op de uitkomst van de exploitatie. Dit zou gevolgen kunnen hebben voor de ingecalculeerde bijdrage aan de bestemmingsreserve Herstructurering. Vooralsnog gaan we ervan uit dat de exploitatie sluitend blijft.

Complex	Locatie Vogelzang / gemeentelijke kwekerij
Looptijd	2008 t/m 2016
Status	in exploitatie

Complexbeschrijving

Het plan bestaat uit het slopen en saneren van de bodem van een voormalige bedrijfsbebouwing (laatstelijk gebruikt en in eigendom van trailerbouw Vogelzang) en het geschikt maken voor woningbouw inclusief het achterliggend terrein van de voormalige gemeentelijke kwekerij.

Doelstelling

Door het verdwijnen van het bedrijf in een gebied met overwegend woonbestemming en het saneren van de vervuilde bodem en sloten wordt een positieve impuls aan de kwaliteit van de woonomgeving gegeven. De locatie wordt ingevuld met 5 vrije sector woningen op vrij uit te geven kavels (particuliere opdrachtgeverschap) en 14 levensloopbestendige (koop)woningen die door woningstichting Wierden en Borgen worden gerealiseerd. De bestaande voormalige bedrijfswoning Boterdiep Oz 19 is separaat verkocht. Deze is gesloopt en hier is ook een nieuwe vrijstaande woning gebouwd.

Wat hebben we gedaan in 2014?

- De verkoop van de vrije sector kavels is in 2010 gestart: alle kavels waren al verkocht.
- De sloop, de sanering en het bouwrijp maken is afgerond; het woonrijp maken is deels gestart en zal worden afgerond als de bouw van alle woningen gereed is.
- De Woningstichting Wierden en Borgen is bezig met het voorbereiden van de bouwplannen voor de 14 levensloopbestendige woningen; het plan is in 2014 niet op de markt gebracht. De kavels waren al afgenomen.
- Omdat de bouw van de laatste woningen nog moet starten, is de looptijd van de exploitatie met een jaar verlengd (nu tot en met 2016).

Financieel

De oorspronkelijke exploitatieopzet die door uw raad is vastgesteld op 24 januari 2008, gaat uit van een sluitende exploitatie. De actualisatie van de exploitatie per 31 december 2014 laat een zelfde uitkomst zien.

Risico's

Nu de sanering en het bouwrijp maken zijn afgerond, zijn de financiële risico's voor die aspecten ook beëindigd. Het risico van vertraagde verkoop is ook niet meer aanwezig. Het enige financiële risico is dat door vertragingen in de bouw het woonrijp maken in tijd opschuift, waardoor de werkzaamheden door prijsstijgingen niet meer binnen de geraamde budgetten passen. Ook zullen er tussentijdse werkzaamheden voor het woonrijp maken moeten worden uitgevoerd vanwege de bereikbaarheid van de gereed zijnde woningen. De extra kosten kunnen zo mogelijk worden opgevangen door versobering van de werkzaamheden.

Complex **Bedrijvenpark Boterdiep fase 1 Bedum**
Looptijd **2002 t/m 2015**
Status **in exploitatie**

Complexbeschrijving

Het aanleggen van een bedrijventerrein met nieuwe ontsluiting over het Boterdiep naar de Groningerweg.

Doelstelling

Ruimte creëren voor vestiging, verplaatsing of uitbreiding van bedrijven en hiermee een impuls geven aan de lokale economie en zo mogelijk door verplaatsing van bedrijven knelpunten binnen woongebieden te kunnen oplossen. Tevens door de aanleg van een nieuwe brug het verbeteren van de bereikbaarheid van het bestaande en nieuwe bedrijventerrein en het verminderen van de verkeersoverlast op de bestaande routes.

Wat hebben we gedaan in 2014?

Er resteert nog 1 te verkopen kavel. Deze is wel in optie geweest, maar is niet verkocht.

Financieel

De actualisatie van de grondexploitatie per 31 december 2014 is door uw raad vastgesteld. De actualisatie laat een tekort zien. Ten laste van de jaarrekening 2014 is de in voorgaande jaren al gevormde voorziening verhoogd met € 42.084-. De benodigde kredieten zijn aangepast.

Risico's

Op dit moment is 1 kavel nog niet verkocht. De financiële risico's zijn daarmee beperkt.

Complex **Bedrijvenpark Boterdiep fase 2 Bedum**
Looptijd **2008 t/m 2017**
Status **in exploitatie**

Complexbeschrijving

Het aanleggen van een bedrijventerrein (vervolg van fase 1).

Doelstelling

Ruimte creëren voor vestiging, verplaatsing of uitbreiding van bedrijven en hiermee een impuls geven aan de lokale economie en zo mogelijk door verplaatsing van bedrijven knelpunten binnen woongebieden te kunnen oplossen.

Wat hebben we gedaan in 2014?

De kavelverkoop is in 2009 gestart. In 2014 zijn geen kavels verkocht; er zijn nog twee kavels beschikbaar. Van de woon-/werkkavels zijn totaal 3 verkocht en dus nog 3 beschikbaar.

Financieel

De actualisatie van de exploitatieopzet is inmiddels door uw raad vastgesteld. De actualisatie sluit met een tekort. Om het tekort af te dekken is ten laste van de jaarrekening 2014 de gevormde voorziening met € 163.677 verhoogd. Alle kredieten voor de werkzaamheden zijn door uw raad geactualiseerd.

Risico's

De meeste kavels zijn verkocht. De resterende kavels kennen planologische restricties (zichtlocatie en kantoorlocatie aan het Boterdiep -de zogenaamde Appelhof), waardoor de verkoopbaarheid kleiner is te noemen; omdat er nu geen andere mogelijkheden meer zijn, neemt de belangstelling voor deze kavels wellicht toe. Risico bij achterblijvende afname is dat de rente oploopt.

Complex **Terrein voormalige gasfabriek**
Looptijd **2009 t/m 2015**
Status **lopend krediet (gronden; geen exploitatieopzet)**

Complexbeschrijving

Het plan bestaat uit het slopen en saneren van de voormalige gasfabriek met kantoorgebouw. Daarna het terugbouwen van appartementen in de koop- en huursector. In dit project wordt voor de sanering samengewerkt met de Provincie Groningen en Essent, en voor de ontwikkeling van het bouwplan met woningstichting Wierden en Borgen.

Doelstelling

Het opruimen van een vervuild voormalig bedrijfsterrein en het realiseren van appartementen in verschillende sectoren.

Wat hebben we gedaan in 2014?

De sanering is in 2009 aanbesteed en in 2010 uitgevoerd; de grondwatersanering loopt ook in 2014 door. In 2010 is de planvoorbereiding gestart; het bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk. Woningstichting Wierden en Borgen heeft besloten af te zien van het gaan bebouwen van dit terrein. Een alternatief hebben we nog niet gevonden.

Financieel

De financiële opzet is vastgesteld in uw raad van december 2009. Door de financiële bijdragen van de provincie, het rijk en Essent, de opbrengsten van verkoop van grond en een eigen bijdrage van € 400.000 is een sluitende exploitatie voorzien.

Risico's

De financiële risico's zijn voorlopig beperkt. Met de provincie en Essent is een samenwerkingsovereenkomst gesloten waarin de financiële bijdragen en afdekking van de mogelijke risico's worden geregeld.

Complex **Bedrijfslocatie Noordwolderweg te Bedum (De Plank)**
Looptijd **2013 t/m 2016**
Status **planvorming**

Complexbeschrijving

Het plan bestaat uit het slopen en saneren van de bodem van een voormalige bedrijfsbebouwing en het geschikt maken voor woningbouw. De herontwikkeling is een particulier initiatief.

Doelstelling

Opruimen en saneren van een voormalige bedrijfslocatie.

Wat hebben we gedaan in 2014?

Het initiatief voor de ontwikkeling van plannen ligt bij een ontwikkelaar. In 2012 is overleg geweest over de invulling, kwaliteit van het te ontwikkelen plan etc. Het plan is door de ontwikkelaar in 2013 op haalbaarheid getoetst; de uitkomst is positief. In 2014 is het bestemmingsplan vastgesteld en is de verkoop gestart.

Financieel

Inzet is een particuliere ontwikkeling met een gemeentelijke bijdrage voor overname van de openbare infrastructuur. Deze bijdrage is gereserveerd in de bestemmingsreserve Herstructurering. Voor het plan is ook nog een provinciale bijdrage ISV beschikbaar.

Risico's

Omdat het een particuliere ontwikkeling betreft, loopt de gemeente geen direct financieel risico. Eventuele kosten worden verhaald door het sluiten van een overeenkomst en anders door het maken van een exploitatieplan dat dan gelijktijdig met het bestemmingsplan vastgesteld moet worden.

Complex	Centrumplan Bedum / nieuwbouw Bederawalda
Looptijd	2010 t/m 2018
Status	geen exploitatieopzet

Complexbeschrijving

We creëren hier een aantrekkelijk centrum waarmee het economisch draagvlak daarvan wordt versterkt. Dit wordt beoogd door het vervangen en bijbouwen van winkel- en maatschappelijke voorzieningen in het centrumgebied, door de winkelveorzieningen voor zover mogelijk te kunnen concentreren en door het creëren van een kwalitatief hoogwaardig openbaar gebied. Een parallelle ontwikkeling daarbij is het vervangen van het huidige woongebouw Bederawalda door eigentijdse appartementen en grondgebonden woningen in de koop- en huursector.

Doelstelling

Het versterken van het kwaliteitsniveau van de voorzieningen in Bedum, het versterken van de lokale economie door het mogelijk concentreren van de winkelveorzieningen, het verbeteren van de verkeerskundige structuur van Bedum, van de bereikbaarheid van het centrum en het toevoegen van parkeervoorzieningen en eventueel toevoegen van woningen aan de woningvoorraad. De nieuwbouw van Bederawalda is ten behoeve van de kwaliteitsverbetering van de woningvoorraad. De combinatie geeft een wederzijdse versterking.

Wat hebben we gedaan in 2014?

Sinds begin 2010 wordt er gewerkt aan concrete plannen. In 2011 heeft de architectenselectie voor de nieuwbouw van Bederawalda plaatsgevonden (opdrachtgever is woningstichting Wierden en Borgen en stichting seniorenhuisvesting Bederawalda). Dit plan is in 2014 verder uitgewerkt tot een definitief plan, waarna de bouw van fase 1 eind 2014 is gestart.

Over de verdere uitwerking van de andere centrumplannen is regelmatig contact geweest met ondernemers; dit heeft in 2014 niet geleid tot concrete plannen. Overigens is de rol van de gemeente conform eerdere besluiten vooral faciliterend en regisserend. Met de huisartsen is een intentieovereenkomst afgesloten over de locatie voor een gezondheidscentrum; deze ontwikkeling ziet er positief uit. Verder heeft uw raad in 2014 het besluit genomen om het pand De Vlijt 10 aan te kopen..

Financieel

De plannen zijn nog in ontwikkeling. Bij de uitwerking wordt een financiële paragraaf en exploitatie opgesteld. Voor de nieuwbouw op de locatie van Bederawalda is een samenwerkingsovereenkomst met Wierden en Borgen afgesloten.

Risico's

Er zijn nu drie panden aangekocht. De investeringen en plannen zijn tot nu toe, mede middels een bijdrage vanuit het Regiofonds Groningen-Assen, financieel gedekt. Omdat een deel van deze dekking in de toekomst ligt, heeft dit risico's. Met name het deel dat gedekt wordt uit de bestemmingsreserve Herstructurering waarvan de voeding komt uit verkoop van grond in Ter Laan 4.

Voor de verhuur van het pand De Vlijt 6 zijn contracten met meerdere huurders afgesloten. In het pand De Vlijt 8 is een tijdelijke huurder gehuisvest.

Complex	Folkerda
Looptijd	2010 t/m 2020
Status	nog niet in exploitatie

Complexbeschrijving

Het realiseren van een nieuwe uitbreidingslocatie aan de west- en/of oostzijde van Bedum.

Doelstelling

Realisatie van woningbouw om te voorzien in de woningbehoefte conform de uitgangspunten van het Woonplan en de Regiovisie Groningen-Assen 2030. Financieel het genereren van middelen om bij te dragen aan de herstructurering van binnenstedelijke projecten.

Wat hebben we gedaan in 2014?

In 2014 zijn er geen ontwikkelingen geweest. Gezien de huidige marktomstandigheden ten aanzien van woningbouw en op basis van de woningbouwafspraken in het verband van de Regiovisie Groningen-Assen, is duidelijk geworden dat het aan snee brengen van een nieuw uitbreidingsgebied niet voor 2030 aan de orde zal zijn.

Financieel

Aan de westzijde van Bedum (het beoogde gebied Folkerda) zijn de gronden grotendeels in het bezit van de gemeente. Deze gronden zijn gesplitst naar hun toekomstige beoogde bestemming. De kosten van aankoop van gronden die in de toekomst voor een transitie naar woningbouw in aanmerking komen, worden t.z.t. in de grondexploitatie opgenomen. Omdat duidelijk is dat het in exploitatie nemen van de gronden voor woningbouw na 2030 zal plaatsvinden, is boekwaarde in 2012 bijgesteld naar de agrarische waarde.

De gronden zijn verhuurd middels geliberaliseerde pachtovereenkomsten.

Risico's

Omdat de boekwaarde van de gronden in gemeentebesit is teruggebracht naar de agrarische waarde, is het financieel risico vrijwel geheel beperkt.

Toelichting op de bestemmingsreserves

Complex	Bestemmingsreserve Herstructurering
Looptijd	2008 t/m 2020
Status	in uitvoering

Complexbeschrijving

Bij vaststelling van het woonplan in 2002 is door uw raad besloten een reserve Herstructureringsfonds in het leven te roepen. Hierin worden opbrengsten uit de grondexploitatie van (in ieder geval) de uitbreidingsgebieden gestort, worden incidentele baten uit andere grondexploitaties gestort en worden (andere) opbrengsten uit verkoop van onroerende goederen toegevoegd.

Doelstelling

Het kunnen bijdragen in financieel niet sluitende grondexploitaties van (her)ontwikkelingslocaties (de zogenaamde bovenplanse verevening).

Wat hebben we gedaan in 2014?

Aan de bestemmingsreserve zijn in 2014 geen toevoegingen gedaan. Conform het besluit bij de actualisatie van de grondexploitatie Ter Laan 4 worden de toevoegingen van verkopen aan deze bestemmingsreserve binnen de grondexploitatie gehouden totdat toevoegen noodzakelijk is.

Aan de bestemmingsreserve zijn onttrokken de kosten voor het krediet 'voorlopige plankosten Bederawalda/centrum). Toegevoegd is het niet gebruikt deel van de kapitaallast herstructurering.

Financieel

Het saldo van het fonds bedraagt per 31 december 2014 € 1.169.619.

Risico's

De bestemmingsreserve mag geen negatieve stand krijgen. Het financieel risico is dat de vulling door achterblijvende verkopen langzamer gaat en dat daardoor de beoogde bijdrage aan andere projecten (o.a. centrumplan) onder druk komt te staan. Het gevolg kan dan zijn dat andere (her)ontwikkelingslocaties niet tot realisering kunnen worden gebracht.

Complex	Bestemmingsreserve Bovenwijkse kosten
Looptijd	2008 t/m 2020
Status	in exploitatie

Complexbeschrijving

De bestemmingsreserve Bovenwijkse kosten wordt per bestemmingsplan (dus per grondexploitatie) gevormd en beheerd.

Doelstelling

Door een opslag op de uitgifteprijs wordt de bestemmingsreserve Bovenwijkse kosten gevoed om hieruit kosten te kunnen dekken die buiten het betreffende plangebied worden gemaakt.

Wat hebben we gedaan in 2014?

- Uit de grondverkoop Bedrijvenpark Boterdiep fase 1 en fase 2 en Vogelzang zijn geen bedragen meer toegevoegd.
- Uit de grondverkoop Ter Laan 4 is een bedrag van € 3.415,-- toegevoegd.
- In de voorjaarsnota is besloten de bestemmingsreserve van Bedrijvenpark Boterdiep fase 1 en van fase 2 te laten vrijvallen ten gunste van het rekeningresultaat 2014.

Financieel

Per 31 december 2014 bedraagt de bestemmingsreserve Bovenwijkse kosten:

-	Bedrijvenpark Boterdiep fase 1	€	-,--
-	Bedrijvenpark Boterdiep fase 2	€	-,--
-	Ter Laan 4	€	96.502,50
-	Vogelzanglocatie	€	15.121,--
			----- +
-	Totaal	€	111.623,50

Risico's

Door tegenvallende verkoopresultaten verlopen de toevoegingen aan het fonds langzamer. Omdat hier grotendeels nog geen verplichtingen tegenover staan, heeft dit voorlopig geen financiële gevolgen.

3.2.8 Interbestuurlijk Toezicht (IBT)

Op 1 oktober 2012 is de wet Revitalisering Generiek Toezicht van kracht geworden. Deze wet bevat een aantal fundamentele wijzigingen van het interbestuurlijk toezicht. Kernpunt van de nieuwe wet is o.a. dat het toezicht van rijk op provincies en van provincies op gemeenten en waterschappen soberder wordt en meer op risicoanalyse is gericht. Een ander belangrijk punt is, dat het in eerste instantie niet aan de toezichthouder, maar het aan vertegenwoordigende organen als gemeenteraad en Provinciale Staten is om in het kader van de horizontale verantwoording toezicht te houden op de uitvoering van taken (vooral taken in medebewind) door de colleges. Uitgaande van deze primaire rol voor de gemeenteraden, past de provincie terughoudendheid. “De provincie moet niet meer willen weten dan de gemeenteraad behoort te weten” is dan het motto.

Het accent is komen te liggen op volgende de toezichtgebieden: Financiën, Wabo, Ruimtelijke Ordening, Archief en Huisvesting Statushouders. In 2014 is daaraan het gebied ‘Monumenten’ toegevoegd. In het algemeen verwacht de provincie dat 2x per jaar in de P&C-cyclus (bij de begroting en bij het jaarverslag) zou moeten worden gerapporteerd: niet de hele inhoud, maar een compilatie van de resultaten / management-samenvatting. In elk geval wordt in het verslag voor alle beleidsterreinen een conclusie gegeven over de uitkomsten van het toezicht. Door de provincie wordt verwacht dat de gemeenten de resultaten van de bovengenoemde beleidsterreinen benoemen en daarbij ook aangeven of ze dat goed, matig of slecht doen. Om dit te beoordelen zijn tevens beoordelingscriteria vastgesteld. Deze zijn reeds bij de jaarrekening 2012 separaat aan u voorgelegd.

Financiën

Goed
<ol style="list-style-type: none">1. Geraamde structurele uitgaven en structurele inkomsten zijn in evenwicht. GOED2. Uit meerjarenbegroting is aannemelijk dat dit evenwicht wordt gecontinueerd. GOED3. Er is voor zover bekend geen sprake van bestuurlijk relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel kunnen beïnvloeden. Uiteraard is er aandacht voor het regeerakkoord met de daarin opgenomen bezuinigingen en taakdecentralisaties. Deze kunnen van grote invloed zijn op de toekomstige financiële huishouding van de gemeente. GOED

De begroting is meerjarig structureel sluitend. Als gevolg van de decentralisaties dreigen er echter meerjarige tekorten. Met het in de begroting geraamde en verwerkte maatregelenpakket verwachten wij deze tekorten te kunnen opvangen.

Gelet op de zeven, samen met de provincie opgestelde, toetsstenen kunnen we stellen dat we op deze criteria, met uitzondering van het eerste, goed scoren. Het eerste criterium betreft het structureel in evenwicht zijn van het begrotingsjaar. Voor 2015 wordt weliswaar een tijdelijk structureel tekort geraamd, maar dit wordt in 2017 middels de genomen maatregelen omgebogen naar een structureel overschot. Het tijdelijk tekort kan worden opgevangen middels een onttrekking aan de algemene reserve.

Op basis van de IBT paragraaf die u is aangeboden bij de begroting 2015, heeft de provincie het onderdeel Financiën beoordeeld als matig. Dit is op basis van de constatering dat het begrotingsjaar 2015 niet structureel sluitend is en het jaar 2018 in de meerjarenraming een klein tekort laat zien van ongeveer € 18.000.

Wij delen dit oordeel niet. Wij wijzen erop dat de jaren 2017 en 2019 in onze meerjarenraming sluitend zijn en dat het tekort in 2018 slechts marginaal is. In de criteria is opgenomen dat uit de meerjarenbegroting moet blijken dat het aannemelijk is dat het evenwicht wordt gecontinueerd. Dat is ons inziens het geval. Wij vinden derhalve dat de provincie in haar beoordeling te eng kijkt naar een ‘uitkomst’ van specifieke getallen, daar waar het volgens ons gaat om een beoordeling van het beeld of het financiële proces al dan niet op orde is. Een maatregelenpakket op het proces, vanwege de beoordeling door de provincie, lijkt ons niet gewenst.

Tevens is het goed te melden dat de provincie in haar begrotingscirculaire voorafgaand aan de begroting 2015 heeft aangegeven een tekort in het begrotingsjaar 2015 acceptabel te vinden. Dit is mede vanwege de sterk teruglopende Algemene Uitkering in dit jaar.

Op basis van bovenstaande gegevens komen wij tot de conclusie dat wij de taak op het gebied van financiën goed uitvoeren.

WABO

Goed
<p>Beleid, probleem- /risicoanalyse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Actueel beleid (minimaal vergunningen- en handhaving-beleid inclusief brandveiligheid, protocol bouwplantoetsing, bodembeleid) en probleem- en risicoanalyse (<4 jaar) is beschikbaar voor GS. Resultaat: GOED 2. Beleid bevat doelen en prioriteiten, ambitieniveau is in lijn met capaciteit. Resultaat: GOED 3. Beleid en probleem- en risicoanalyse besteedt aandacht aan de onderkende Wabo-risico's (asbest, verontreinigde grond, brandveiligheid bij de opslag van gevaarlijke stoffen, constructieve veiligheid en brandveiligheid) en is duidelijk over wat de specifieke gemeentelijke risico's zijn. Tevens wordt in kader toezicht en handhaving aandacht besteed aan de prioritair RO belangen: veiligheid/ gezondheid, landschap, natuur en cultuurhistorie. Resultaat: GOED <p>Jaarprogramma</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Voor 1 januari is het jaarlijkse uitvoeringsprogramma vth-taken vastgesteld door B&W en beschikbaar voor GS. Het programma wordt aangeboden aan de raad. Resultaat: GOED 5. Jaarprogramma heeft duidelijke relatie met risico's, doelen, prioriteiten en evaluatie vorig programma. Beschikbare middelen toereikend voor uitvoering. Resultaat: GOED 6. In jaarprogramma zijn vwb vergunningverlening in ieder geval de systematiek en werkzaamheden voor het actueel houden van vergunningen voor risicovolle activiteiten beschreven.. Resultaat: GOED. <p>Jaarverslag</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Voor 1 april, dan wel samen met de jaarrekening voor 15 juli, is het jaarverslag vth-taken aangeboden aan raad en beschikbaar voor GS. Resultaat: GOED. 8. Jaarverslag bevat duidelijke conclusies over mate van uitvoering jaarprogramma, de bijdrage aan beleidsdoelen, de beheersing van risico's en/of beleid, prioriteiten en/of programma bijgesteld dienen te worden. Resultaat: GOED

Ruimtelijke Ordening

Het interbestuurlijk toezicht op het terrein van de ruimtelijke ordening gaat nadrukkelijk niet over het toezicht op de naleving van de provinciale omgevingsverordening. Hier wordt niet (achteraf) op toegezien in het kader van het IBT, maar via de provinciale toezichtmogelijkheden op grond van de Wro en het Bro (overleg, zienswijze, reactieve aanwijzing of beroep).

Goed
<p>Bestemmingsplan en beheersverordening:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Voor het gehele grondgebied gelden actuele en aangepaste plannen / verordeningen. Gelijktijdig met de jaarrekening is het jaarverslag uitvoering Wro-taken aan de raad aangeboden en aan GS gestuurd. Resultaat: GOED

Toezicht en handhaving

2. Voor 1 januari is het jaarlijkse programma voor toezicht en handhaving in het kader van de Wro aan de raad aangeboden en aan GS gestuurd. Resultaat: **GOED**
3. Gelijktijdig met de jaarrekening is het jaarverslag toezicht en handhaving in het kader van de Wro aan de raad aangeboden en aan GS gestuurd. Resultaat: **GOED**

Monumenten en Archeologie**Goed**

Zijn de bestemmingsplannen of is de beheersverordening voor het hele gemeentelijke grondgebied Maltaproof en zijn alle rijksbeschermd stads- en dorpsgezichten opgenomen in een bestemmingsplan of beheersverordening? en beheersverordening:

1. De vastgestelde of in procedure zijnde bestemmingsplannen zijn voor het hele gemeentelijke grondgebied Maltaproof en alle rijksbeschermd stads- en dorpsgezichten zijn erin opgenomen. Resultaat: **GOED**

Heeft de gemeente voor de gebouwde rijksmonumenten en monumentencommissie die voldoet aan artikel 15 van de Monumentenwet?

2. Een ingestelde monumentencommissie die voldoet aan artikel 15 Monumentenwet. Resultaat: **GOED**

Houdt het college voor de gebouwde rijksmonumenten een openbaar register bij van verleende omgevingsvergunningen (als bedoeld in artikel 20 Monumentenwet)?

3. Er is een openbaar en compleet register en er wordt voldaan aan de termijnen waarbinnen verleende vergunningen in het register moeten zijn opgenomen. Resultaat: **GOED**

Wordt in alle wettelijke verplichte gevallen voor gebouwde rijksmonumenten advies gevraagd aan de monumentencommissie?

4. In alle gevallen is advies gevraagd aan de monumentencommissie. Resultaat: **GOED**

Hebben er het afgelopen jaar incidenten in uw gemeente plaatsgevonden? Zo nee, dan is deze vraag niet van toepassing.

5. Er hebben zich geen incidenten voorgedaan. Resultaat: **GOED**

Archief

De Archiefwet 1995 bepaalt in artikel 30, lid 1 dat het college van burgemeester en wethouders zorg draagt voor de archiefbescheiden van de gemeente. Zorg (dragen) betekent binnen het wettelijk kader de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de naleving van de bepalingen die in de archiefwetgeving ten aanzien van het vormen en beheren van archiefbescheiden zijn gesteld. In de Archiefverordening van de gemeente Bedum 1996 is vastgelegd dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bedum tenminste eenmaal per twee jaar verslag doet aan de gemeenteraad over de uitvoering van deze zorgplicht.

Onder 'archiefbescheiden' wordt in de Archiefwet 1995 verstaan: 'bescheiden, ongeacht hun vorm, door [...] overheidsorganen ontvangen of opgemaakt en naar hun aard bestemd daaronder te berusten'. Een archiefstuk (enkelvoud van archiefbescheiden) is niets anders dan procesgebonden informatie die een organisatie vormt en hergebruikt bij het uitvoeren van haar taken, waarbij het geen verschil maakt of de informatie op papier of digitaal is. Het is voor een overheidsorgaan als een gemeente zaak om per werkproces en aan de hand van de wettelijke selectielijst de vraag te beantwoorden of de waarde en het belang van de gegenereerde informatie, in dit verband in de context van het uitvoeren van een gemeentelijke taak, zodanig is dat de gemeente de informatie duurzaam moet vastleggen en bewaren, en zo ja: hoe dan?

Met de inwerkingtreding van de Wet revitalisering generiek toezicht (Wet rgt) per 1 oktober 2012 is de horizontale verantwoording van het college van B&W aan de gemeenteraad inzake eerdergenoemde

zorgplicht nog eens herbevestigd en geaccentueerd. Door de Wet revitalisering generiek toezicht is het verticale archieftoezicht vanuit de provincie meer op afstand komen te staan en dient het horizontale archieftoezicht binnen de gemeente te worden versterkt.

Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) gemeentelijke archiefketen

Ter ondersteuning van de verantwoordingsplicht van het college van B&W en gelet op de wijzigingen in het (archieftoezicht, heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een instrumentarium ontwikkeld, de zogeheten Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) gemeentelijke archiefketen. Het instrumentarium – in feite een vragenlijst over de kritieke punten van het archiefbeheer – kan niet alleen worden gebruikt bij de verantwoording van het college aan de gemeenteraad, maar ook ten behoeve van de verantwoording van de gemeente aan de externe toezichthouder (de provincie) en de burger.

De tien hoofdvragen van de Kritische Prestatie Indicatoren gemeentelijke archiefketen (hierna: Vragenlijst archief-KPI's) zijn niet vrijblijvend, maar verplicht. Zij zijn afgeleid van de voor gemeenten geldende artikelen in de Archiefwet, het Archiefbesluit en/of de Archiefregeling. Door het invullen van genoemde vragenlijst kan worden bepaald of de gemeente voldoet aan de archiefwettelijke eisen, en wanneer niet, of er in zo'n geval dan sprake is van taakverwaarlozing. In het geval van taakverwaarlozing zonder adequaat verbeterplan kan de provinciale toezichthouder alsnog ingrijpen.

Cruciale thema's en (interne) beoordeling

Op basis van een risicoanalyse heeft Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen uit de tien KPI-hoofdvragen vier cruciale thema's gekozen als focus voor het toezicht – zoals deze thema's overeenkomen met de aanbevelingen van de VNG. Wanneer aan ieder van de vier thema's wordt voldaan, zal de provincie de gemeente als 'goed' beoordelen. Als aan tenminste één van de vier niet wordt voldaan, is er sprake van taakverwaarlozing en zal de beoordeling 'slecht' zijn. Wanneer dit laatste echter tot aantoonbaar lage risico's leidt en/of vergezeld gaat van een adequaat verbeterplan, wordt als beoordeling 'matig' aangehouden. Bij de kwalificatie 'slecht' zullen de landelijke beleidskaders voor indeplaatsstelling en schorsing/vernietiging in werking treden, welke uiteindelijk tot ingrijpen kunnen leiden.

Het verslag van de verantwoording en interne beoordeling vormt, als bewijs van de interne beheersing, de belangrijkste informatiebron voor het provinciale toezicht. Afgesproken is dat voor een juiste interpretatie ook de onderliggende, ingevulde Vragenlijst archief-KPI's voor de provincie beschikbaar komt. De conceptbeoordeling (door de provincie) van de interne beheersing van de vier thema's wordt vervolgens eerst ambtelijk aan de gemeente voorgelegd, zodat eventuele misverstanden of onvolkomenheden kunnen worden weggenomen. Daarna stelt de provincie de beoordeling officieel vast.

Hieronder zal op basis van de ingevulde Vragenlijst archief-KPI's worden aangegeven hoe de gemeente Bedum zichzelf beoordeelt voor wat betreft het voldoen aan de archiefwettelijke eisen (zowel op het niveau van een thema als van een indicator). Overeenkomstig de indeling van de provincie zullen de KPI's telkens binnen een thema (of: thema's) worden geplaatst. De beoordeling als zodanig kan niet los worden gezien van de voorgestelde verbetermaatregelen.

De ingevulde Vragenlijst Archief-KPI's, de toelichting daarop en de verbetermaatregelen zullen nog voor uw raad ter inzage worden gelegd.

Matig		
Thema 1 – Het beheer van zowel analoge als digitale overheidsinformatie voldoet aan toetsbare eisen van een toe te passen kwaliteitssysteem.		
MATIG		
KPI 1: Lokale regelingen - Voldoen de gemeentelijke regelingen aan de wettelijke eisen?		
MATIG		
KPI 2: Interne kwaliteitszorg en toezicht - Werkt de gemeente structureel aan de kwaliteit(sverbetering) van haar informatiehuishouding?		
	118	

MATIG

KPI 9: Rampen, calamiteiten en veiligheid - Heeft de gemeente plannen voor het behoud van de (te bewaren) archiefbescheiden bij bijzondere omstandigheden?

MATIG (hoewel geen sprake van taakverwaarlozing)

KPI 10: Middelen en mensen - Kan de gemeente beredeneerd aangeven, gelet op haar wettelijke taken voor de archiefzorg en het archiefbeheer, hoeveel middelen en mensen zij hiervoor ter beschikking stelt alsmede hun kwaliteitsniveau?

MATIG (hoewel geen sprake van taakverwaarlozing)

De ontwikkelingen en achterstanden in de archiefwerkzaamheden worden langzaam ingelopen, dankzij de extra ingezette ondersteuning. Echter door de vele ontwikkelingen, zoals de invoering van 'Zaakgericht en digitaal werken', blijft extra ondersteuning gevraagd. Dit is echter ook investeren in de toekomst, aangezien genoemd project bijdraagt aan de oplossing van verschillende geconstateerde problemen in de archiefketen.

Thema 2 – Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt in goede, geordende en toegankelijke staat gebracht.

MATIG

KPI 3: Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden - Geschiedt de ordening planmatig, waarborgen het systeem en de materialen de authenticiteit, context, toegankelijkheid en de duurzaamheid van de archiefbescheiden?

MATIG

In de IBT paragraaf bij de begroting 2015 was aangegeven dat de achterstandsklus 'Nog niet-vernietigde vernietigingsbestanden' met hoge prioriteit zou worden uitgevoerd. Dit heeft nog niet plaatsgevonden, maar zal op korte termijn gebeuren.

KPI 4: Digitale archiefbescheiden in het bijzonder - Werkt de gemeente inzake digitale archiefbescheiden systematisch aan digitaal informatiebeheer en voldoet ze aan de specifieke wettelijke voorschriften?

MATIG

Thema 3 – Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt tijdig vernietigd dan wel overgebracht, openbaar gemaakt en beschikbaar gesteld.

MATIG

KPI 5: Vernietiging, vervanging en vervreemding van archiefbescheiden - Weegt de gemeente zorgvuldig af wanneer het bezit van bescheiden niet meer van belang is voor bedrijfsvoering, democratische controle en cultuurhistorie?

MATIG

KPI 6: Overbrenging van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats - Brengt de gemeente het principe van de Archiefwet 'te bewaren archiefbescheiden na 20 jaar overbrengen, tenzij met redenen omkleed' correct in de praktijk?

MATIG

De achterstandsklus 'Inventaris gemeentebestuur Bedum 1941-1996' zal op korte termijn worden afgerond.

KPI 8: Terbeschikkingstelling van naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden - Voldoet de gemeente in de praktijk aan de openbaarheidseisen van de Archiefwet?

GOED

Thema 4 – Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt duurzaam beheerd en is geplaatst in daartoe geëigende omgevingen.

MATIG

KPI 3: Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden
- Geschiedt de ordening planmatig, waarborgen het systeem en de materialen de authenticiteit, context, toegankelijkheid en de duurzaamheid van de archiefbescheiden?

MATIG

KPI 7: Archiefbewaarplaatsen, archiefruimten en e-depots - Zijn de fysieke en digitale bewaaromstandigheden op orde?

GOED/MATIG

Huisvesting statushouders

Alle gemeenten hebben de wettelijke taak om vergunninghouders te huisvesten. Door het rijk wordt elk half jaar een taakstelling opgelegd voor het aantal te huisvesten vergunninghouders. Doordat veel gemeenten hierin regelmatig een achterstand hadden, is op 1 oktober 2012 een nieuwe toewijzingsprocedure geïntroduceerd. Vanaf deze datum krijgt een gemeente van het COA te horen welke vergunninghouder of welk gezin een huis moet krijgen. De gemeente doet vervolgens een passend aanbod, begeleidt de verhuizing in een termijn van 12 weken en start met het organiseren van uitkering, onderwijs en inburgering.

Goed

Voor 2014 gold, inclusief een tussentijdse verhoging vanwege een sterke toename van het aantal asielzoekers naar Nederland uit landen als Eritrea en Syrië, een taakstelling van 10 te huisvesten statushouders. Er is op 1 januari 2014 geen sprake meer van een achterstand.

Op 1 januari 2014 staat de teller op een voorstand van 6 statushouders, hetgeen betekent dat in 2014 ruimschoots aan de taakstelling is voldaan. De taakstelling voor 2014 is dan ook meer dan goed uitgevoerd. Als minpunt daarbij dient te worden opgemerkt dat ook in 2014 de termijn van 12 weken voor de huisvesting van statushouders meestal niet werd gehaald.

Voor 2015 zal naar verwachting op basis van de taakstelling van 9 statushouders voor het eerste halfjaar de totale taakstelling uitkomen op 18.

Het regionaal overleg dat naar aanleiding van de nieuwe toewijzingsprocedure is opgestart, met als deelnemende partijen de gemeenten Bedum, De Marne, Winsum, Eemsum, regiovoerder COA, provincie Groningen, woningbouwcorporaties en opvangorganisaties voor statushouders, vindt nog steeds plaats.

3.2.8 Gemeentelijke subsidies

In artikel 22 van de “Financiële verordening gemeente Bedum” vastgesteld door uw raad d.d. 22 maart 2007 is bepaald dat het college inzicht geeft in verstrekking subsidies. De verplichte paragraaf gemeentelijke subsidies van de begroting en jaarstukken dient te bevatten de kaders voor de verstrekking van de gemeentelijke subsidies en een overzicht van de toegekende structurele subsidies.

Kader

Uw raad heeft op 9 juni 2011 de “Algemene Subsidieverordening gemeente Bedum 2011” vastgesteld (de datum van inwerkingtreding is 1 juli 2011). De subsidieverordening bevat de procedureregels rond de behandeling van subsidieaanvragen. Voorts heeft ons college op 26 april 2011 de “Nadere regels Algemene Subsidieverordening gemeente Bedum 2011” vastgesteld. Hierin is geregeld waarvoor subsidie verstrekt kan worden.

Overzicht gemeentelijke subsidies

Op grond van artikel 3 van de subsidieverordening is het college van burgemeester en wethouders belast met de uitvoering en het toezicht op de naleving van de subsidieverordening en besluit uit dien hoofde over de subsidieverstrekking. In de begroting 2014 is rekening gehouden met verstrekking van subsidies aan diverse partijen. In onderstaande tabel treft u de subsidiebedragen aan.

Omschrijving	Raming primitief	Raming na Bijstelling	Werkelijk
Algemeen Maatschappelijk Werk	94.859	94.859	92.914
Buro Slachtofferhulp Groningen	2.380	2.380	2.627
Halt	2.364	2.364	2.405
Anti discriminatiemeldpunt	5.254	5.254	5.276
Stiching Openbare Bibliotheek	222.096	222.096	222.096
Stichting Muziekschool Hunsingo	109.986	109.986	109.986
Stichting De Beemden	84.685	84.685	84.685
Peuterspeelzalen	95.982	95.982	85.220
Muziek-/cultuur-/toneelverenigingen	12.146	17.196	18.571
Culturele commissie Bedum	5.207	5.207	5.000
VVV-Lauwersland	10.599	7.099	8.067
Stichting Welzijn Bedum	263.928	263.928	243.787
WMO adviesraad	1.978	1.978	-
Stichting gemeentelijke opvang Vluchtelingen	18.693	18.693	16.024
St. agglomeratie Omroep Midden-groningen (RegioFM)	5.640	5.640	5.640
Oranjeverenigingen	1.497	1.497	1.298
Hertenkamp Bedum	683	683	689
	937.977	939.527	903.597

3.2.9 Controle en Onderzoek

De gemeente Bedum dient in het kader van de rechtmatigheid en de financiële verordeningen ex artikel 212 en 213a Gemeentewet jaarlijks diverse onderzoeken uit te voeren. In de paragraaf Controle en Onderzoek bij de begroting en in het jaarlijks vast te stellen onderzoeksplan wordt aangegeven welke onderzoeken er zullen worden uitgevoerd. Rapportage over de voortgang vindt plaats in de voor- en najaarsrapportage en in de paragraaf Controle en Onderzoek van de programmarekening.

Er worden drie soorten onderzoeken gedaan, namelijk:

- Financiële of volledigheidscntroles
- Rechtmatigheidcontroles
- Onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid

Financiële of volledigheidscntroles

Deze controles zijn er vooral op gericht of de juiste bedragen in de jaarrekening zijn verantwoord en om het risico van fraude te beperken. Ze zijn opgenomen in de werkprocessen bij diverse afdelingen en zijn periodiek uitgevoerd. Het betreft de volgende controles:

Wat	Wie	Wanneer
Opbrengst en volledigheid van de diverse belastingen	Afdeling Middelen, onderdelen Financiën en Belastingen	Per kwartaal
Jaarlijkse controle op de ontwikkeling van de WOZ-waarden	Afdeling Middelen, onderdeel Belastingen	Per kwartaal
Opbrengst en volledigheid van de leges	Afdeling Middelen, onderdelen Financiën en Belastingen	Per kwartaal
Opbrengst en volledigheid van de grafrechten	Afdeling Burgerzaken	Per kwartaal
Maandelijks controle op de salarisadm. (controle op mutaties)	Afdeling Staf Concern, P&O	Maandelijks
Uitvoering in het kader van opstellen voorjaarsnota	Alle betrokken afdelingen/leden MT	April/mei 2014
Uitvoering in kader van opstellen najaarsnota	Alle betrokken afdelingen/leden MT	Oktober/november 2014

Rechtmatigheidcontroles

De werkzaamheden van de gemeente worden voor een groot deel bepaald door interne en externe wet- en regelgeving. Voor de rechtmatigheid moet nagegaan worden of de gemeente werkt volgens deze regelgeving. Vanaf 2004 moet de accountant voor de financiële rechtmatigheid constateren, dat de regelgeving in acht is genomen en hierover een verklaring afleggen.

De kaders waarbinnen de accountant de rechtmatigheidstoets dient uit te voeren, worden door uw raad vastgesteld in een controleprotocol. Het controleprotocol heeft tot doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van diens controle, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheid beperkt zich tot de regelgeving, waaruit financiële verplichtingen voortvloeien en de vraag of de gemeente bij niet naleven meer dan normale risico's loopt.

De gemeente is gebaat bij een organisatie die de regelgeving serieus neemt en ernaar handelt. De toets wordt gedaan met behulp van een samengesteld normen- en toetsingskader, waarin de interne (eigen: zoals verordeningen, besluiten en instructies) en externe regelgeving (wetgeving, maatregelen van bestuur, verordeningen van andere overheidslichamen) is opgenomen, vastgelegd in het controleprotocol. Jaarlijks wordt de regelgeving bij de afdelingen geïnventariseerd en geplaatst in het toetsingskader, zodat alle aspecten van rechtmatigheid getoetst kunnen worden. Aan de hand van het aldus verkregen toetsingskader voor de afdeling worden checklisten samengesteld of de al bestaande bijgewerkt.

De interne controle en beheersing op de naleving van de regels en procedures gebeurt binnen de afdelingen. Daarbij wordt door de medewerkers binnen deze afdelingen door middel van de gestandaardiseerde checklists vastgelegd welke stappen zijn gezet voor het plaatsvinden van een financiële handeling. Vastlegging van bevindingen in checklists op basis van steekproeven vinden controleerbaar plaats met uitgebreide achtergrond dossiers.

Het gaat hierbij vooral om processen waar meer dan 1% van de gemeentelijke omzet in geld omgaat en/of waar de gemeente een meer dan evenredige (financieel) risico loopt, zoals:

- Salarissen
- Vergoedingen wethouders
- Belastingen en heffingen
- Bouwleges
- Verleende kwijtscheldingen
- Verstrekte subsidies
- Uitvoering WMO
- Leerlingenvervoer
- Huisvesting onderwijs
- Afschrijvingen
- Verhuur (o.a. van sportaccommodaties)
- Inkoop/budgetbeheer
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid/Europese aanbestedingen
- Staatssteun
- Grondexploitatie inkopen en verkopen
- Treasury (liquiditeitenbeheer en geldstromen)

De laatste jaren is een verklaring van rechtmatigheid ontvangen. Rechtmatig handelen ligt verankerd in de dagelijkse bedrijfsvoering. Processen zijn hier zo mogelijk op aangepast.

Het is zaak dat rechtmatig handelen zodanig organisatorisch wordt ingebed dat ieder jaar een zogenaamde rechtmatigheidsverklaring kan worden afgegeven. In 2012 is het handboek Administratieve organisatie en het daaruit voortvloeiende Intern controleplan vastgesteld.

Voor de hele organisatie zijn processen beschreven. Hierin is ook aandacht besteed aan het rechtmatig handelen. Zo maken de vorengenoemde checklists onderdeel uit van de beschrijvingen en is een verplichting opgenomen om periodiek interne controle uit te voeren naar het rechtmatig handelen. Per proces is een procesverantwoordelijke benoemd die inhoudelijk betrokken is bij het betreffende proces.

Voorts hebben wij, mee in het licht van onze financiële positie, besloten geen nieuwe verplichtingen aan te gaan zonder deze verplichtingen integraal te kunnen afwegen in het kader van de voorjaarsnota of de begroting. Verder is het systeem van budgethouderschap en budgetbewaking verder verfijnd met het oogmerk de organisatie verder “in control” te brengen.

Doelmatigheid en doeltreffendheidscontroles (213a onderzoek)

Dat de gemeente controles op de doelmatigheid en doeltreffendheid moet uitvoeren, is vastgelegd in de “*verordening voor periodiek onderzoek door het college naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur van de gemeente Bedum*”, de zogenaamde financiële verordening ex artikel 213a Gemeentewet.

De (herziene) verordening 213a is in uw raadsvergadering van december 2007 vastgesteld. Jaarlijks onderzoekt het college de doelmatigheid van (onderdelen van) organisatie-eenheden van de gemeente en de uitvoering van taken door de gemeente. Ons college toetst jaarlijks de doeltreffendheid van maximaal twee (delen van) programma's en paragrafen.

Onder doelmatigheid wordt verstaan:

De mate waarin de gewenste prestaties worden gerealiseerd met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen.

Onder doeltreffendheid wordt verstaan:

De mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald.

Het oogmerk is gericht op kwaliteitsverbetering. De overheid is een monopolist. Dat betekent dat er geen natuurlijke correctie is op de kwaliteit van het product, dat de gemeente aan de burgers levert. De doelstelling van het 213a onderzoek is gericht op het ontwikkelen van een lerende organisatie die voortdurend bezig is met het verbeteren van de door de gemeente te leveren producten. Om dit te bereiken zullen door ons college regelmatig onderdelen van de organisatie doorgelicht worden.

In 2014 is een start gemaakt met het onderzoeken van de doelmatigheid van het groenbeleid. Door verschillende oorzaken is het onderzoek nog niet afgerond en zal dit in 2015 zijn vervolg krijgen.

4. Jaarrekening 2014

4.1 Inleiding

Op de volgende bladzijden treft u de jaarrekening 2014 aan. De opzet van de jaarrekening 2014 wijkt niet af van de opzet van de jaarrekening 2013.

De jaarrekening 2014 sluit ook aan bij de wijze van presenteren van de begroting 2014 en voldoet daarmee aan de eisen van het BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden).

De jaarrekening 2014 sluit met een batig saldo van € 1.694.612. Hiervan betreft € 1.179.643 een overheveling van geormerkte budgetten.

4.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties), dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut.

Investerings die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten, zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend, is niet relevant voor de classificatie.

Nota waardering en afschrijving vaste activa gemeente Bedum

In de raadsvergadering van 18 juni 2014 is de Nota waardering en afschrijving vaste activa gemeente Bedum (opnieuw) vastgesteld. De in deze nota vastgestelde richtlijnen zijn gehanteerd bij de opstelling van de jaarrekening 2014.

Materiële vaste activa met economisch nut.

In erfpacht uitgegeven gronden.

Onze gemeente heeft geen gronden in erfpacht uitgegeven. Wel worden gronden verpacht.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering of het inzamelen van huishoudelijk afval, dan worden deze investeringen voortaan op de balans opgenomen in een aparte categorie: Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Een uitzondering hierop zijn de investeringen in het kader van de uitvoering GRP, bruggen en automatisering. Op deze investeringen wordt hoofdzakelijk annuïtair afgeschreven.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn, soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt. Het is niet verplicht om deze gevallen te corrigeren.

Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

In hoofdstuk 5, onderdeel 5.4. van de nota “Waardering en afschrijving vaste activa gemeente Bedum” zijn de volgende te hanteren afschrijvingstermijnen opgenomen:

- a. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten, bedrijfsgebouwen en nieuwe schoolgebouwen en algehele renovatie woonruimten en (bedrijfs)gebouwen mits gemotiveerd aangegeven kan worden dat het gerenoveerde nog een gebruiksperiode/economische levensduur heeft van 40 jaar;
- b. 60 jaar: oude schoolgebouwen
- c. 50 jaar: rioleringen;
- d. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- e. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- f. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; kantoormeubilair; schoolmeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen; groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- g. 5-10 jaar: zware transportmiddelen; aanhangwagens; personenauto's; lichte motorvoertuigen;
- h. 3-5 jaar: automatiseringsapparatuur en software;
- i. niet: gronden en terreinen.

De genoemde afschrijvingstermijnen zijn op hoofdlijnen opgesteld. Bij de uitvoering kan discussie ontstaan over de vraag wat de juiste termijn is. De te hanteren termijn wordt dan in overleg met de interne deskundige bepaald waarbij uitgangspunt de gebruiksperiode is.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Overeenkomstig de nota “Waardering en afschrijving vaste activa gemeente Bedum 2014”(d.d. 18 juni 2014) worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals bijv. wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken onder aftrek van bijdragen derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij raadsbesluit worden afgeweken. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het actief lineair afgeschreven (m.u.v. bruggen) over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door de raad aan te geven tijdsduur. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, mag op dergelijke activa (resultaatafhankelijk) extra worden afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien. Beleid is dat vervroegde of extra afschrijvingen op investeringen met maatschappelijk nut alleen plaats vinden, indien er sprake is van gewijzigde economische levensduur, buiten gebruikstelling of wettelijke maatregelen. Extra afschrijvingen op grond van het rekeningresultaat vinden niet plaats.

Financiële vaste activa

Leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (“kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen” in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken.

Bijdragen aan activa van derden worden conform het raadsbesluit op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- Kapitaalverstrekkingen aan:
 - *deelnemingen*
 - *gemeenschappelijke regelingen*
 - *overige verbonden partijen*
- Langlopende leningen aan:
 - *deelnemingen*
 - *woningbouwcorporaties*
 - *overige verbonden partijen*
- Overige langlopende leningen.
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Het begrip rentetypische looptijd verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding.

Voor een uitzetting die een looptijd kent van tien jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast activum dient te worden opgenomen, ook al resteert er minder dan 1 jaar van de oorspronkelijke looptijd. Van een “deelneming” is krachtens artikel 1d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of lagere marktwaarde. De rente wordt bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden.

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs.

De als “onderhanden werken” opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voorzover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Oninbare vorderingen worden afgeboekt. Voor het risico van oninbaarheid is een voorziening “dubieuze debiteuren” gevormd.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva

Nota reserves en voorzieningen

In de raadsvergadering van 19 juni 2014 is de “Nota reserves en voorzieningen” (opnieuw) door uw raad vastgesteld. Met het beleid zoals vastgelegd in deze nota is rekening gehouden bij de opstelling van de rekening 2014.

Voorzieningen

Voorzieningen worden, voor zover mogelijk, gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De onderhoudsegalisatievoorziening stoelt op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf “onderhoud kapitaalgoederen”, die is opgenomen in het jaarverslag, is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Verplichting voortvloeiende uit leasing

De waardering van de verplichting uit hoofde van de financial leasing van Unix server vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

4.3 Balans per 31 december 2014

	31-12-2014	31-12-2013
ACTIVA		
<i>Materiële vaste activa</i>	18.524.312	19.867.039
- Investerings met een economisch nut		
- gronden uitgegeven in erfpacht	0	0
- overige investeringen met een economisch nut	10.540.253	11.845.982
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	4.971.117	4.968.566
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	3.012.942	3.052.491
	6.638.157	7.083.860
<i>Financiële vaste activa</i>		
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	63.405	65.856
- gemeenschappelijke regelingen	0	0
- overige verbonden partijen	14.215	14.215
- Leningen aan:		
- woningbouwcorporaties	3.199.700	3.319.067
- deelnemingen	605.315	605.315
- overige verbonden partijen	34.194	41.299
- Overige langlopende leningen u/g	2.692.618	3.028.545
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	28.710	9.563
Totaal vaste activa	25.162.469	26.950.899
Vlottende activa		
<i>Voorraden</i>	5.497.165	5.342.465
- Grond en hulpstoffen		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
- overige grond- en hulpstoffen	0	0
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	5.495.669	5.340.195
- Gereed product en handelsgoederen	1.496	2.270
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	4.839.609	2.049.467
- Vorderingen op openbare lichamen	958.558	1.293.087
- Verstrekte kasgeldleningen	0	0
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	15.000	0
- Uitzettingen in s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.203.322	250.000
- Overige vorderingen	662.729	506.380
- Overige uitzettingen	0	0
<i>Liquide middelen</i>	73.371	86.750
- Kassaldi	3.203	13.620
- Bank- en girosaldi	70.168	73.130
<i>Overlopende activa</i>	1.165.698	1.040.727
Totaal vlottende activa	11.575.843	8.519.409
Afrondingsverschillen	14	14
Totaal generaal	36.738.326	35.470.322

	31-12-2014	31-12-2013
PASSIVA		
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	11.997.959	11.306.749
- Algemene reserve	5.901.260	6.380.511
- Bestemmingsreserves		
- voor egalisatie tarieven	0	0
- overige bestemmingsreserves	4.402.087	4.065.701
- Gerealiseerd resultaat	1.694.612	860.537
<i>Voorzieningen</i>	3.795.830	2.070.953
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.527.730	1.004.832
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	670.194	631.881
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	1.597.906	434.240
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	17.675.921	18.977.751
- Obligatieleningen	0	0
- Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen/verzekeringsinstellingen		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	17.675.921	18.977.751
- binnenlandse bedrijven		
- overige binnenlandse sectoren		
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
- Waarborgsommen	0	0
- Verplichtingen uit hoofde van financial-lease overeenkomsten	0	0
Totaal vaste passiva	33.469.710	32.355.453
Vlottende passiva		
<i>Nettovlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	1.223.118	1.019.875
- Kasgeldleningen	0	0
- Bank- en girosaldi	75.966	0
- Overige schulden	1.147.152	1.019.875
<i>Overlopende passiva</i>	2.045.503	2.094.993
Totaal vlottende passiva	3.268.621	3.114.868
Afrondingsverschillen	-5	1
Totaal generaal	36.738.326	35.470.322
Gewaarborgde geldleningen	29.344.000	29.546.000

4.4 Toelichting op de balans

Algemeen

In de bijlage “Toelichting Investerings- en financieringsstaat” treft u het verloop aan van de kredieten gedurende het jaar 2014. In paragraaf 4.8 wordt inzicht gegeven in het verloop van de reserves en voorzieningen. In deze paragraaf wordt daarom geen toelichting gegeven op de ontwikkelingen van de kredieten en reserves en voorzieningen gedurende 2014.

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa

De post materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31-12-2013	Investeringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2014
In erfpacht uitgegeven gronden	0						0
Overige investeringen met een economisch nut	11.845.982	556.574	1.295.644	473.328	93.331	0	10.540.253
Investeringen met een economisch nut, waavoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	4.968.566	74.743	0	72.192	0	0	4.971.117
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	3.052.491	92.586	0	122.350	9.785	0	3.012.942
Totaal	19.867.039	723.903	1.295.644	667.870	103.116	0	18.524.312

Toelichting materiële vaste activa

Er zijn geen gronden in erfpacht uitgegeven. Wel zijn er gronden verpacht.

De afschrijvingen hebben conform besluitvorming van de raad plaatsgevonden.

De vermeerdering over 2014 bedraagt € 723.903. Deze vermeerdering heeft betrekking op diverse investeringen ter uitvoering van raadsbesluiten. In de bijlage “Toelichting Investerings- en financieringsstaat” vindt u een gedetailleerde toelichting van de vermeerderingen per beschikbaar gesteld krediet.

De “Overige investeringen met een economisch nut” kunnen uitgesplitst worden in:

	Boekwaarde 31-12-2013	Investerings- Vermeerder.	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2014
Gronden en terreinen	3.735.109	92.417	1.151.850	14.002	93.331	0	2.568.343
Woonruimten	0	0	0	0	0	0	0
Gebouwen	6.939.673	97.231	0	311.354	0	0	6.725.550
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	486.838	2.235	0	27.541	0	0	461.532
Vervoermiddelen	107.148	0	60.224	16.747	0	0	30.177
Machines, apparaten en installaties	362.274	363.780	76.934	43.347	0	0	605.773
Overige materiële vaste activa	214.940	911	6.636	60.337	0	0	148.878
Totaal	11.845.982	556.574	1.295.644	473.328	93.331	0	10.540.253

De “Investerings met een economisch nut”, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, kunnen uitgesplitst worden in:

	Boekwaarde 31-12-2013	Investerings- Vermeerder.	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2014
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.933.633	74.743	0	62.946	0	0	4.945.430
Machines, apparaten en installaties	27.400	0	0	5.480	0	0	21.920
Overige materiële vaste activa	7.533	0	0	3.766	0	0	3.767
Totaal	4.968.566	74.743	0	72.192	0	0	4.971.117

De “Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut” kunnen uitgesplitst worden in:

	Boekwaarde 31-12-2013	Investerings	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2014
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.950.051	92.586	0	110.394	9.785	0	2.922.458
Machines, apparaten en installaties	102.440	0	0	11.956	0	0	90.484
Totaal	3.052.491	92.586	0	122.350	9.785	0	3.012.942

Financiële vaste activa

De post financiële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31-12-2013	Investe- ringen	Desinv.	Aflossingen/af schrijvingen	Afwaard./ Voorz.	Boekwaarde 31-12-2014
Kapitaalverstrekkingen aan:						
deelnemingen	65.856	0	2.451	0	0	63.405
gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	0	0	0
Overige verbonden partijen	14.215	0	0	0	0	14.215
Leningen aan:						
woningbouwcorporaties	3.319.067	0	0	119.367	0	3.199.700
deelnemingen	605.315	0	0	0	0	605.315
overige verbonden partijen	41.299	0	0	7.105	0	34.194
Overige langlopende leningen	3.028.545	38.781	0	359.708	0	2.707.618
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	9.563	19.650	0	503	0	28.710
Totaal	7.083.860	58.431	2.451	486.683	0	6.653.157

Toelichting financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Er is aan de volgende organisaties kapitaal verstrekt:

- deelneming stichtingskapitaal Trefcentrum	€ 45.378,02
- inbrengsom EGD	€ 0,45
- deelneming "Vordering op Enexis"	€ 14,24
- deelneming "Verkoop Vennootschap BV"	€ 14,24
- deelneming "Publiek Belang Elektr.prod.BV"	€ 5.309,23
- deelneming "CBL Vennootschap BV"	€ 14,24
- deelneming "Claim Staat Vennootschap BV"	€ 14,24
- deelneming "Enexis Holding BV"	€ 12.660,47
Totaal per 31-12-2014	€ 63.406,13

De gemeente heeft geen kapitaal verstrekt aan gemeenschappelijke regelingen.

Kapitaalverstrekking aan overige verbonden partijen

5.265 aandelen A BNG à € 2,50	€ 11.945,76
5 aandelen Waterleidingmaatschappij	€ 2.268,91
	€ 14.214,67

Leningen aan woningbouwcorporaties

Door de woningbouwcorporatie is conform de leningsovereenkomsten een bedrag van €119.367 afgelost op de verstrekte geldleningen. Er zijn in 2014 geen nieuwe leningen verstrekt.

Leningen aan deelnemingen

De gemeente heeft een tweetal leningen aan deelnemingen:

- lening aan deelneming "Vordering op Enexis BV"	€ 605.315,31
- vordering op deelneming "Verkoop Vennootschap BV"	€ 284.835,48
Totaal	€ 890.150,79

Voorziening op vordering op "Verkoop Vennootschap BV"	€ 284.835,48
Boekwaarde 31-12-2014 leningen aan deelnemingen	€ 605.315,31
	=====

Leningen aan overige verbonden partijen

Er zijn aan 5 organisaties leningen verstrekt. De totale boekwaarde van deze leningen per 31-12-2014 bedraagt € 34.194. In 2014 is door deze organisaties een bedrag van € 7.105 afgelost op de verstrekte leningen conform de leningsovereenkomsten. Er zijn in 2014 geen nieuwe leningen verstrekt.

Overige langlopende leningen u/g

De “Overige langlopende leningen u/g” kunnen uitgesplitst worden in:

	Boekwaarde 31-12-2013	Investe- ringen	Desinves- teringen	Aflossingen/af- schrijvingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2014
Leningen ambtenaren	3.022.319	0	0	342.646	0	2.679.673
Startersleningen	0	6.200	0	0	0	6.200
Fietsproject	6.226	17.581	0	17.062	0	6.745
Totaal	3.028.545	23.781	0	359.708	0	2.692.618

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde 31-12-2013	Vermeer- dering	Verminde- ring	Voorziening i.v.m. verwacht verlies	Boekwaarde 31-12-2014
Grond- en hulpstoffen:					
- niet in exploitatie genomen Bouwgronden	0	0	0		0
- overige grond- en hulpstoffen	0	0	0		0
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	5.421.578	540.820	179.585	287.144	5.495.669
Gereed product en handelsgoederen	2.270	2.580	3.354		1.496
Totaal	5.423.848	543.400	182.939	287.144	5.497.165

Toelichting voorraden

Onder de boekwaarde “onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie” per 31-12-2014 valt:

- Bouwgrond Bedrijventerrein fase 1	€ 245.156,19
- Bouwgrond Bedrijventerrein fase 2	€ 755.777,03
- Bouwgrond Ter Laan 4	€ 4.898.400,92
- Bouwgrond Vogelzanglocatie/kwekerij	-/- € 116.520,53

Bedrijvenpark

Het verwachte verlies bij de exploitatie van Bedrijvenpark fase I bedraagt € 83.762 en bij de exploitatie van Bedrijvenpark fase II € 203.382. In totaal een verwacht verlies van € 287.144,--.

Voor dit bedrag is (conform de voorschriften BBV) een voorziening gevormd die in mindering moet worden gebracht op de boekwaarde.

Ter Laan 4

Het tempo van realisatie van de verkoop van de kavels is bepalend voor de uitkomst van de exploitatieopzet. De onzekerheden betreffende deze verkooprealisatie betekenen derhalve ook onzekerheden in de uitkomst

van de exploitatie. Dit zou gevolgen kunnen hebben voor de ingecalculeerde bijdrage aan de bestemmingsreserve Herstructurering. Vooralsnog gaan we ervan uit dat de exploitatie sluitend blijft.

Boekwaarde

De boekwaarde per 31-12-2014 van de voorraden onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie bedraagt:

Boekwaarde 31-12-2014	€ 5.782.813,--
Voorziening bouwgrond Bedrijvenpark fasen I&II	-/- € 287.144,--
Balans 31-12-2014	€ 5.495.669,--
	=====

De voorraad gereed product en handelsgoederen betreft de voorraad eigen verklaringen.

Het totaal van de voorraden op de balans op 31-12-2014 bedraagt: € 5.497.165.

Uitzettingen korter dan één jaar

De balansspecificatie van de uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar ziet er als volgt uit:

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Vorderingen op openbare lichamen	958.558	1.293.087
Verstrekte kasgeldleningen	0	0
Rekening-courantverhoudingen met niet fin.instellingen	15.000	0
Overige vorderingen	662.729	506.380
Overige uitzettingen	0	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.203.322	250.000
Totaal	4.839.609	2.049.467

Toelichting uitzettingen korter dan één jaar

De openstaande “overige vorderingen” betreffen:

- belastingkohieren t/m 2014: € 164.210
- debiteuren sociale zaken: € 184.344
- debiteuren algemeen € 380.588

Dubieuze debiteuren

In verband met dubieuze debiteuren (exclusief debiteuren sociale zaken) is een voorziening getroffen ad € 66.412,65. Dit bedrag is in mindering gebracht op de balanspost “overige vorderingen” per 31-12-2014.

In verband met dubieuze debiteuren sociale zaken is een voorziening getroffen ad € 80.144,06. Dit bedrag is ook in mindering gebracht op de balanspost “overige vorderingen” per 31-12-2014.

Balans 31-12-2014 Overige vorderingen

Boekwaarde 31-12-2014	€ 809.286
Voorziening dubieuze debiteuren	€ 66.413
Voorziening dubieuze debiteuren SoZa	€ 80.144
	€ 662.729

Van de totale vordering per 31-12-2014 (exclusief debiteuren sociale zaken) ad € 1.503.356 staat op het moment van de opstelling van de jaarrekening (begin april 2014) nog een bedrag van € 1.150.417 open.

Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- vordering op de belastingdienst BCF 2014 € 880.809
- belastingenkohieren t/m 2014 € 164.224
- overige posten € 105.384

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag buiten 's Rijks schatkist is aangehouden, bedraagt voor elk kwartaal in 2014 € 250.000.

Liquide middelen

De balansspecificatie van de liquide middelen ziet er als volgt uit:

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Kassaldi	3.203	13.620
Bank- en giroaldi	70.168	73.130
Totaal	73.371	86.750

De specificatie van de bank- en giroaldi is als volgt:

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
Bank Nederlandse Gemeenten	(*)	54.028
Rabobank	70.168	19.102
Totaal	70.168	73.130
	=====	=====

(*) Het saldo van de Bank Nederlandse Gemeenten was per 31-12-2014 € 75.965,52 negatief en is derhalve opgenomen onder de vlottende passiva.

Overlopende activa

De balansspecificatie van de overlopende activa ziet er als volgt uit:

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Nog te ontvangen bedragen	1.093.546	900.343
Vooruitbetalingen	72.152	140.384
Totaal	1.165.698	1.040.727

Het saldo van de post “Nog te ontvangen bedragen” bestaat uit:

- declaratie brugbediening	€ 18.312
- suppletie BCF 2013	€ 45.048
- suppletie BCF 2014	€ 58.752
- suppletie BTW 2014	€ 3.982
- declaratie BMW-ICT 2014	€ 6.825
- declaratie 6 werkplekken Veiligheidsregio	€ 9.000
- declaratie waterverbruik diversen	€ 7.566
- huur gymlokale scholen	€ 11.825
- begraafrechten 2014	€ 20.211
- markt- en stroomgelden 2014	€ 7.626
- declaraties salarislasten personeel	€ 39.133
- leges WABO diversen 2014	€ 222.753
- declaratie schade	€ 8.685
- huur sportvelden	€ 36.615
- diverse posten	€ 41.254
- overlopende activa Overheidsgelden	€ 555.959
Totaal	€ 1.093.546

Overlopende activa Overheidsgelden

Op grond van een wijziging in het BBV per 01-01-2008 moeten de door ons uitgegeven bedragen, waarvoor later subsidies van Nederlandse of Europese overheidslichamen worden ontvangen (zogenaamde voorfinanciering) en die onderdeel uitmaakten van de balanspost Overlopende activa, voortaan als een afzonderlijk onderdeel binnen de balanspost Overlopende activa worden verantwoord.

Voor 2014 betreffen dit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2013	Vermeer- dering	Verminde- ring	Boekwaarde 31-12-2014
Declaratiedeel Bbz 2013	18.019	0	18.019	0
Declaratiedeel Bbz 2014	0	1.732	0	1.732
Berekende IAU 2014	0	57.439	0	57.439
Subsidie toegankelijk maken bushaltes	90.080	0	0	90.080
Verkeerseducatie	2.272	0	2.272	0
Subsidie herinr. O'dam	200.000	0	0	200.000
Verkeersveiligheidsplan 2012	2.565	0	2.565	0
Verkeerseducatie 2013	850	1.704	0	2.554
Verkeerseducatie 2014	0	2.944	0	2.944
Verbetering agrarische structuur Buitenwegen /BDU	169.235	0	169.235	0
Verbetering agrarische structuur buitenwegen maatregel 125	0	969.687	768.477	201.210
Gebiedsplan De Woldstreek	7.500	0	7.500	0
Lokaal loket WWZ eindafrek.	0	768	768	0
Totaal	490.521	1.034.274	968.836	555.959

De boekwaarde van de vooruitbetaalde bedragen per 31-12-2014 bedraagt € 72.152. Het gaat hier om in 2014 betaalde bedragen die betrekking hebben op 2015. Te denken valt hierbij aan verzekeringspremies, contributies, abonnementen, voorschotten persoonsgebonden budgetten Wmo e.d.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten.

	Boekwaarde 31-12-2013	Vermeer- dering	Verminde- ring	Boekwaarde 31-12-2014
Algemene reserve:				
- niet vrij aanwendbaar	1.639.761	0	24.368	1.615.393
- vrij aanwendbaar	4.740.750	875.825	1.330.708	4.285.867
Bestemmingsreserves:				
- voor egalisatie tarieven	0	0	0	0
- overige bestemmingsreserves	4.065.701	2.107.995	1.771.609	4.402.087
Gerealiseerd resultaat	860.537	1.694.612	860.537	1.694.612
Totaal	11.306.749	4.678.432	3.987.222	11.997.959

Toelichting eigen vermogen

In paragraaf 3.2.2 "Weerstandvermogen" wordt ingegaan op het eigen vermogen van de gemeente. Een specificatie van de diverse posten is te vinden in paragraaf 4.8. De indeling van de reserves en voorzieningen voldoet aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording.

Reserves

Hieronder zal per reserve worden aangegeven wat de aard en reden is waarom de reserve wordt aangehouden.

Algemene reserve

Algemene reserve, niet vrij aanwendbaar: buffer ter afdekking van risico's.

Algemene reserve, vrij aanwendbaar: buffer om niet voorzienbare uitgaven en risico's af te kunnen dekken. Daarnaast wordt de algemene reserve, vrij aanwendbaar, gebruikt om nieuwe beleidskeuzes financieel uitvoerbaar te maken.

Bestemmingsreserves

Frictie personeelskosten: reserve voor het opvangen van schommelingen in de personeelskosten als gevolg van ziekte, vacatures, incidentele werkzaamheden etc.

Spaarverlof: buffer, om in geval van opname van gespaard verlof door medewerkers, externe ondersteuning te kunnen aantrekken.

Seniorenbeleid: reserve voor het afdekken van de jaarlijkse kosten m.b.t. de uitvoering van de overeenkomst met het ABP "uitvoering FPU-gemeenten". Deze bestemmingsreserve is in 2014 opgeheven.

Overlopende budgetten: t.b.v. het veiligstellen van budgetten uit een bepaald jaar waarvan de uitgaven in een volgend jaar plaatsvinden.

Wachtgeldverplichtingen bestuurders: vorming van een reserve met als doel de jaarlijkse fluctuaties in de wachtgeldverplichtingen van bestuurders te kunnen opvangen. Deze bestemmingsreserve is in 2014 opgeheven.

Instrumenten/uniformen: reserve om bijdragen te kunnen verstrekken aan muziekverenigingen voor de aanschaf van instrumenten en uniformen.

Kinderopvang: buffer voor financiële afdekking van het beleid t.b.v. kinderopvang in de breedste zin van het woord.

Groot onderhoud dorpshuizen: reserve om bijdragen te kunnen verstrekken in het groot onderhoud van dorpshuizen en verenigingsgebouwen.

Gemeentelijk monumentenbeleid: buffer voor de uitvoering van het monumentenbeleid.

BUIG-uitkeringen: reserve voor overschotten en tekorten op de uitkeringen ingevolge de WWB, Ioaw, Ioaz en Bbz. Deze bestemmingsreserve is in 2014 opgeheven.

Bijzondere bijstand: reserve voor overschotten en tekorten op de uitvoering van de regeling bijzondere bijstand. Deze bestemmingsreserve is in 2014 opgeheven.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning: opvangen van overschrijdingen in de budgetten Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Deze bestemmingsreserve is in 2014 opgeheven.

Bovenwijkse kosten Bedrijventerrein: reserve voor het realiseren van bovenwijkse voorzieningen t.g.v. Bedrijvenpark Boterdiep fase 1 en 2. Deze bestemmingsreserve is in 2014 opgeheven.

Bovenwijkse kosten Ter Laan 4: reserve voor het realiseren van bovenwijkse voorzieningen t.g.v. Ter Laan 4.

Bovenwijkse kosten Vogelzanglocatie: reserve voor het realiseren van bovenwijkse voorzieningen t.g.v. locatie Vogelzang.

Herstructureringsfonds: reserve voor het verrichten van onderzoeken en het bijdragen in herstructureringsprojecten binnen de gemeente Bedum.

Onderhoud begraafplaatsen: reserve voor het toekomstig onderhoud van de begraafplaatsen (waaronder onderhoud graven).

Onderhoud wegen: reserve voor het opvangen van de jaarlijkse fluctuaties in de kosten van onderhoud wegen.

Onderhoud bruggen: reserve voor het opvangen van de jaarlijkse fluctuaties in de kosten van onderhoud bruggen.

Sociaal Domein: reserve voor overschotten en tekorten op de invoering/uitvoering van regelingen in het sociale domein (Participatiewet, jeugdzorg, WMO).

Ontsluiting Bedum: reservering voor de gemeentelijke bijdrage in een rondweg ter ontlasting van de Wilhelminalaan en de Stationsweg.

Door een wijziging in het BBV dient de bestemmingsreserve onderhoud riolering te worden omgezet in een voorziening. Het saldo van deze bestemmingsreserve per ultimo 2013 ad € 963.463 is derhalve als vermindering in 2014 opgenomen onder de 'overige bestemmingsreserves' en onder de voorzieningen ('door derden beklemden middelen met een specifieke aanwendingsrichting') als vermeerdering.

Gerealiseerd resultaat

Het nog te bestemmen resultaat ad € 860.537 (resultaat jaarrekening 2013) is verdeeld conform het besluit van uw raad d.d. 19 juni 2014.

Ten aanzien van de bestemming van het resultaat 2014 ad € 1.694.612 dient uw raad nog een besluit te nemen. We verwijzen naar het collegevoorstel in de inleiding.

Voorzieningen

De balansspecificatie van de voorzieningen ziet er als volgt uit:

	Boekwaarde 31-12-2013	Vermeer- dering	Verminde- ring	Boekwaarde 31-12-2014
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.004.832	522.898	0	1.527.730
Onderhoudsegalisatie-voorzieningen	631.881	216.540	178.227	670.194
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	434.240	1.222.637	58.971	1.597.906
Totaal	2.070.983	1.962.075	237.198	3.795.830

Toelichting voorzieningen

Een specificatie van de diverse posten is te vinden in paragraaf 4.8.

Voor een nadere doelomschrijving van de voorzieningen, alsmede de bepaling van de boven- en ondergrens, wordt verwezen naar de "Nota reserves en voorzieningen", vastgesteld in de raadsvergadering van 19 juni 2014. Binnen de meerjarenraming 2014-2018 zijn de voorzieningen toereikend.

Door een wijziging in het BBV dient de bestemmingsreserve onderhoud riolering te worden omgezet in een voorziening. Het saldo van deze bestemmingsreserve per ultimo 2013 ad € 963.463 is derhalve als vermindering in 2014 opgenomen onder de 'overige bestemmingsreserves' en onder de voorzieningen ('door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting') als vermeerdering.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Obligatieleningen	0	0
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen en Verzekeringsinstellingen	0	0
- binnenlandse banken en overige financiële Instellingen	17.675.921	18.977.751
- binnenlandse bedrijven	0	0
- overige binnenlandse sectoren	0	0
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	0	0
Waarborgsommen	0	0
Verplichtingen uit hoofde van financial lease overeenkomsten	0	0
Totaal	17.675.921	18.977.751

Specificatie onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen:

Stand 31/12/2013	opname geldleningen	aflossing normaal	aflossing vervroegd	stand 31/12/2014
18.977.751	0	1.301.830	0	17.675.921

De totale rentelast voor het jaar 2014 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 849.840.

Vlottende passiva**Schulden met een looptijd korter dan één jaar**

De balansspecificatie van de schulden met een looptijd korter dan één jaar ziet er als volgt uit.

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Kasgeldleningen	0	0
Bank- en giroaldi	75.966	0
Overige schulden	1.147.152	1.019.875
Totaal	1.223.118	1.019.875

Toelichting schulden met een looptijd korter dan één jaar

Er zijn geen kasgeldleningen opgenomen gedurende 2014. Het saldo is daardoor per 31 december 2014 nul.

Het saldo van de Bank Nederlandse Gemeenten was per 31-12-2014 € 75.966 negatief en is derhalve opgenomen onder de vlottende passiva.

Bij de overige bankinstellingen, waar rekeningen worden aangehouden, zijn in rekening-courant per 31-12-2014 geen schulden. Zie voor het inzicht in de diverse saldi de toelichting op de post "Liquide middelen" onder de vlottende activa.

De overige schulden bestaan uit diverse crediteuren 2014. Op het moment van opstelling van de jaarrekening (begin april 2015) is alles voldaan.

Overlopende passiva

De balansspecificatie van de overlopende passiva ziet er als volgt uit:

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Overlopende passiva	2.045.503	2.094.993
Totaal	2.045.503	2.094.993

De specificatie van de boekwaarde per 31-12-2014 ziet er als volgt uit.

Nog te betalen bedragen:

- transitorische rente	€ 301.858
- vooruit ontvangen bedragen	€ 33.526
- nog te betalen 2011	€ 1.025.293
- nog te betalen 2012	€ 17.000
- nog te betalen 2013	€ 3.170
- nog te betalen 2014	€ 543.705
- BTW ivm jaarovergang	€ 2.284
- Bedragen buiten rekening	€ 48.150
- overlopende passiva "nog te besteden Overheidsgelden"	€ 70.517
Totaal	€ 2.045.503

Hierna volgt een overzicht per doeluitkering/subsidie.

	Boekwaarde 31-12-2013	Vermeer- dering	Verminde- ring	Boekwaarde 31-12-2014
Wet Participatiebudget	0	211.892	211.892	0
Projectplan Beter Wonen	20.000	0	0	20.000
WSW afrek. 2012 en 2013	0	10.667	0	10.667
Niet-krimpgelden	0	55.600	15.750	39.850
Totaal	20.000	278.159	227.642	70.517

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan, niet uit de balans blijken, financiële verplichtingen. Het gaat daarbij met name om leasecontracten voor hard- en software en kopieermachines. De verplichtingen die uit deze contracten voortvloeien zijn als last in de exploitatie opgenomen.

Het betreft:

- huurcontract diverse kopieermachines (loopt van 1-1-'13 tot 1-5-'18) € 11.800 per jaar;
- huurcontract kopieermachine (loopt tot en met september 2015) € 3.540 per jaar.

Gewaarborgde geldleningen

Het in de balans opgenomen bedrag kan als volgt gespecificeerd worden.

	stand 31/12/14	stand 31/12/13
Waarborgfonds Sociale Woningbouw	29.344.000	29.546.000

De gemeente Bedum heeft de borgstelling/garanties ondergebracht bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW), waaraan de gemeente ook deelneemt. Deze regeling houdt in dat de garantieverplichting berust bij het waarborgfonds met een achtervang van de deelnemende gemeente als het waarborgfonds in financiële problemen komt. Volgens opgave van het Waarborgfonds bedraagt ons achtervangrisico op 31 december 2014 € 29.344.000. De gelden zijn uitgeleend aan woningstichting Wierden en Borgen.

Overzicht gewaarborgde geldleningen 31 december 2014

financier			hoofdsom	schuldrestant per		afloop
				31-12-2014	31-12-2013	
WSW	Nederlandse Waterschapsbank	10013242	1.993.000	1.722.000	1.751.000	2015
	Bank Nederlandse Gemeenten	83749	681.000	400.000	428.000	2025
	Bank Nederlandse Gemeenten	83750	681.000	399.000	428.000	2025
	Gemeente Bedum		2.608.000	1.885.000	1.950.000	2032
	Gemeente Bedum		1.761.000	1.238.000	1.289.000	2031
	ABN AMRO N.V.	241955491	4.500.000	4.500.000	4.500.000	2027
	ABN AMRO N.V.	241955483	1.500.000	1.500.000	1.500.000	2037
	Nederlandse Waterschapsbank	20026324	7.500.000	7.500.000	7.500.000	2019
	Aegon Levensverzekering N.V.	120905.1	10.200.000	10.200.000	10.200.000	2052
totaal			31.424.000	29.344.000	29.546.000	

4.5 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

	Raming begrotingsjaar voor wijziging			Raming begrotingsjaar na wijziging		
Omschrijving programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemeen bestuur	206.865	1.621.516	-1.414.651	199.157	1.778.624	-1.579.467
Openbare orde en veiligheid	0	640.793	-640.793	0	641.293	-641.293
Verkeer, vervoer en waterstaat	22.029	1.832.319	-1.810.290	991.734	3.067.130	-2.075.396
Economische zaken	91.059	142.427	-51.368	211.059	142.427	68.632
Onderwijs	28.623	801.232	-772.609	28.623	834.265	-805.642
Cultuur en recreatie	265.942	2.456.558	-2.190.616	263.255	2.634.711	-2.371.456
Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	3.407.855	5.975.259	-2.567.404	3.669.424	6.423.519	-2.754.095
Volksgezondheid en milieu	2.221.014	2.827.036	-606.022	2.224.016	3.130.361	-906.345
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	359.025	1.248.796	-889.771	392.380	1.298.657	-906.277
Financiën	10.295	625.369	-615.074	386	817.848	-817.462
Subtotaal programma's	6.612.707	18.171.305	-11.558.598	7.980.033	20.768.834	-12.788.801
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen						
Lokale heffingen	1.623.494	0	1.623.494	1.613.494	0	1.613.494
Algemene uitkeringen	9.620.631	0	9.620.631	9.671.162	0	9.671.162
Dividend	132.470	0	132.470	132.470	0	132.470
Saldo financieringsfunctie	0	0	0	0	0	0
Saldo compensabele BTW en uitkering BTW-compensatiefonds	0	0	0	0	0	0
Overige algemene dekkingsmiddelen	454.071	0	454.071	601.997	0	601.997
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	11.830.666	0	11.830.666	12.019.123	0	12.019.123
Onvoorzien	0	24.139	-24.139	0	0	0
Saldo van baten en lasten	18.443.373	18.195.444	247.929	19.999.156	20.768.834	-769.678
Subtotaal mutaties reserves	1.291.420	1.453.187	-161.767	2.563.199	1.707.359	855.840
Resultaat	19.734.793	19.648.631	86.162	22.562.355	22.476.193	86.162

	Realisatie			Verschil saldi
	begrotingsjaar			begroting na wijziging
				met realisatie
Omschrijving programma	Baten	Lasten	Saldo	
Algemeen bestuur	547.856	2.096.097	-1.548.242	31.225
Openbare orde en veiligheid	161.262	777.104	-615.842	25.451
Verkeer, vervoer en waterstaat	997.754	2.011.975	-1.014.221	1.061.175
Economische zaken	218.766	136.764	82.002	13.370
Onderwijs	51.734	830.698	-778.964	26.678
Cultuur en recreatie	275.046	2.486.042	-2.210.996	160.460
Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	3.835.147	6.365.786	-2.530.639	223.456
Volksgezondheid en milieu	2.488.894	2.961.020	-472.126	434.218
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	910.806	1.736.033	-825.227	81.050
Financiën	30.257	408.840	-378.583	438.879
Subtotaal programma's	9.517.522	19.810.360	-10.292.838	2.495.963
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen				
Lokale heffingen	1.618.255	0	1.618.255	4.761
Algemene uitkeringen	9.810.337	0	9.810.337	139.175
Dividend	137.698	0	137.698	5.228
Saldo financieringsfunctie	0	0	0	0
Saldo compensabele BTW en uitkering BTW-compensatiefonds	0	0	0	0
Overige algemene dekkingsmiddelen	601.996	0	601.996	-1
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	12.168.286	0	12.168.286	149.163
Onvoorzien	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	21.685.808	19.810.360	1.875.448	2.645.126
Subtotaal mutaties reserves	3.062.159	3.242.994	-180.835	-1.036.675
Resultaat	24.747.967	23.053.355	1.694.613	1.608.451

4.6 Toelichting op het Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

In dit hoofdstuk is in één overzicht weergegeven wat de realisatie per programma is geweest. Tot en met de de jaarrekening 2012 werd in dit hoofdstuk ook de verschillen per programma weergegeven. Met ingang van de jaarrekening 2013 hebben de verschillenverklaring opgenomen bij de programma's zelf. Dit op verzoek van de raad.

In onderstaande tabel geven we aan waar de verschillenverklaring is opgenomen:

Programma	Verschillenverklaring
Algemeen bestuur	Pagina 18/19
Openbare orde en veiligheid	Pagina 22/23
Verkeer, vervoer en waterstaat	Pagina 27
Economische zaken	Pagina 30
Onderwijs	Pagina 34
Cultuur en recreatie	Pagina 39/40
Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	Pagina 49/50
Volksgezondheid en milieu	Pagina 54
Ruimtelijke ordening en volkhuusvesting	Pagina 60/61
Financiën	Pagina 64

Lokale heffingen

Lokale heffingen	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	verschil saldi begroting na wijziging met realisatie
OZB gebruikers	204.985	219.683	219.683	-14.698
OZB eigenaars	1.355.515	1.333.922	1.333.922	21.593
Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten	2.083	1.203	1.203	880
Hondenbelasting	55.672	58.686	68.686	-3.014
Totaal	1.618.255	1.613.494	1.623.494	4.761

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.2.1 Lokale heffingen.

Algemene uitkering

Algemene uitkering	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	verschil saldi begroting na wijziging met realisatie
Algemene uitkering	9.810.337	9.671.162	9.620.631	139.175
Totaal	9.810.337	9.671.162	9.620.631	139.175

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.1.11 Algemene dekkingsmiddelen.

Dividend en rente

Dividend en rente	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	verschil saldi begroting na wijziging met realisatie
Aandelen BNG	6.687	6.055	6.055	632
Enexis N.V.	119.596	115.000	115.000	4.596
Enexis B.V.	11.415	11.415	11.415	0
NV Waterleidingmij Groningen	0	0	0	0
Totaal	137.698	132.470	132.470	5.228

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.1.11 Algemene dekkingsmiddelen.

Onvoorzien

Onvoorzien	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	verschil saldi begroting na wijziging met realisatie
Baten	0	0	0	0
Lasten	0	24.139	24.139	-24.139
Totaal	0	-24.139	-24.139	24.139

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.1.12 Onvoorzien.

Mutaties in de reserves

Mutaties in de reserves	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	verschil saldi begroting na wijziging met realisatie
Baten	3.062.159	2.563.199	1.291.420	498.960
Lasten	3.242.994	1.707.359	1.453.187	1.535.635
Totaal	-180.835	855.840	-161.767	-1.036.675

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf 4.8. De gerealiseerde toevoegingen en onttrekkingen zijn als volgt.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Overige algemene dekkingsmiddelen	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	verschil saldi begroting na wijziging met realisatie
Bespaarde rente	601.996	601.997	454.071	-1
Totaal	601.996	601.997	454.071	-1

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.1.11 Algemene dekkingsmiddelen.

Omschrijving programma	Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo
Algemeen bestuur			
onttrekking AR ter afdekking kapitaallast gemeentehuis	24.368		
onttrekking AR tbv samenwerking ICT (ELO-BMW)	84.000		
onttrekking AR tbv secr ondersteuning samenwerking	5.940		
onttrekking AR tbv implementatie digitaal en zaakgericht werken	75.000		
onttrekking AR tbv herijking wethouderspensioenen	17.462		
onttrekking AR tbv wachtgeldverplichtingen vml bestuurders	113.339		
opheffing bestemmingsreserve seniorenbeleid	496	496	
	320.605	496	-320.109
Openbare orde en veiligheid			
	0	0	0
Verkeer, vervoer en waterstaat			
onttrekking AR tbv verkeersveiligheidsplan	15.380		
onttrekking AR tbv bijdr OV-fonds Nrd-Gron	2.631		
vorming BR ontsluiting Bedum tlv AR	1.000.000	1.000.000	
mutaties bestemmingsreserve wegen	63.961	409.846	
mutaties bestemmingsreserve bruggen	47.952		
	1.129.924	1.409.846	279.922
Economische zaken			
	0	0	0
Onderwijs			
	0	0	0
Cultuur en recreatie			
mutaties bestemmingsreserve instrumenten/uniformen	2.000	1.951	
	2.000	1.951	-49
Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening			
onttrekking AR tbv wijkaanpak Bedum Oost	16.956		
vorming BR Sociaal Domein		67.817	
mutaties bestemmingsreserve bijzondere bijstand	67.817		
mutaties bestemmingsreserve groot onderhoud dorpshuizen		5.000	
	84.773	72.817	-11.956
Volksgezondheid en milieu			
mutaties bestemmingsreserve vervanging riolering	38.401	259.174	
mutaties bestemmingsreserve onderhoud begraafplaatsen	25.000	21.808	
	63.401	280.982	217.581

Omschrijving programma	Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	lasten	Saldo
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting			
opheffing BR bovenwijkse kosten bedrijventerrein	108.352		
mutaties best.reserve bovenwijkse kosten Ter Laan 4		3.415	
mutaties bestemmingsreserve herstructureringsfonds	962	100.000	
	109.314	103.415	-5.899
Financiën			
bestemming rekeningresultaat 2012	860.537	368.931	
bespaarde rente 2013 naar AR		506.399	
mutaties overlopende budgetten	491.606	491.606	
mutaties frictie personeelskosten		6.552	
	1.352.143	1.373.488	21.345
Totaal generaal	3.062.160	3.242.995	180.835

Overzicht incidentele baten en lasten

De incidentele baten en lasten zijn reeds op diverse plaatsen in de toelichting aangegeven. Onderstaand wordt in grote lijnen inzicht gegeven in de gerealiseerde incidentele baten en lasten.

In onderstaand overzicht zijn niet meegenomen de incidentele baten en lasten die een gevolg zijn van een normale bedrijfsvoering, zoals bijdragen van en aan reserves en voorzieningen, bijdragen en subsidies bestemmingsplannen of aangepaste bekostigingsstelsels.

Incidentele baten en lasten per programma:		
	Baten	Lasten
<i>Programma Algemeen Bestuur:</i>		
Onderzoek herindeling	€ 10.000	
Overdracht pensioenkapitaal en dotatie voorziening	€ 366.000	€ 366.000
<i>Programma Openbare Orde en Veiligheid:</i>		
Overdracht Activa aan Veiligheidsregio	€ 150.000	€ 141.000
<i>Programma Economische Zaken:</i>		
Verkoop aandelen Attero	€ 121.000	€ 2.500
<i>Programma Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting</i>		
Dotatie voorziening verlies grex Boterdiep fase I en II		€ 206.000
Bouwleges nieuwbouw Bederawalda	€ 159.000	
<i>Programma Financiën:</i>		
Vrijval best.reserve Bovenwijkse Voorz. Bedrijventerrein	€ 108.500	
Totaal incidentele baten en lasten	€ 914.500	€ 715.500

Overzicht afwijkingen ten behoeve van het begrotingscriterium

In de raadsvergadering van 4 december 2014 is het controleprotocol 2014 vastgesteld. Hierin zijn de richtlijnen voor de accountant vastgelegd met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2014.

In het kader van de oordeelsvorming met betrekking tot de rechtmatigheid is het begrip “begrotingscriterium” in het protocol genoemd. Hiermee wordt bedoeld dat uitgaven binnen de door uw raad beschikbare programmabudgetten dienen te blijven. Overschrijding is in strijd met het budgetrecht van uw raad.

Overschrijdingen dienen goed herkenbaar in de jaarrekening te worden opgenomen. Door vaststelling van de jaarrekening door uw raad worden deze overschrijdingen alsnog geautoriseerd.

Bij de programma's hebben wij de afwijkingen al toegelicht.

Uit de gepresenteerde programmarekening (zie paragraaf 4.5) blijkt dat bij de volgende programma's de inkomsten en uitgaven hoger zijn uitgekomen dan in de begroting geraamd.

- Algemeen bestuur (toelichting; zie pagina 18/19);
- Openbare orde en veiligheid (toelichting; zie pagina 22/23);
- Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting (toelichting; zie pagina 60/61).

4.7 Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen

(Single Information Single Audit (Sisa-bijlage))

Met het Besluit (AmvB) van 4 juli 2006 is het principe van single information en single audit van kracht geworden: dit geldt met ingang van verantwoordingsjaar 2006.

Het doel is om de verantwoording over- en de controle op de specifieke uitkeringen van het rijk naar medeoverheden te vereenvoudigen.

Er hoeft niet speciaal meer een aparte verantwoording voor het rijk worden opgesteld, maar het eigen jaarverslag kan worden gebruikt. Er kan worden volstaan met een verantwoording in de jaarrekening/-verslag door middel van een verplichte bijlage.

In deze bijlage bij de jaarrekening wordt de verantwoordingsinformatie opgenomen over specifieke uitkeringen die het Rijk nodig heeft om de specifieke uitkeringen te kunnen beoordelen. De controle door de accountant wordt onderdeel van de reguliere controle van de jaarrekening.

Door middel van deze bijlage is de Sisa formeel onderdeel van de jaarrekening/-verslag.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 2 januari 2015

I&M	E6B	Bodemsanering (excl. Bedrijvenregeling) 2005-2009 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen of Wgr+ middelen	Besteding (jaar T) aan samenloop	Besteding (jaar T) exclusief samenloop	Aandeel provincie in de besteding (jaar T) na aftrek van de lasten van samenloop	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen of Wgr+ middelen tot en met (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E6B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E6B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E6B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E6B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E6B / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E6B / 06
		Tussen provincie en gemeenten afgesloten convenanten/overeenkomsten voor onderzoek en sanering van ernstig verontreinigde locaties						Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie
		Gemeenten (SiSa tussen medeoverheden)						
			1 ovk 23-6-2009	€ 0	€ 0	€ 40.827	€ 0	€ 400.000
			2					
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding aan samenloop tot en met (jaar T)	Cumulatieve besteding exclusief samenloop tot en met (jaar T)	Cumulatief aandeel provincie in de besteding na aftrek van de lasten van samenloop tot en met (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E6B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E6B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E6B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E6B / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E6B / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E6B / 12
			1 ovk 23-6-2009	€ 0	€ 1.709.875	€ 400.000	Nee	nvt
			2					
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05	
		Provinciale beschikking en/of verordening						
		Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen						
			1 2008-15199	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 2010-18891	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 2013-07233	€ 1.704	€ 1.704	€ 0	€ 0	
			4 2014-28083	€ 2.944	€ 2.944	€ 0	€ 0	

			Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee
			Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie			Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10
			1 2008-15199	€ 68.998	€ 0	nvt	Nee
			2 2010-18891	€ 160.599	€ 160.599	nvt	Nee
			3 2013-07233	€ 2.554	€ 2.554	nvt	Ja
			4 2014-28083	€ 2.944	€ 2.944	nvt	Ja
			5				
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2014 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
			Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1 / 02			
			11,00	Nee			
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03		
			1 60005 Bedum	57,94	0,00		

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2014 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 1.761.458	€ 59.475	€ 196.030	€ 3.385	€ 14.985	€ 0
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2014 Besluit	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)			
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 10		
			€ 12.871	€ 895	€ 0	Ja		
			Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 14.691	€ 8.300	€ 0	€ 575	€ 2.542	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Ja			

SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2014	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen						
		Wet participatiebudget (WPB)	Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering						
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/07						
			Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 01						
			77						
		Besteding (jaar T) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's	Reservering besteding van educatie bij roc's in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		
			Aard controle R Indicatornummer: G5 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 06	De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/02 tot en met G5/06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5 / 07
		€ 239.141	€ 12.332	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		

4.8 Reserves en voorzieningen

Aan de reserves en voorzieningen zijn in 2014
de volgende bedragen

onttrokken:

toegevoegd:

Algemene reserve

Algemene reserve (niet-vrij aanwendbaar)

saldo 01-01-2014

€ 1.639.761,26

bijdrage ter afdekking kapitaallast gemeentehuis

€ 24.368,--

€ 24.368,--

saldo 31-12-2014

€ 1.615.393,26

Claim

uitbreiding gemeentehuis € 779.800,--

(bijdr. ter afdekking kapitaallast gemeentehuis tot en met 2046)

Algemene reserve (vrij aanwendbaar)

saldo 01-01-2014

€ 4.740.749,56

batig saldo 2013

€ 368.930,59

bespaarde rente 2014

€ 506.399,--

opheffing bestemmingsreserve seniorenbeleid

€ 495,84

bijdrage in verkeersveiligheidsplan

€ 15.380,--

vorming bestemmingsreserve ontsluiting Bedum

€ 1.000.000,--

bijdrage samenwerking ICT (ELO-BMW)

€ 84.000,--

bijdrage implementatie digitaal en zaakgericht werken

€ 75.000,--

bijdrage secr ondersteuning samenwerking

€ 5.940,--

bijdrage in wachtgeldverplichtingen vml bestuurders

€ 113.339,18

bijdrage OV-fonds Nrd-Gron

€ 2.631,--

bijdrage in wijkaanpak Bedum Oost

€ 16.956,--

bijdrage in herijking voorziening wethouders

€ 17.462,00

totaal

€ 1.330.708,18

€ 1.330.708,18

saldo 31-12-2014

€ 4.285.866,81

Claims

herijking voorziening wethouders (meerjarenraming 2015 t/m 2018)

€ 69.848,--

co-financiering ILG (meerjarenraming 2015 t/m 2018)

€ 80.000,--

dekking wachtgeld oud-bestuurders (meerjarenraming 2015 t/m 2018)

€ 370.000,--

verkeersveiligheidsplan

€ 6.225,--

realisatie midoffice en KCC (vj-nota 2010)/digitaal/zaakgericht werken

€ 225.000,--

omvorming groenonderhoud

€ 25.000,--

incidentele posten begroting 2015

€ 49.585,--

begrotingstekort 2015

€ 256.839,--

€ 1.082.497,--

Claims na balansdatum

verwerving De Vliet 10 (03/2015)

€ 495.000,--

voortzetten Wijkaanpak (04/2015)

€ 29.935,--

€ 524.935,--

Totaal aan claims

€ 1.607.432,--

na claims blijft er per saldo een vrij aanwendbare algemene reserve over van € 2.678.434,81

Bestemmingsreservesonttrokken:toegevoegd:Gemeentelijk monumentenbeleid

saldo 01-01-2014

€ 11.600,56

mutaties

€ -,-

saldo 31-12-2014

€ 11.600,56Onderhoud begraafplaatsen

saldo 01-01-2014

€ 484.624,93

toevoeging inz. bespaarde rente 2014

€ 21.808,-

bijdrage aan exploitatie onderhoud graven

€ 25.000,-€ 25.000,-

saldo 31-12-2014

€ 481.432,93Overlopende budgetten

saldo 01-01-2014

€ 0,-

toevoeging inz. bestemming rekening resultaat 2013

€ 491.606,-

onttrekking ivm gebruik budgetten 2013

€ 491.606,-€ 491.606,-

saldo 31-12-2014

€ 0,-Frictie personeelskosten

saldo 01-01-2014

€ 154.922,81

toevoeging exploitatiesaldo 2014

€ 6.552,-

saldo 31-12-2014

€ 161.474,81Onderhoud wegen

saldo 01-01-2014

€ 754.208,02

toevoeging exploitatiesaldo 2014

€ 409.846,-

bijdrage Thesingerweg

€ 63.961,-€ 63.961,-

saldo 31-12-2014

€ 1.100.093,02Bijzondere bijstand

saldo 01-01-2014

€ 67.817,-

opheffing 2014

€ 67.817,-€ 67.817,-

saldo 31-12-2014

€ -,-Kinderopvang

saldo 01-01-2014

€ 27.657,98

mutaties

€ -,-

saldo 31-12-2014

€ 27.657,98

	<u>onttrokken:</u>	<u>toegevoegd:</u>
<u>Seniorenbeleid</u>		
saldo 01-01-2014		€ 495,84
opheffing 2014	€ 495,84	€ 495,84
saldo 31-12-2014		€ -,-
 <u>Groot onderhoud dorpshuizen</u>		
saldo 01-01-2014		€ 30.666,50
toevoeging 2014		€ 5.000,-
saldo 31-12-2014		€ 35.666,50
 <u>Instrumenten/Uniformen</u>		
saldo 01-01-2014		€ 19.475,95
toevoeging 2014		€ 1.951,-
bijdr instrumenten Uno Animo	€ 2.000,-	€ 2.000,-
saldo 31-12-2014		€ 19.426,95
 <u>Bruggen</u>		
saldo 01-01-2014		€ 202.206,-
onttrekking ivm exploitatiesaldo 2014	€ 47.952,-	€ 47.952,-
saldo 31-12-2014		€ 154.254,-
 <u>Sociaal Domein</u>		
saldo 01-01-2014		€ -,-
toevoeging 2014		€ 67.817,-
saldo 31-12-2014		€ 67.817,-
 <u>Ontsluiting Bedum</u>		
saldo 01-01-2014		€ -,-
toevoeging 2014		€ 1.000.000,-
saldo 31-12-2014		€ 1.000.000,-
 <u>Spaarverlof</u>		
saldo 01-01-2014		€ 54.810,75
mutaties		€ -,-
saldo 31-12-2014		€ 54.810,75

	<u>onttrokken:</u>	<u>toegevoegd:</u>
<u>Bovenwijkse kosten Bedrijventerrein</u>		
saldo 01-01-2014		€ 108.352,25
opheffing 2014	€ 108.352,25	€ 108.352,25
saldo 31-12-2014		€ -,-
<u>Bovenwijkse kosten Ter Laan 4</u>		
saldo 01-01-2014		€ 99.697,50
opslag bovenwijkse voorzieningen 2014		€ 3.415,-
saldo 31-12-2014		€ 103.112,50
<u>Bovenwijkse kosten Vogelzanglocatie</u>		
saldo 01-01-2014		€ 15.121,-
opslag bovenwijkse voorzieningen 2014		€ -,-
saldo 31-12-2014		€ 15.121,-
<u>Herstructureringsfonds</u>		
saldo 01-01-2014		€ 1.070.580,39
toevoeging inz. reserv. Budget Centrumplannen		€ 100.000,-
bijdrage in ontwikkeling Bederawalda	€ 961,78	€ 961,78
saldo 31-12-2014		€ 1.169.618,61
<u>Claims:</u>		
Bijdrage gasfabrieklocatie	€ 360.000,-	
Planvorming centrumplan/Bederawalda	€ 31.499,-	
<u>Claims na balansdatum</u>		
Verwerving De Vliet 10 (03/2015)	€ 400.000,-	
Herinrichting plein Kleinestraat (08/2015)	€ 20.000,-	

Voorzieningenonttrokken:toegevoegd:**Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's**Wethouderspensioenen

saldo 01-01-2014	€ 1.004.832,45
herijking n.a.v. actuariële berekening	€ 522.897,55
saldo 31-12-2014	€ 1.527.730,--

Door derden beklemden middelen met een specifieke aanwendingsrichtingEgalisatie afvalstoffenheffing

saldo 01-01-2014		€ 434.240,23
aanschaf glas- en textielinzamelingcontainers	€ 12.000,--	
saldo exploitatie 2014	€ 8.571,--	
		€ 20.571,--
saldo 31-12-2014		€ 413.669,23

Onderhoud riolering

saldo 01-01-2014		€ 963.463,10
toevoeging exploitatiesaldo 2014		€ 259.174,--
bijdrage in Waterplan	€ 30.456,07	
bijdrage in aanpassing telemetriesysteem	€ 6.438,--	
bijdrage in lasten personeel van derden	€ 1.506,70	
		€ 38.400,77
saldo 31-12-2014		€ 1.184.236,33

Claims:

Personeel van derden € 18.493,--
 Aanpassing telemetriesysteem € 31.000,--
 Activiteiten Waterplan € 89.500,--

OnderhoudsequalisatievoorzieningenOnderhoud gemeentelijke gebouwen

saldo 01-01-2014		€ 631.880,73
toevoeging 2014		€ 216.540,--
onttrekkingen 2014	€ 178.227,16	
		€ 178.227,16
saldo 31-12-2014		€ 670.193,57

7911.0044 Betreft de aflossingen op langlopende geldleningen.
 Voor de specificatie wordt verwezen naar de staat E.

7911.0086 In 2014 zijn er geen geldleningen aangetrokken.

Voor wat betreft de afschrijving op geactiveerde kapitaaluitgaven en de verantwoording van de aflossingen aan derden wordt verwezen naar de investeringsstaat.

4.9 Overzicht bezoldiging topfunctionarissen

De wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) verplicht gemeenten de bezoldiging van een aantal functionarissen te publiceren. Naar aanleiding hiervan is onderstaand overzicht opgenomen.

Functie	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Brutoloon *	Belastbare vast en variabele onkostenvergoeding**	Voorzieningbeloning betaalbaar op termijn	Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband
Griffier	drs. H.P. Reijsoo	10-2-2008	nvt	0,72	€ 45.766,00	€ 131,00	€ 6.961,00	€ -
Gemeentesecretaris	R. Wiltjer	1-8-1986	nvt	1,00	€ 85.721,00	€ 400,00	€ 13.611,00	€ -

* Brutoloon is inclusief vakantietoelage, eindejaarsuitkering, levensloopbijdrage, uitbetaling vakantiedagen, IZA werkgeverspremie.

** Dit betreft reiskostendclaraties.

5. Controleverklaring

6. Vaststellingsbesluit

Vaststellingsbesluit

De raad van de gemeente Bedum;

Gelet op artikel 198 van de Gemeentewet;

B e s l u i t:

--

Het jaarverslag en de jaarrekening voor het dienstjaar 2014 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Bedum,
gehouden op 25 juni 2015.

drs. H.P. Bakker, voorzitter,

drs. H.P. Reijsoo, griffier,

7. Bijlagen

Overzicht begrotingswijzigingen 2014

NR.	OMSCHRIJVING	BEDRAG in €
01	Aanpassingen gemeentelijke tarieven	78.196,--
02	Voorgenomen investeringen	-,--
03	Overheveling budgetten 2013 naar 2014	322.371,--
04	Tussenevaluatie Wijkaanpak Bedum Oost	16.956,--
05	Actualisatie grondexploitaties	-,--
06	Actualisatie grondexploitatie Ter Laan 4	-,--
07	Startersleningen	100.000,--
08	Voorjaarsnota	-,--
09	Bederawalda	555.000,--
10	Najaarsnota	-,--

7.2 Toelichting investerings- en financieringsstaat

Fcl	Omschrijving	Uitgaaf / Inkomst	Begr. wijz.	Raming	Mutatie 2010 en eerder	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Totaal vrgnd jaren	Stand begin	Mutatie 2014	Stand eind	Krediet afgerond	Opmerking
70101240	Stoomcleaner buitendienst	U	2e/09	2.689	-	-	-	-	-	2.689	-	2.689		Wordt vervangen als de oude af is.
70120001	Invoering zaakgericht en digitaal werken	U	8e/14	66.000					-	66.000	-	66.000		
70130001	Pompen/expansievat Meenschaar MJOP	U	2e/12	4.426		-	-	-	-	4.426	-	4.426		
70130003	Aanpassing gebouw De Meenschaar	U	5e/13	88.227				84.906	84.906	3.321	4.423	1.102-	X	
70130004	CV-ketels gymzaal Schoolstraat MJOP	U	2e/14	17.176					-	17.176	-	17.176		
70140002	Luchtheaters/gevelkachel buitendnst MJOP	U	2e/12	10.719		-	-	-	-	10.719	-	10.719		Wordt vervangen als de oude af is.
70140004	CV-ketels gemeentehuis	U	17e/12	8.264			4.361	-	4.361	3.903	-	3.903		
70140005	Telefooninstallatie gemeentehuis	U	2e/13	41.930				-	-	41.930	24.262	17.668		
70140006	CV-ketels De Vlijt MJOP	U	2e/13	13.960				-	-	13.960	-	13.960		Uitgesteld i.v.m. centrumplan
70140007	Afrastering buitendienst	U	2e/13	11.730				1.268	1.268	10.462	911	9.550		
70140008	Vervanging Captor toegang en tijdregistratie	U	2e/14	10.482					-	10.482	-	10.482		
70140009	Aanpassing CV-installatie buitendienst	U	2e/14	6.611					-	6.611	-	6.611		
70160003	Vervanging Pick-up	U	2e/14	25.368					-	25.368	-	25.368		
70200001	Geluidsinstallatie raadzaal	U	2e/11	12.605		-	-	-	-	12.605	-	12.605		
72100001	Reconstructie Molenweg	U	2e/10	100.000		-	-	-	-	100.000	-	100.000		
72100002	Mjp openbare verlichting 2011	U	2e/10	88.439				7.459	7.459	80.980	10.000	70.980		
72100003	Vervanging vrachtwagen	U	2e/10	97.500		-	-	-	-	97.500	-	97.500		
72100004	Vervanging kleine zoutstrooier	U	2e/14	28.513					-	28.513	-	28.513		
72100005	Vervanging sneeuwplough	U	2e/14	9.644					-	9.644	-	9.644		
72100006	Vervanging grote zoutstrooier	U	2e/14	38.964					-	38.964	-	38.964		
72100007	Openbare verlichting 2014	U	2e/14	326.000					-	326.000	11.316	314.684		
72100008	Aanschaf voeistofofank	U	8e/14	26.382					-	26.382	-	26.382		
72100009	Aanschaf meteoconsult	U	8e/14	20.294					-	20.294	-	20.294		
72100010	Uitvoering Bederawalda	U	9e/14	555.000					-	555.000	60.235	494.765		
	Uitvoering Bederawalda	I	9e/14	120.400					-	120.400	9.785	110.615		
72108140	Vervanging trilplaat wegen	U	3e/08	5.153	-	-	-	-	-	5.153	-	5.153		Wordt vervangen als de oude af is.
72112340	Uitvoering verkeersveiligheidsplan 2009	U	2e/09	45.000	-	8.520	22.818	571	31.909	13.091	-	13.091		
74231840	Regeling binnenklimaat huisv. (bijz.)	U	29e/09	121.422	16.237	10.082	14.000	-	40.319	81.103	-	81.103	X	
	Regeling binnenklimaat huisv. (bijz.)	I	920e/09	74.433	81.184	-	-	-	81.184	6.751-	-	6.751-	X	
75300003	Hogedrukreiniger sporthal	U	2e/11	1.785		-	-	-	-	1.785	-	1.785		Wordt vervangen als de oude stuk is.
75300004	Heaters sporthal Beemden MJOP	U	2e/11	88.069		13.170	-	18.232	31.402	56.667	43.031	13.636		
75300005	De Beemden fase 2 MJOP	U	2e/12	191.015				-	-	191.015	7.940	183.075		
75300008	Installatie zwembad	U	2e/13	395.000				7.420	7.420	387.580	276.567	111.013		
75300009	Vervanging toplaag De Beemden MJOP	U	2e/14	70.698					-	70.698	72.808	2.110-	X	
75310002	Aanleg kunstgrasveld	U	14e/12	441.000			14.423	387.468	401.891	39.109	2.235	36.874		
75310003	Bladveegapparatuur sportvelden	U	2e/14	10.063					-	10.063	-	10.063		
75310004	CV-ketels voetbal Bedum MJOP	U	2e/14	14.868					-	14.868	-	14.868		
75310005	CV-ketels voetbal Noordwolde MJOP	U	2e/14	13.845					-	13.845	-	13.845		
75310006	Verlichting kunstgrasveld Bedum	U	2e/14	22.857					-	22.857	-	22.857		
75410001	Toren Noordwolde voegwerk MJOP	U	2e/14	8.323					-	8.323	-	8.323		
76300001	Mordemisering Zijlvestershoek O'dam	U	8e/12	26.662			-	9.563	9.563	17.099	19.650	2.551-	X	
76500002	CV-ketel PSZ Burchtstraat	U	2e/13	6.879				-	-	6.879	2.981	3.898		
77220009	BRP Noordwolderweg	U	8e/14	9.500					-	9.500	-	9.500		
77220010	BRP Herinrichting Kapelstraat/Coendersstraat	U	8e/14	421.500					-	421.500	15.613	405.887		
77220011	BRP woonwijk Uilenest	U	8e/14	46.625					-	46.625	17.748	28.877		
77220012	BRP bergbezinkzak GR-park	U	8e/14	20.000					-	20.000	-	20.000		
77220013	BRP pompinstallaties 2014	U	8e/14	33.430					-	33.430	-	33.430		
77240001	Begraafplaats Bedum MJOP	U	2e/12	6.787		-	-	-	-	6.787	-	6.787		
77240002	Zitmaaiiir begraafplaats	U	8e/14	7.438					-	7.438	9.000	1.562-	X	
78100001	Cofinanciering uitvoering ILG (2010)	U	2e/10	33.338		-	-	-	-	33.338	-	33.338		
78100003	ILG cofinanciering uitvoering (2011)	U	2e/11	60.000		6.919	3.412-		3.508	56.493	-	56.493		
78100005	Startersleningen	U	7e/14	100.000					-	100.000	21.200	78.801		
78102140	Cofinanciering uitvoering ILG (2007)	U	2e/07	35.176	-	-			-	35.176	-	35.176		
78102340	Cofinanciering uitvoering ILG (2009)	U	2e/09	60.000	6.782	5.000	4.601	3.853	20.235	39.765	11.036	28.729		
78211640	Aanpak Boterdiep Wz Zuidwolde	U	2e/07	40.000	23.773	2.751	-	-	26.524	13.476	-	13.476		T.b.v. mogelijke aanvullende snelheidsremmende maatregelen.

7.2.2 Grondexploitaties

Bestemmingsplan Bedrijventerrein fase 1:			
7830.1040 t/m	Uitgaven:	investerings	€ 1.177,89
7830.2140		kapitaallasten	€ 10.506,24
			€ 11.684,13
	Inkomsten:	grondverkopen (optie)	€ -,-
	Mutatie voorraad bouwgrond		€ 11.684,13
=====			
Bestemmingsplan Bedrijventerrein fase 2:			
7830.2540 t/m	Uitgaven:	investerings	€ 133.382,22
7830.2940		kapitaallasten	€ 27.669,39
			€ 161.051,61
7830.2580	Inkomsten:	grondverkopen (optie)	€ 20.150,00
	Mutatie voorraad bouwgrond		€ 140.901,61
=====			
Bestemmingsplan Ter Laan 4:			
7830.3040 t/m	Uitgaven:	investerings	€ 130.559,33
7830.3240			
7830.3840		kapitaallasten	€ 223.432,57
			€ 353.991,90
	Inkomsten:	grondverkopen	€ 159.434,61
	Mutatie voorraad bouwgrond		€ 194.557,29
=====			
7830.5040	Herontwikkeling Vogelzanglocatie		
7830.5440	Uitgaven:	investerings	€ 18.663,86
		kapitaallasten	-/- € 4.571,45
			€ 14.092,41
	Inkomsten:	grondverkopen	€ -,-
	Mutatie voorraad bouwgrond		€ 14.092,41
=====			

7.3 Over te hevelen budgetten

Grootboeknr.	Omschrijving	Over te hevelen lasten	Over te hevelen baten	Motivering
600100 – 434701	Raad & Commissies :raadsexcursie	€ 4.872,00		In 2014 is er geen excursie geweest. Voorgesteld wordt dit bedrag naar 2015 over te hevelen voor een "grotere" educatieve excursie.
601200 - 434368	Rechtskundige bijstand	€ 12.000,00		Budget overhevelen naar 2015 in verband met nog lopende procedures.
601300 – 434300	Voorlichting algemeen: Uitvoering Communicatienota	€ 7.500,00		Budget overhevelen voor dorpenronde nieuwe stijl.
601300 – 434901	Voorlichting algemeen: inhuur derden	€ 11.150,00		Inhuurbudget is noodzakelijk voor ondersteuning digitale dienstverlening in 2015.
602900 – 434300	Bestuurlijke inrichting	€ 5.300,00		Budget dient overgeheveld te worden omdat nog niet alle onderzoekskosten zijn afgerekend.
602900 – 434700	Ondersteuning onderzoek aardgaswinning	€ 20.000,00		Bij de voorjaarsnota '14 is dit bedrag geraamd voor extra deskundigheid en/of ondersteuning. In 2014 hebben we hierop nog geen aanspraak hoeven te doen.
602910 – 434704	Representatie Internationale contacten	€ 5.600,00		Het restantbudget voor representatie internationale contacten dient, vanwege fluctuaties en een taakstellende bezuiniging, voor dit doel beschikbaar te blijven. Daarom wordt voorgesteld dit bedrag naar 2015 over te hevelen.
602970 – 434955	Kosten rekenkamer	€ 23.662,00		Beschikbaar houden budget rekenkamer, t.b.v. Rkc onderzoeken.
606500 – 434500	Openbare orde en veiligheid	€ 315,00		De onderuitputting op deze activiteit is deels herbestemd voor de actie 'Stop woninginbraken'.
607100 – 433330	Reconstructie Wilhelminalaan	€ 496.654,00		De reconstructie wordt uitgevoerd in 2015.
607100 – 433329	Reconstructie Stationsweg	€ 73.735,00		Restant krediet beschikbaar houden voor onderhoud en eventuele aanpassingen
607700 – 434754	Straatmeubilair enabri's	€ 18.232,00		Budget reserveren voor mogelijke uitbreiding fietsenstalling Schoolstraat.
608100 - 434857	Overige zaken binnen bebouwde kom: drainage	€ 15.000,00		Werkzaamheden die in 2014 niet uitvoerbaar waren, worden in 2015 uitgevoerd.
608200 - 434765	Onderhoud duikers	€ 4.368,00		Werkzaamheden worden gedeeltelijk in 2015 uitgevoerd.
609100 – 433108	Verkeersveiligheidsplan	€ 6.225,00	€ 6.225,00	Project loopt door in 2015: aanpak schoolomgeving. Dekking uit Algemene reserve.
609100 – 434998	Project Stationsomgeving	€ 25.584,00		In 2010 is een bijdrage ontvangen van Regio Groningen-Assen. Dit bedrag moet beschikbaar blijven voor het project Stationsomgeving. Project loopt door in 2015.
615000 – 434510	Openbaar basisonderwijs - Leerlingprognoses	€ 500,00		Prognoses worden in 2015 opgesteld.
621200 - 442517	Uitvoering Wet OKE/Voor- en Vroegschoolse educatie	€ 11.614,00		Budget is bestemd voor projecten die nodig zijn om te voldoen aan de Wet OKE en Voor- en Vroegschoolse Educatie (Kids2B en GGD). Tezamen met Biblionet is het VVE project "Boekenpret" opgezet. Dit project loopt door in 2015.

Grootboeknr.	Omschrijving	Over te	Over te	Motivering
		hevelen lasten	hevelen baten	
625101 - 434861	Sportveldencomplex Bedum terrein: Onderhoud verlichting	€ 3.939,00		Budget reserveren voor vervanging lichtmasten op trainingsveld in 2015.
630000 – 434788	Plantsoenen, beplanting	€ 42.300,00	€ 25.000,00	Geplande werkzaamheden 2014 zijn uitgesteld naar 2015. Ook dient het budget voor ombuiging groen beschikbaar te blijven. Omvorming groen wordt gedekt uit de Algemene reserve.
630000 – 434968	Inspectie bomen plantsoenen c.a.	€ 12.500,00		De inspectie bomen moet nog worden uitgevoerd. Dit is meegenomen in het groenbeheersplan/bomenplan.
632000 – 433300	Speelterreinen	€ 5.779,00		Een deel van de geplande vervanging speeltoestellen 2014 is uitgesteld naar 2015.
640500 - 434502	Uitvoeringskosten Sociaal Domein	€ 38.000,00		Restantbudget dient beschikbaar te blijven voor het Sociaal Domein.
638950 - 442321	Huishoudelijke hulp	€ 18.000,00		Budget reserveren voor verwacht tekort op herindicatie 'oude' WMO naar WMO 2015.
642700 - 442318	WMO woonvoorzieningen	€ 35.000,00		Budget reserveren voor reeds aangevraagde dure woningaanpassing. Hierop dient nog een besluit te worden genomen (2015).
643100 - 434363	Volksgezondheid, calamiteitenpot OGGz	€ 6.700,00		Restantbudget overhevelen als extra bijdrage voor gezinsbegeleiding in 2015.
644500 - 434500	Jeugdgezondheidszorg	€ 30.000,00		Vanuit 2014 lopen nog verplichtingen door in 2015. Het restantbudget wordt derhalve overgeheveld.
646100 – 430009	Riolen: personeel van derden	€ 18.493,00	€ 18.493,00	Budget overhevelen naar 2015 voor uitbesteding van werkzaamheden in 2015. Dekking uit bestemmingsreserve vervanging riolering.
646100 – 434324	Activiteiten Waterplan	€ 89.500,00	€ 89.500,00	Uitvoering waterplan. Budget is nodig voor realisatie grondwatermeetnet in 2015. Dekking uit bestemmingsreserve vervanging riolering.
646200 – 434983	Aanpassing telemetriesysteem	€ 31.000,00	€ 31.000,00	Uitvoering loopt door in 2015. Budget is nodig om meten aan overstorten te realiseren. Dekking uit bestemmingsreserve vervanging riolering.
647700 – 434700	Gemeentelijke milieuzorg	€ 24.566,00		In 2007 t/m 2010 zijn van de VNG bedragen ontvangen uit het afvalfonds. Deze bedragen zijn gereserveerd voor milieuverbeterprojecten op basis van het milieubeleidsplan. Het restantbudget wordt ingezet voor nieuw milieubeleid in de periode 2013-2017.

Grootboeknr.	Omschrijving	Over te	Over te	Motivering
		hevelen lasten	hevelen baten	
647800 – 434700	Klimaatbeleid	€ 38.855,00		Betreft de overheveling beschikbaar budget meerjarig klimaatbeleid. Beschikbaar budget heeft een directe relatie met de 50% cofinanciering van het gemeentelijk klimaatbeleid met als basis de regeling Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK). In 2014 heeft e.e.a. geen prioriteit gehad i.v.m. de vacature milieu. Het restantbudget wordt ingezet voor nieuw milieubeleid in de periode 2013-2017.
649000 - 434788	Onderhoud begraafplaatsen - beplanting	€ 1.510,00		Werkzaamheden worden in 2015 uitgevoerd.
650000 – 433100	Ruimtelijke ontwikkeling: kosten algemene plannen	€ 10.000,00		t.b.v. actualiseren bestemmingsplannen Bedrijvenpark Boterdiep. Project loopt door in 2015.
650000 – 433115	Plannen Bederawalda/Centrum	€ 31.499,00	€ 31.499,00	Project loopt door in 2015. Dekking uit bestemmingsreserve Herstructurering.
653300 - 434314	Overige kosten BAG/GIS	€ 6.300,00		Project BGT loopt door in 2015.
Kostenplaatsen				
5700 – 434600	Studiefaciliteiten personeel	€ 53.618,00		Budget is nodig voor het opleidingsplan 2014/2015 en Individueel Loopbaan Budget. Het opleidingsjaar loopt doorgaans niet synchroon met het dienstjaar.
5702 - 434728	Bureaubehoeften, overig	€ 7.000,00		Het restantbudget is in 2015 nodig voor aanschaf van een geavanceerde scanner voor het project ZGDW-BMW.
5705 - 434733	Telefonie	€ 7.500,00		De ontvangen contractvergoeding voor meerdere jaren is ineens ontvangen. Budget moet beschikbaar blijven.
5782 - 434317	Automatisering: kosten modernisering GBA	€ 42.870,00		Budget overhevelen naar 2015 voor uitvoering implementatie Civision Makelaar en mGBA.
5782 - 434745	Automatisering: programma's/programmatuur	€ 84.120,00		Betreft budget voor o.a. koppeling landelijke voorziening WOZ, aansluiting NHR, prefill digitale webformulieren, e-herkenning, gravenadministratie en het project Digitaal en zaakgericht werken. Deze zijn bij de voorjaarsnota 2014 beschikbaar gesteld.
Subtotaal		1.381.360,00	201.717,00	
Saldo			1.179.643,00	
Totaal		1.381.360,00	1.381.360,00	